

MAČ

ADRIJANA RADOŠEVIĆ

Adrijana Radošević

MAČ

Biblioteka "Prvi koraci", Srednja škola Delnice,
Delnice 1997.

Tisak: "Prelac grafika" - Delnice

Izdavač: Srednja škola Delnice

Predgovor (prof. Marinko Krmpotić)	3
Uvod	5
Crnka	11
Mrtvi grad	17
Tajna straža	31
Ratna lukavstva	46
Worthak dolazi	52
Bitka za grad	58
Skok	69
Kradljivci u Sibiru	82
Konačna pobjeda	102

PREDGOVOR

Već desetak godina učenici Srednje škole Delnice na županijskim i državnim smotrama literarnog izraza ostvaruju zapažene rezultate. Upravo stoga ova je školska ustanova odlučila ove godine pokrenuti biblioteku vlastitih izdanja kako bi najuspješniji književni pokušaji ostali zabilježeni i, možda, predstavljali poticaj njihovim mladim autorima za daljnji rad.

Čast prve objavljene knjige u ovoj biblioteci pripala je učenici Adrijani Radošević i njenom romanu "Mač".

Tekst što je pred vama na slijedećih stotinjak stranica nosi sve prednosti i mane prvih literarnih pokušaja - zato će vas svakako oduševiti razigranost radnje, maštovitost priče te spontanost i svježina misli i ideja. Naravno, uočit ćete i niz nedorečenosti u izrazu, građenju i motivaciji radnje, kompoziciji... no, nemojte biti oštri prema tim početničkim greškama jer naziv cjelokupne ove biblioteke bit će "Prvi koraci".

"Mač" je, to je očigledno, nastao pod snažnim utjecajem Tolkienovog "Gospodara prstenova" ali istodobno u sebi nosi dovoljno originalnosti i dovoljnu dozu nadarenosti koja će, nastavi li se Adrijana Radošević baviti književnošću, postati "krivac" za još ovakvih ugodnih iznenađenja. Treba reći da je priča stvorena dok je Adrijana bila učenica osmog razreda Osnovne škole Ivanka Trohar Fužine što pokazuje da se u Gorskom Kotaru pažnja literarnim sklonostima učenika poklanja od najranijeg doba pa onda ni uspješni rezultati na

svim razinama nisu ništa čudno, a odabirom ove knjige za prvu knjigu u biblioteci "Prvi koraci" željeli bismo upravo naglasiti povezanost rada profesora hrvatskoga jezika i književnosti u osnovnim školama Gorskog kotara i Srednjoj školi Delnice.

Napokon, kako materijalna situacija svake škole, pa tako i Srednje škole Delnice, nije nimalo blistava morali smo pomoć pri tiskanju ove knjige potražiti i van okvira naše sredine. Razumjevanje smo, a to nije prvi put, našli kod predstavnika Općine Fužine zahvaljujući čijoj je financijskoj podršci ova knjiga i ugledala svjetlo dana.

Marinko Krmpotić

UVOD

Nekada davno, prije mnogo milijuna godina, živjeli su naši preci. Zapravo ne samo oni, već mnoge vrste ljudi. Uglavnom su bili slični: niski, snažni, zdepasti sa krivim udovima, koža im je bila tamna i još uvijek su imali na sebi smeđkasto krzno. Lica su im bila smrknuta, a očni lukovi su se nadvijali nad njihove velike smeđe životinjske oči, čineći ih još smrknutijima. Izgledali su gotovo zloćudno, i nisu bili vrlo inteligentni, mada su se služili kamenim oruđem i oružjem. Sa druge strane, Juga, Jer su ovi prebivali na Sjeveru u onome što je danas Euroazija, stigli su prvi pravi ljudi. Oni su bili kao i mi: visoki, elegantne građe, vitkiji i prema snažnoj rasi prvih ljudi izgledali su krhko. Ovladali su vještinama kalanja kremenja i kovanja čelika, i bili su umno razvijeniji od Sjevernjaka, s kojima su vječno bili u ratu. Ali, nakon velikog leda i nakon kidanja kontinenta, kako kaže naša povijest, oni su jedini ostali od ljudske rase, potomci velikih majmuna Afrike. Povijest malo zna i o njima, a kamo li o narodima koji su uz njih preživjeli veliku kataklizmu. To su bili preci srednjovjekovnih vračeva, šamana, vještica i čarobnjaka kao Merlin, koji je bio jedan od posljednjih od Starih rasa. Njih sada više nema, mada njihovi potomci još uvijek hodaju Zemljom, ali vrijeme je izglacalo crte lica i njihovo pamćenje, pa oni žive, izgledaju i misle kao obični ljudi, jer njihovo znanje je izbrisao Križ kršćanstva, a njihova su vjerovanja

bila poznatija kao poganstvo, i bili su proganjani sve dok se nisu preobratali i zaboravili stara učenja i jezike.

No, vratimo se u prošlost, prije dolaska kršćanstva, čak i prije vračeva, ali nakon ledenih kataklizma i doba prehistorije, vratimo se u ono doba kada je Zemlja bila mlada, šumovita i divlja, a ljudi su vitlali mačevima i gađali lukovima.

Tada su osim njih, ljudi, kao što smo rekli živjele i druge vrste, više ili manje slične ljudima. Prva, najveća i najopasnija, bili su Zauri. Oni su imali moć da se pretvore u što god im je palo na pamet: zmajeve, medvjede, vukove, ljude ili zečeve. Imali su ljigavu, zelenu kožu, bijelu kosu i odvratna lica kada su bili u svom vlastitim obliku. Koža im je bila naborana i sluzava, a sam je pogled na njih izazivao mučninu.

U početku živjeli su u spiljama, lovili i jeli pripadnike ostalih rasa, ali kasnije su počeli graditi gradove, tvrđave, naselja, a usavršavali su i svoju vještinu preobražavanja.

Posebna rasa bili su morski ljudi, ili kako su sebe zvali na svom jeziku "agh yorp", djeca mora. Oni su bili dobroćudni, zdepasti, izuzetni plivači, i gospodarili su morem, a umjesto konja jahali su orke, delfine i morske pse. Bili su privrženi moru, i kad je svijet postao zao vratili su se u njega i nisu se pojavljivali više niti petljali sa ostalim narodima.

Treća, najprevrtljivija i najgora rasa bili su čarobnjaci. Uglavnom su bili poput ljudi, bilo je dobrih i zlih. Većinom su bili stari i nitko im nije mogao izbrojati godine. Razlikovali su se u jednoj bitnoj stvari: neki od njih su ovladali čarolijom stvaranja a neki nisu. Oni koji nisu morali su se snalaziti na bilo koje načine da se što bolje obrane, Jer, iako su čarobnjaci bili mudri, nisu se međusobno slagali i ratovali su magijama i vojskama jedni protiv drugih. Većina ih nije podnosila

neposlušnost, i kažnjavali su one koji bi im se suprotstavili, a umirali su jedino pogođeni smrtnom ranom. Imali su veliku strast za vlašću, mada su je neki uspjeli zatomiti, i kada nisu ratovali međusobno osvajali su i kinjili druge narode Zemlje, ali neki su, većinom oni koji su proučavali prirodu, promjene, boje i povijest svijeta bili na strani slabijih i pomagali napadnutim narodima u obrani. Neki čarobnjaci su se, pak, morali pokoriti drugim čarobnjacima, i tako dalje...

Bilo je još mnogo rasa, male vile, velike jedva nekoliko palaca, obitavale su u šumama Juga u carstvu vilovnjaka gdje je izučena magija moćnija no igdje drugdje u svijetu.

Vukodlaci su bili posebna rasa i nisu nimalo sličili onima koje danas vidamo u horror-filmovima. Bili su veći no ljudi, prekriveni sivom dlakom i moćno građeni, širokih prsa i velikih, teških glava iz čijih su čeljusti izbijali dugi bijeli očnjaci koji su dosizali do malih crvenih očiju.

Bile su tri vrste Vukodlaka ali u ovom je dobu preostala samo jedna i djelila se na dvije sorte: Istočnjačku, čiji su pripadnici bili divlji i gnusni ostalim narodima, i prezirali su sve što je bilo lijepo i časno, i Planinsku koja je potjecala od kraljeva Vučje Planine u davnini, njeni su pripadnici bili poput ljudi po ponašanju i ophođenju s drugim narodima i bili su poštovani od većine. Vukodlaci nisu nikada bili zaista zli, ali bili su slabi na nagovore čarobnjaka i često su zastranili van svoje volje.

Zmajeви su se prorijedili i posljednje uporište bilo je u Zemlji Vatre. Djelili su se na tri loze: Zapadnu (to su bili veliki moćni krilati zmajeви, teških gušterskih tijela sa kratkim vratovima i velikim glavama širokih čeljusti), istočnu (taj je rod bio dugih zmijastih tijela i kratkih nogu sa smiješno malenim krilima, mada ih se malo smijalo njihovoj građi kada

bi ih sreli). Sjeverna je loza imala još samo jednog živućeg predstavnika - Karakena, i on je bio uvelike različit od drugih. Bio je veći, mnogo veći, lakšeg tijela i elegantnog dugog vrata a bio je crven sa žutim trbuhom, dok su ostali zmajevi bili zeleni ili smeđi.

Najsurovija rasa (uz izuzimanje vještica i čarobnjaka) bili su Murdi. Oni su bili kosturolike prikaze, ali bili su stvarni i crvenožuta koža je poput pergamenta visjela sa njihovih ispijenih tijela. Utjerivali su strah u kosti svim neprijateljima i uživali su u ubijanju, ali najčešće su se ipak skrivali od većih družina i napadali su usamljena i napuštena stvorenja u šumama. Nitko nije znao kako su postali niti tko su bili, a samo su jednom služili u ratu i nije se o njima mnogo znalo.

Bilo je i drugih rasa, manje poznatih i utoliko opasnijih, ali u ovoj priči posebno se govori o jednoj: o Mačkama.

One su bile nešto niže od ljudi, tjelesno vrlo slične njima, osim dugih gornjih očnjaka koji su kod ponekih čak virili van ustiju. Brade i brkova nisu imali, ali su imali bujnu, svilenu kosu; najčešće crne ili smeđe boje sa zlatnim preljevima, a neke su bile i potpuno bijele kose. Čitavo tijelo im je bilo prekriveno kratkim, gotovo nevidljivim dlačicama, obično iste boje kao i kosa, a živjele su u nastambama na drveću ili u drvenim kućama. Imale su male, crne nokte koji su se mogli produžiti u duge crne pandže koje su koristile za penjanje po drveću, a i za obranu, za što su imale teške dvosjekle mačeve, kratke noževe i male diskove oštarih rubova koje su bacale u neprijatelje. Imale su svoj jezik i bio je čudan, mješavina riječi, škrgutanja, škljocanja zubima, režanja, mjaukanja i ostalih zvukova, ali mogle su naučiti i druge jezike razmjerno lako i brzo. Pisma im nisu išla, i jedino što su znale čitati bili su Sketovi, pismo sastavljeno od slogova koji su bili slični, ali

svaki slog je zapravo bio jedan glas, kao što su u nas slova. Prijateljevale su sa zvijerima koje su govorile istim jezikom kao i Mačke, a najviše su im bile prisne velike mačke, pume, panteri i tigrovi.

Mačke nisu bile vične magijama, ali imale su red Šamana ili vračeva koji su im ujedno bili i povjesničari, izlječitelji i savjetnici kralja ili kraljice, a proučavali su prirodne pojave i pomalo su znali i čarati. Imale su i svoje objašnjenje o postanku svijeta, o Prirodi, ili Draghmi, kako su je zvali, ali nisu imale mnogo mitova i priča, nisu bile nimalo zainteresirane za poeziju ili glazbu i bile su potpuni neznalice što se tiče umijetnosti, izuzev ako je bila vezana za nešto korisno kao vježbe preciznosti i točnosti, Jer one su bile borci, a ne prenosnici predanja.

Da, bile su srčani i divlji borci, a njihov je ratnički poklič ledio krv u žilama i niti najsnažniji Vukodlak ni čovjek, a niti čarobnjak ne bi se usudio prići Mački satjeranoj u tjesnac. No one su unatoč srčanosti često gubile bitke jer nisu nosile oklopa ni štita, već samo prsluke od tvrdo uštavljene životinjske kože, a nisu jahale konje već pantere i tigrove koji su bili sporiji od hitronogih konja ljudi.

Nekada su živjele u Crnoj dolini, prozvanoj tako zbog crnog kamena koji se tamo kopao, a mogao se je prekovati u oklope i mačeve kojima niti jedno drugo oružje nije bilo ravno. Jednom su ljudi napali Mačke, vođeni pohlepom čarobnjaka Ancara, istjerali ih i tamo osnovali kraljevstvo Wantar, po njihovom imenu za crni metal, a Mačke su otišle i neko vrijeme se držale zajedno u planinama sjeverno od Crne doline.

No, wantara je bilo malo i ljudi su se našli razočarani, ali je kraljevstvo Wantar i dalje postojalo zbog plodne zemlje a na kopanje metala se zaboravilo.

Tada se vratio čarobnjak Ancar i uzeo sav iskopan wantar te iskovao pet mačeva, i u svaki usadio dio svoje moći: Zeleni mač, gospodar životinja, Crni mač, gospodar mraka, plavi mač, gospodar mora i voda, crveni mač, gospodar vatre i Žuti mač, gospodar Sunca našli su vlasnike. Plavi je pripao morskim ljudima, Crveni zmaju Karakenu, žuti je ostao Ancaru, a Zeleni je pripao kraljici Mačaka koja je ostala živa nakon pomora u Crnoj dolini. No, crni mač je Ancarovom nepažnjom pao u ruke moćnom čarobnjaku Worthaku koji je prijetio čitavom svijetu a sa Crnim mačem mogao je sazvati dovoljno zlih stvorenja mraka, poraziti čarobnjake i zavladatai svijetom, ali dva mača su ga napala, Jer Plavi i Crveni ne dođoše isprva u bitku, i Crni i Zeleni su se ukrstili, i Worthak je pobjegao, ali kraljica je bila mrtva, i Šaman je uzeo Zeleni mač i sačuvao ga, a Crni je dan u podzemlje gdje su živjeli Vukodlaci i zavjetovali se na čuvanje mača. Kraljica je, međutim, na samrti proklela Worthaka, i on nije mogao povratiti svoje moći sve dok se ona ne vrati nazad na ovaj svijet da ga pozove na megdan.

Ali, taj rat je zaboravljen, mačevi su izgubljeni, ali Zeleni je ostao u rukama mačjih Šamana. Ova priča je upravo o njemu.

CRNKA

Nebo je bilo tmurno, a on je sjedio i promatrao selo. Obris njegova kukastog nosa i izduženog suhog lica vidio se nasuprot umirućem suncu koje je razlijevalo svoj plavoljubičasti sjaj po olovnim oblacima. Preko nekad snažnih ramena rasula se duga, sjajna bijela kosa učvršćena samo tankom trakom od riđovkine kože. Leđa su mu bila pogrbljena a noge spletene pod tijelom. Dugi su mu očnjaci izvirivali iznad donje usne i caklili se kao biseri, mada je bio star. Na njegovu mudrom, izboranom licu bio je brižan izraz.

Vidio je samo uobičajen prizor starih drvenih kuća na proplanku uz rijeku koja je sada tekla mutna i brza kroz šumske zavjese hučeći zvukom otopljenog leđa i snijega sa planina. Kuće su bile drvene, gotovo kao barake. Neka djeca su se zabavljala u blatu uz rijeku koja je protjecala kroz selo, a kuće su bile uz nju, kao noge neke vijugave stonoge.

Stari je Šaman znao za sjaj Mačjeg carstva u Crnoj dolini i piljio je u te straćare koje su sada jedini ostatak Mačaka. Da, straćare, smrdljive, vlažne, blatne i odvratne. Šta? Pa nisu bile niti dvije kojima krov nije prokišnjavao, i mnogi su od njegova naroda poumirali od boleština koje su bile stalno prisutne. Njegove moći liječenja bile su nedostatne zbog neprekidnih napada neprijatelja. Srećom, glad ih nije morila, ali nisu bili niti u obilju, i starac se uvijek bojavao zime... Gladne, puste i surove bijele zime koja je snažno okivala planine. No, ona je sada prošla i snijeg je okopnjivao, a ribe

su se bacale po maticama rijeke i njegov ga je strah za neko vrijeme napustio. Ne i ogorčenost. Ali tu pomoći nema. On je kao Šaman morao izmisliti prikladno ime za dijete koje se rodilo pred nekoliko dana.. A još nije imao nikakvu ideju. Najednom začu režanje iza leđa. Sjedio je na rubu strme litice, ispred svoje spilje iznad sela, a zvuk je dolazio iz mraka spilje. Okrenuo se. Ugledao je veliku crnu panteru, gledala ga je žutim očima i tiho mumljala.

-Tko si ti?- upitao je -Tebe nisam ranije vidio.-

Ali pantera nije odgovorila, već je samo rekla:

“Mač će ponovo bitku biti
I Ona koja je bila će se ponovo roditi,
I svoj narod će voditi,
I svoju će moć povratiti,
A danas ćeš je ti imenovati.”

I ona skoči iz spilje niz liticu i nestane, ostavivši Šamana zabzeknutog da stoji otvorenih usta. Četiri stiha koja je ispjevala pantera bila su iz predanja o Crnki, kraljici Mačaka koja je porazila Worthaka. Ali peti stih je očito bio dodan, a Šaman je ipak vrlo malo znao o kraljici Crnki i o Ratu mačeva. No jedno je bilo jasno, i od toga su ga podišli trnci:ona se vratila. A da je samo znao što se dešavalo za vrijeme njenog rođenja skupio bi se mrtav od straha, ali on nije znao protumačiti raznobojne munje koje su sjevale iza Sjevernih vrhova planina dok se ona rađala.

Sutradan uvečerr mala povorka se kretala prema vrhu Bijele planine. Na samom vrhu zastanu, a majka je podigne dijete prema nebu, pa ga položi na zemlju, po starom Mačjem običaju koji odgovara našem krštenju.

-Tvoje ime će biti- šaman zastade da pojača napetost trenutka
-.. Crnka!

Kada je izrekao te riječi Mačke iz povorke su odskočile i zamukle a Šaman je izvukao jednu ogrlicu. Svakoj mački, muškoj ili ženskoj bez razlike, pri rođenju se daje mač i ogrlica s jednim kamenom i dva zuba velikog tigra. Ali na ovoj ogrlici nije bio ni smaragd, koji je bio uobičajen, ni zlato, ni srebro, već komad wantara. Kamen je bio crn kao noć, nije bio ovalan već je imao mali držak u kojem je bila rupica kroz koju je išlo uže od zmijske kože, a iz tog drška su se kao latice izvijale uske mineralne formacije, kao crne latice kamene ruže. Čitav je kamen ličio na ružu, a latice su se isijavale srebrnim sjajem na mjesecini.

Šaman se nasmiješi važno i doda: -Mač će dobiti kad poraste.- A Crnka je rasla i rasla, te se razvila se u snažno, čvrsto i vješto dijete. Već je sa sedam godina(Mačke imahu isti životni vijek kao i ljudi) počela učiti prve ratne vještine, kandže su je služile i u penjanju i u borbi, nož je bio dio njenog tijela, diskove je bacala izuzetnom točnošću, luk i strijela nisu bili zapreka njenom oštru oku, a mač joj je ležao u ruci sigurno i čvrsto, iako još to nije bio Zeleni mač, već u petnaestoj godini u selu nije bilo Mačke ni Mačka koji ju je mogao potući u bilo kojoj borilačkoj vještini. Bila je gipka i nije odbijala udarce već ih je izbjegavala skokovima i čučnjevima, a zatim je odgovarala munjevitim protunapadima. Trikovi i zavaravanja bili su njena specijalnost.

A nitko ju nije mogao ni natpričati, Jer ljudi, putnici i male ratničke družine koje su prolazile putem koji je ležao nekoliko kilometara sjeverno od sela nisu bile ni svijesne dva zelena oka koja su ih promatrala sa vrhova drveća i slušala priče dalekih zemalja.

Oca nije imala, nestao je nekoliko mjeseci nakon njenog rođenja, ali majka joj je bila ratnica i učila je svemu što jedna

Mačka mora znati: trave koje se mogu jesti, kako se lovi jelen, kako se loži vatra da izgori nisko i nevidljivo, kako se neprijatelju prikrada uz vjetar, kako se bešumno hoda..

Šaman joj je pričao o čarobnjacima, vojskovođama, moćnicima i drugim narodima ovoga svijeta. Crnka je bila njegova učenica i on boljeg ili zahvalnijeg učenika imao nije. Ona je pamtila sve što bi on rekao i na svaku njegovu rečenicu postavljala je pitanje “zašto”, a on joj je uživao tumačiti i objašnjavati. Starac Šaman je čak znao jedno pismo, sketove, a Crnka ih je začas naučila, Jer Sketovi su bili jedino pismo koje je bezbrojnim slogovima pristajalo škljocavom, grickavom, mijaukavom Mačjem jeziku.

Usadio je u nju težnju da izvede svoj narod iz smrada, kako je rekao, i ona je često lunjala uokolo i tražila neko rješenje. Ali na Jug nije smjela. Sjeverno, Istočno, zapadno i do kraja svijeta, ali ne na Jug. Zašto, nije znala.

kad je napunila petnaest godina, pozvao ju je Šaman. On je njoj do sada mumlao neke nagoviještaje, a nitko joj nije rekao ništa o tome tko bi ona trebala biti. Više je voljela priče, i sada se nadala da je starac iskopao neku novu legendu. Zarezala je kao panter, i nekoliko trenutaka nakon toga iz grmlja uz rijeku pojavio se crni panter mljackajući i oblizujući se. Imao je sjajno crno krzno, a bio je gorostasni pripadnik svoga roda. Pogledao je svoju staru prijateljicu. Na njoj nije vidio ništa nova. Ili jest? Vidio je ono isto lice sa jakim kostima, visoko čelo, pravilan nos, tanke usne i bujnu kosu čudne boje odrezanu na dužinu vrata. Crnka nije bila lijepa, niti jedna Mačka nije bila lijepa za ljudski pojam ljepote, imala je snažno i okretno tijelo, široka ramena i prsa, a još je bila mlada i grudi joj se nisu još potpuno razvile-oblici tjela se

zapravo nisu ni nazirali ispod odjeće od čvrste vučje kože. Hodala je dugim, mekim koracima na snažnim nogama.

Ali, oči! Kuguar je gledao njene oči. Bile su kao ljudske, ali zjenica im je bila uska, uska kao crna igla položena na zeleni list, zelen, tamnozelen kao iglice jele. U njima je bio pogled divlje želje za avanturom. Nešto je našla, ali što? Kuguar to nije mogao odgonetnuti. Frknuo je i kihnuo.

-Kvarim ti ribolov, ha?- upitala je -Hajde Kuguar, dođi, idemo vidjeti što to stari Šaman ima za reći. Stari lisac možda za promjenu i nešto razjasni od njegovih nagovještaja, a možda ima i neku priču za nas!- reče i skoči panteru na leđa, a on je ponese uzanim putem uz liticu i dobrano je soptao kada su stigli do Šamanove spilje. Tada Crnka skoči s pantere, a starac je pogleda.

-Gdje si bila juče?- strogo upita, mrko je gledajući. Očito nije bio raspoložen za pričanje priča o davnim danima. Ona se pokunji, ali onaj sjaj ne nestade iz njenih očiju.

-U šumi... Lijevo od izvora rijeke...- smumlja. Bilo je zabranjeno ići tamo, i ona je to znala.

-I?Što si vidjela?- strožje upita starac ustavši i ispravivši se.

-Tamo je livada. Ali trava je tamna. Nasred livade je jezero, a u njemu stari dvorac. Most je spušten, a dvorac je u ruševinama. Htjela sam ući, ali nisam imala nikakvo oružje. Zašto mi živimo ovdje u blatu, kad je tamo dvorac? Zašto ne odemo tamo, i živimo kao pravi narod, ne kao gliste?-

-Aha, u tom grmu leži zec!- pomisli Kuguar.

-Onda si ga vidjela- reče starac zgurivši se i sjedajući. I Crnka je sjela.

-Mnogi su već pokušali ući. I tvoj otac, koga nikad nisi vidjela. Nitko se nije vratio. Da li su poginuli od zamki, ili od onoga što je u njemu ne znam. Ne znam niti ima li koga u

njemu. Ja te savjetujem da ne ideš tamo. To je opasno i zlo mjesto, ni životinje ni ptice ne zalaze tamo u ovim danima. Okani ga se i zaboravi ga. Ja sam te držao podalje od njega, ali ti me nisi poslušala. Tvoj pustolovni duh je prevagnuo.

No, crnka je voljela opasnost i avanture, a tajnovitost ju je očaravala. Prilika da se vrati otkuda se nitko nije bila je vrlo primamljiva svakoj mladoj ratnici ili ratniku. Stari Šaman je to znao i bojao se toga u ovom času.

-Ti misli što hoćeš- rekla je ona -Ali ja sutra idem tamo.- reče ona odlučno i prkosno. Starac slegnu ramenima. Znao je Crnku, i znao je da bi svako odgovaranje od njenog nauma bio izlišan trud.

-Crnka.. Ako hoćeš ići, trebat će ti ovo- rekao je i izvukao dugi mač iza leđa. Ali, oštrica mača je bila zelena kao mlada proljetna trava, a Ocrni kožni remen s velikom kopčom bilo je ovješeno desetak diskova. Crnka je začuđeno gledala mač sa mješavinom želje i divljenja. Istog je trena znala, kao što je znala da je ime pantera pored nje Kuguar, da joj taj mač pripada.

-Ovo je pripadalo nekome tko se zvao kao i ti. Ovo ćeš dobiti sada, a objašnjenje kada se vratiš. Ali u ime mudrosti, molim te da ne ideš.- rekao je starac.

Crnka na posljednju rečenicu nije obratila pozornost, kao ni na kukanje i molbe svoje majke. Odlučila je.

MRTVI GRAD

Već slijedećeg dana Crnka je jurila na Kugarovim leđima niz obronak obrastao čupavim smrekama, i dok ju je gipki korak njenog četveronožnog prijatelja odnosio dublje i dublje na Jug šume prilike Mačaka na rubu sela su bile sve nejasnije. Crnka se nije osvrkala iako je u dnu srca osjetila strah, Jer iako po prirodi nagla, bila je dovoljno mudra da shvati opasnost. Negdje na pola puta sreli su tri vuka. Bili su to Plameni Vuci, nazvani po jarkoj boji krzna koja je većinom bila crna sa prsima i trbuhom boje plamena, a neki su bili boje paleži sa crnim plaštom preko leđa, za razliku od planinskih vukova koji su bili sivi i suri. Legenda kaže da su u davno doba dva predvodnika čopora stupila u veliku zavadu, i nisu htijeli da se članovi njihova dva klana ikada izmješaju ili prijateljuju. Tada je Priroda pozvala njih, kretoa i Gavaksa, kako su se zvali, i upitala ih zašto žele tu zavadu. Gavaks je objasnio da se Kretoovo pleme odalo zlu, da ide sa Zaurima u krvničke pohode i ubija bespotrebno a ne samo za hranu. Kreto se postidje pred Prirodom, i prizna svoju krivicu. -Kad je tako,- reče ona -Gavaksovo i Kretoovo pleme ću odvojiti jednom zauvijek. Tvoje će pleme, gavaks, imati jarke boje krzna i živjet će u nižem dijelu planina, i jarke će se boje stopiti sa jesenjim lišćem, ali u visinama, na sniježnim vrhuncima, sve će te životinje vidjeti i nećeš moći loviti. A tamo ću ja poslati

sivog Kretoa i snijeg će sakriti njegovo pleme u visinama, ali ako siđu niže, i njih će vidjeti životinje kao i Gavaksovo pleme i snaći će vas ista sudbina prekršite li ovo.- tako je govorila Priroda i Plameni i Suri se odvojiše te ostadoše odvojeni do današnjih dana.

-Pozdrav, čudna Koso- uzviknuo je jedan, nazvavši tako Crnku zbog njene sjajne crne kose koja je po sredini glave od čela pa do kraja duljine kose imala jednu zlatnu traku kose.

-Pozdrav, tarek!Neka tvoji zubi nikad ne grizu u prazno!- odvrati ona. To je bila uobičajena rečenica među vucima, Jer njihovi su želuci uvijek tražili nešto za popunjavanje, a zubi za žvakanje. No ova trojica nisu lovili, već su bili siti i zauzeti igrom, a zabrinut ton Crnkinog glasa i ono što su joj pročitali u očima govorilo je da nešto nije u redu, pa, izazvani strašću za avanturom uzviknuše: -Hej, Čudna Koso!Kamo kročiš zabrinuto, zašto ti je srce teško, lijep je dan, a tebi je nebo tmurno i sniježno?

-Idem u grad na proplanku, a ako je ovo ponuda za pomoć, bilo bi mi drago da pođete s nama!- reče ona.

Vuci pojuriše ispred njih, zavijali su kasajući ispred pantera i razgovarali i pjevali na svom jeziku, a općenito im je na jezicima bila sviježa janjetina. Bile su to tri bezbrižne lutalice, tarek, stari lisac koji bi čobanu uzeo janje iz ruke a da ovaj ne primjeti, i još dvoje nešto mlađih vukova.

Nadoše se uskoro na proplanku. Trava je bila tamna, a jezero je svojim tamnozelenim mirnim dubinama izgledalo zlo. Vucima se podigla dlaka na hrptovima, a panter je nakostriješio rep i lagano se šuljao dalje. Frknuo je i stao.

-Ovo je zlo mjesto. Ja dalje ne idem. Smrt leži u zraku i ne bih se čudio da nas sve pokosi.- zarežao je. Vuci su imali isto mišljenje, i ustezali se da pođu dalje.

-Dobro. Ostanite tu i čuvajte mi leđa. Bolje je da mi se Zauri ne dovuku s repa.- Reče Crnka sišavši s Kuguara. Uzdahnu i zaputi se prema dvorcu.

Došla je do mosta i otkrila da je gotovo potpuno truo i da bi se srušio da i muha sleti na njega. Ali lanac je još bio čvrst. Pogleda u vis. Kameni zidovi su se nadvijali visoko iznad nje. Dvije stražare iznad kapije su je tmurno gledale očima od lišajeva. I druge kule i tornjići su se nazirali iza njih. Uхватила se za lanac i uspuzala uza nj. Osjetila je neku odbojnost prema tom gradu i neku nelagodu. S puno muke i puzanja stigla je do pola lanca kad je on odjednom popustio na kariki koja se držala mosta, zaljuljao se prema zidu, a Crnka se u posljednji čas odbila nogama, inače bi bila smrskana o zid težinom lanca, i ponovno se zaljuljala od zida. Ali, baš kad je bila iznad dijela jezera koji se činio najdublji snaga ju je izdala, i ona pljusnu u masnu vodu. Izronila je iz vode i počela snažnim zamasima plivati do zida, dok joj je iznad glave lanac prijeteći zveckao hladnim zvukom. I baš kad se podigla na most, osjetila je da ju nešto povlači u dubinu... Panično je vrisnula, osvrnula se i ugledala jedan ljigavi krak oko noge. Isukala je mač i udarila po kraku i on se odmotao, a iz jezera izroni ogromna lignja i obavi je kracima buljeći neizmjereno hladnim očima i vukući je ka svom kljunu. Crnka se uzalud borila protiv sluzave sile koja ju je povlačila prema tamnim dubinama. I kad je već bila gotovo izgubila nadu pomoć je stigla neočekivano. Jedan od vukova, lobo je bilo njegovo ime, a imaše plamenu dlaku sa crnim plaštom, skupi hrabrost, pojuri preko mosta i zari zube u moćni krak, koji se odmota, oslobodivši Crnkinu desnicu koja se maši pojasa i posla jedan disk u oko čudovištu koje je riknulo, oslobodilo Crnku i zaronilo u dubinu puštajući crnu tečnost.

-Hvala, lobo.- prodahtala je -Dođi, idemo unutra.- vuk krenu za njom. Pažljivo su se šunjali ulicama, oslanjajući se na Crnkin vid i Lobov njuh, ali nije bilo ni žive duše, ni štakora, niti ikakvog zvuka ili znaka života u ruševnom gradu. Kuće su bile sive i nagrižene zubom vremena, krovovi su bili šupi i prekriveni sagovima sive mahovine, a beskrajni bršljanovi su se vukli po zidovima zakrivajući ih od pogleda. Tada je Crnka ugledala, ili je mislila da je ugledala neku tamnu sjenku kako zamiče iza ugla. -Lobo!- prošaptala je krećući oprezno za njom. Iza ugla bila su samo jedna vrata ruševnih vratnica iza kojih je vrebala tmina. Udvostručivši opreznost ušli su u nju... Trasss!!Nenadano vrata su se iza njih zatvorila, a Crnka i Lobo su ostali u potpunom, ljepljivom mraku, koji čak ni Crnkine noćne oči nisu mogle probiti. Skočila je prema vratima i gurnula ih svom snagom, povukla ih a zatim nekoliko puta udarila po njima, ali ništa ih nije moglo pomaknuti. -Nemamo izbora- rekla je. "Izbora-bora-ora-ra-a-aa!"Odgovorili su zidovi. Očito su bili u prostranoj dvorani neke velike zgrade. Po veličini vratnica reklo bi se da je to bila kraljevska palača. Ali smrdjelo je kao grobnica. Nastavili su pravo naprijed, a onda su došli do stepenica, i penjali se, penjali, penjali u beskonačnost. Nije bilo zvuka do tihog grebanja Lobovih kandži po kamenu, nije bilo mirisa ni bilo čega vidljivog po čemu bi se mogli ravnati, i išli su naslijepo naprijed, pribijeni uza zid. Bili su izgubljeni, izgubili su osjećaj za vrijeme, nije bilo ničeg osim stepenica i gadnog, sluzavog zida. *Možda se okrećemo u krug.* Odjednom Crnka ugleda dva crvena svijetla ispred sebe. Zastala je i gledala ih nekoliko dugih trenutaka.

-Crvene krijesnice. Zar takve stvari postoje?I lete tako simetrično i ne pomiču se s mjesta!Ili da?Što bi krijesnice radile na ovakvu mjestu?- mislila je ona.

I tada odjednom shvati da pilji u oči nekom stvorenju koje nju vidi, a ona njega ne. Ta spoznaja ju pogodi užasnim strahom i ona odskoči, ali panika ju je obuzela jer je na leđima osjetila zid. A tada su oči sunule prema njoj i jedva je smogla snage da skoči u stranu. Osjeti da je nešto udarilo u zid gdje je dijelić sekunde prije bila i čula je zvuk čelika kako grebe o zid i tihi siktavi uzdah. No, oči su se pridigle i nešto ju je tresnulo po glavi, više ništa nije čula, ni vidjela, ni osjećala.

Probudila se i htijela je odskočiti, ali se suzdržala i zadržala očne kapke zatvorenima. Zatim ih je rastvorila tek toliko da kroz trepavice promotri gdje se nalazi. Ležala je na tvrdom kamenom podu. Bila je u ćeliji, a Lobo je ležao na tlu do nje. Pomislila je da je mrtav, ali je uočila ritmične pokrete njegova trbuha, pa skinu pogled s njega. Osmotrla je zidove. Bili su vlažni, a ćelija je bila dio neke komore, Jer je iza ugla dopirala svjetlost. I to ne bilo kakva, već dnevna svjetlost, što je značilo da je ondje najmanje jedan dan, Jer se kada su krenuli od vratnica grada već počeo navlačiti sumrak.

Osim toga, nisu više bili u onoj odvratnoj zgradi u kojoj je bila uhvaćena jer je zrak bio čist i mirisao je na bilje.

Nastavila je promatrati rešetku. Nema izgleda da se izvuče, rešetka je prečvrsta za kidanje, preuska za provlačenje, prozora nije bilo, pomoć neće doći. Još su je jednom lagano obavile ruke panike.

-No, pospana glavo, konačno da se i ti probudiš!- začuo se glas, a zvučao je hladno, vrištavo i jezivo, nimalo šaljivo niti dobroćudno kakve su bile riječi koje je izrekao. Crnka je skočila i otvorila oči. Pored samog zida ćelije stajala je jedna

prilika. Bila je odjevena onako kako su ljudi u svojim pričama opisivali čarobnjake: ogrtač koji je sezao do članka, a imao je kukuljicu koja je sakrivala lice, ali su iz nje kao dva krvavo crvena dijamanta sjaktale oči. Iz ogrtača virile su samo crne čizme i koščate, usahle ruke, i to samo do podlaktice, koža je na njima bila neke neprirodne mutne sivkaste boje, a i ogrtač je bio crn. Po tome kako je ogrtač padao niz tijelo Crnka je zaključila da ta prilika nema mač, ali se vidjelo da je to nekada bio silan čovjek ili čarobnjak, ili što je već bio, Jer iako je bio zguren toliko da ga je Crnka motreći ispod trepavica zamijenila za neki crni svežanj uz rešetku, bila su vidljiva široka ramena i visina. Lagano je zamahnula ljevicom unazad i začudila se kad joj je ruka zapela o držak mača.

-Tko si ti.. Ili što si ti?- upitala je ljutitim i nervoznim glasom, dodavši jedan škljocaj zubima i muklo režanje.

-Ja sam Morgul, čarobnjak i vlasnik ovog grada u koji si ti ušla bez dozvole, a ako te zanima, živa si samo zbog toga jer si prošavši čuvare pobudila moju radoznalost.- prosikta on.

-Morgul..- smumlja prekapajući po mislima -Nikad nisam čula za tebe, a znam za mnoge čarobnjake, Ancara, Worthaka od Crnog mača i mnoge druge.

Iako ona na to nije ciljala, ovo je ostavilo dubok utisak na njega. Sada se pitao zašto je nije ubio, i svršio s time, Jer on dugo vremena nije razgovarao s nikim tko bi ga mogao ugroziti(a njena je prijetnja bila isuviše jasna, nije morala reći da poznaje povijest čarobnjaka)i zaboravio je mnoge smicalice i govorne stranputice kojima je mogao iz nje izvući sve što je htio znati bez da išta kaže za uzvrat.

A o primjeni sile nije mogao niti pomišljati, ona je još uvijek imala mač, Jer kada ga je htio uzeti nešto ga je opržilo i još uvijek je osjećao izvijesnu iznurenost od tog iznenadnog

udara magije. On je poznavao takav udar. Ali i sam je bio osuđen da zaboravi, i slike, i lica i događaje, no prošao je onaj dio svog života u kom se zbog toga silno bojao. A uočio je da ona čita laž koju je upravo izrekao. Neprimjetno je zadrhtao.

-A tko si ti i po kojem poslu dolaziš ovamo?- upitao je, jer se ničeg drugog nije mogao sjetiti.

-Ja dolazim ovamo jer mi je dozlogrdilo da se moj narod boji nečega, a da niti ne zna čega, i zbog toga živi u blatu i bolesti, a ne u ovom gradu.- rekla je oprezno i nije joj bilo drago što je to istina i što nema neki viši cilj. Uočila je da se ovaj ne osjeća ugodno, mada su ih dijelile rešetke, i nije htijela ostati dužna za pretrpljeni strah. Tiho je zarežala.

-Mnogi su to pokušali saznati, ali nitko se nije probio kroz čuvare, nikada nitko. Tko si ti?- ovo je bio vrlo lukav pokušaj da Crnki skrene misli sa pitanja i da ona nepažljivo odgovori. A zaista, iako je imala moći kao i kraljica od davnina(to nije znala), pa čak i njen vanjski izgled, i mada je nosila njen mač o boku, ona nije imala njenu mudrost i znanje, ne još. Ali u tom času Lobo se pridigao i dubokim glasom zarežao na priliku zgurenu uza zid, što je Crnki dalo vremena da razmisli o onoj upadici koju je Morgul izrekao."Nitko nikada", rekao je, a činilo se, istog se časa ugrizao za jezik.

-Sada netko jest,- rekla je -ali ovo je bio dobar trik, i ja ću ga nagraditi. Moje ime je Crnka, i ja sam Mačka, no to si primjetio, vrlo vjerovatno.

-Crnka.. Crnka Mačka..- ponovio je u nevjerici, Još se više zgurivši -Znači, obistinilo se staro proročanstvo.. A on će znati, i napast će, a meni nitko nije vjerovao, ne.

-Tko?Kakvo proročanstvo?Tko će napasti, i tko nije vjerovao..?- sada je bila Crnka zatečena, i bio je njen red da ništa ne shvaća.

-Ti.. Ne znaš?- upitao je sporo, bojeći se obmane. Osjećao je njen bijes i nervozu.

-Izgleda da na ovom svijetu i crvi znaju o meni više nego ja sama!Hoće li mi već netko objasniti, ili da sama nađem objašnjenje!?- viknula je ljutito i krenula desnicom ka lijevom boku.

-Polako, strpljenja!- rekao je ustavši i ispravivši se do pune visine podže ruke i izreče neke nerazumljive riječi, i -paf-rešetka je netragom nestala!

-Ne slušaj ga!- uzviknu Lobo -To je trik, ne slušaj ga!-

-Dođi, ovo nije mjesto za takve priče.- rekao je Morgul tiho, okrenuvši se i pošavši naprijed. Crnka ga je oprezno slijedila, a Lobo joj se privio uz noge. Hodali su nekim ljigavim vlažnim stepenicama, ali Crnka nije razmišljala o njima, bila je suviše zapanjena pojavom koja je polagano išla ispred nje, ali nije osjećala strah. Zaista, bila je više zbunjena time što joj je on tako kuražno okrenuo leđa. Ali, mada je Morgul bio donekle u strahu od nje, on je znao Mačke. Znao je da ga Crnka ne će napasti s leđa, Mačke su bile suviše ponosne za takvo što. Trikovi, zasjede, ubojstva, to da, ali s leđa nikada. Ne čak niti njega.

-Zar su tamni ponori izbrisali njeno sjećanje?Ili samo čeka povoljan trenutak?Da li me se sjeća?Ona je došla tek kasnije na megdan. Nije znala za mene, nije znala što se kasnije desilo. Ili jest?- razmišljao je on u strahu. Borio se sa mnogim osjećajima, i bojao se da ne podlegne strahu i da ne pobjegne, ili ne učini nešto još gore. Nije smio izdati gospodara. Ali tako ga dugo nije osjećao u sebi, toliko vremena, i ojačao je. Nije smio izdati. Nije smio, ali da li se može odupreti Zelenome?Jak je kao i Crni, osjetio je to. Sve se to motalo po Morgulovim mislima, i bio je više nego uplašen, mada to

Crnka još nije uočila. I sreća da nije, Jer on joj se nije dopao i da i u njoj nije bio tračak straha ne bi on sada bio u stanju hodati ispred nje.

Ali nije znala tko je on. To je morala odgonetnuti.

Uskoro su izišli na svijetlo dana, bili su na zidinama, i Crnka je prvi put mogla dobro osmotriti grad. Bio je sav u ruševinama, obrastao u raznovrsno trnovito bilje i bršljane. A kao i ranije, nije bilo nikog živog u njemu.

-Slabo se brineš za svoj grad. Ali malo je vjerovatno da je tvoj, zar ne?-

-Ne, grad jest moj.. Ali ne moj da njime vladam, već da u njemu tamnujem. Ljubazni Ancar me nije uništio, već me ovdje zatvorio, vjerovatno na svoju rasonodu. Ali, on ga nije izgradio niti postavio čuvare, već ih je samo... iskoristio. Ovaj grad su izgradili Zauri u godinama prije kraljevstva Wantar, i u ratu je uništen i razoren.-

-Ne shvaćam.. Koji rat?I kakvi čuvari?Bila je samo jedna lignja.-

-Unutra je i orka. Pokazat ću ti. Ali prvo saslušaj. Mačke su bile izgnanici, Jer su živjele u Crnoj dolini, nazvanoj po boji metala koji su tamo kopale, i u dolini je nakon Mačaka niknulo carstvo Wantar jer se tako zove taj metal u jeziku ljudi. Tada je došao Ancar i iskovao pet mačeva, jednog od njih nosiš ti, a bio je dan kraljici Crnki. No Crni mač je nepažnjom upao u ruke Worthaku, koji ga je iskoristio na zlo, i napao Wantar i čitav svijet. Tada se Crnka pobunila i Ancar joj je pomogao i Worthak je pobjegao, a mač su dali Vukodlacima podzemlja. Ali u tom ratu Crnka je poginula kada se sukobila sa Worthakom. Prije no što je umrla povjerala je Zeleni mač Šamanu Mačaka i zaklela se da će se vratiti. I Worthak to zna. A ti si se vratila. No prije toga ja

sam htio iskorjeniti Mačke, Jer tvojim povratkom raskinula bi se kletva nad Worthakom koju je kraljica izrekla, ali koja traje samo do njenog povratka, ali Ancar me je zaustavio upravo pored ovog dvorca i tu me zatvorio. A Worthak je sada slobodan, i to onoliko dugo koliko si ti živa. I on će prvo napasti tebe, i to što ranije, da zakopa prijetnju Zelenog mača jednom zauvijek jer sada samo ti možeš vitlati njime. Ja sam ga pokušao uzeti od tebe, ali ću dugo pamtiti kako me je udarila njegova moć.

Crnka je sjela na zid. Naprosto je sve izgledalo tako jednostavno do sada, da nije znala što da radi. Da li da pobjegne, pokuša nešto više saznati o onome što se dešava u svijetu izvan njenog sela. Da li da Morgulu pokloni povjerenje? *Zašto opet laže? Koliko je istine u svemu ovom?*

I tako je neko vrijeme sjedila i premišljala. Morgul se zagledao u daljinu, a Lobo je i dalje tiho režao. A tada je Crnka shvatila da Morgul čitavo vrijeme govori Mačjim jezikom, mada to za jednog čarobnjaka nije bilo čudno. I tada joj je odjednom doprlo do mozga. On nije govorio mačjim jezikom jer Lobo nije ništa shvaćao! Ona je govorila *jezikom ljudi!* A nikada ga nije učila, niti ga je itko od Mačaka govorio. Pa ipak je razumijela priče ljudi koje je slušala sakrivena! Mora da ga je ona prva Crnka znala i da joj se sada vratio u pamćenje. Okrenula se prema Morgulu i htjela mu reći što je upravo otkrila, kad shvati da on pažljivo promatra nešto na rubu šume. Pogledala je, prateći njegov pogled, i na rubu šume uočila tri prilike.

-Ho! Kugar, tarek, aga! Ovamo!- uzviknula je, a dva vuka i panter su pojurili prema njma, ne bez ustezanja, ali s vjerom su da je nešto, štogod bilo, poraženo i zarobljeno. Kugar nije imao problema, panterским skokom je preskočio most i

okrenuo se da sačeka vukove. Aga, vučica sjajne crne dlake sa trbuhom i prsima plamene boje, prešla je most opreznim korakom. Tarek, koji gotovo nije imao crne boje na tijelu već je bio boje goruće trave sa crnom maskom na licu, slijedio ih je brzim kasom. Ali kad je bio već gotovo na kraju mosta, iz vode je iskočila ogromna orka. Na koži je imala tipičan crno-bijeli uzorak i kretala se izuzetno brzo. Tarek je jedva izbjegao bijesnog čuvara brzo šmugnuvši kroz kapiju, a orka je promašivši udarac pala na most, i njeno ga je gorostasno tijelo presijeklo na dvoje.

-Mačke!Sad shvaćam što si mislio pod *čuvari*. Tarek, Jesi li živ?-viknu Crnka. Ali Kuguar, aga i Tarek su već bili na zidu i nepovjerljivo gledali Morgula. Vuci su nakostriješili krzno na leđima i zarežali, a Kuguar je frkćući legao na tlo, spreman na skok. Nije mu se sviđao pogled tog stvora, a još mu se manje sviđalo to što su mu ruke slobodne.

-Mir!Nismo se došli boriti, za sada!- podvikne Crnka, istovremeno stežući šake toliko snažno da se začulo suho krckanje kostiju. Nije bila sigurna kako će Morgul reagirati na sve ovo, ali malo prijetnje neće škoditi, tek tako da pokaže da ona misli ozbiljno. Ali taj Crnkin potez je izazvao mnogo veći strah kod njega nego što je ona očekivala, tim više što on nije razumio niti riječi što je rekla Kuguaru. Stisao se uza zid a u očima mu se pojavio strah. Sada je jače uzdrhtao, i ona je bila sigurna da joj se ovaj put nije učinilo. Očajnički je tražio nešto čime će se obraniti. Ali što on može protiv nje?Ona ima mač! Wantar-mač!

-Da li se ja bojim njega ili on mene?- pomisli Crnka, pa reče naglas, smireno i tiho, nije htjela da joj od straha skoči za vrat ili da pobjegne: -Ima li neki drugi izlaz? Neću plivati preko. Mogla bih biti ukusan ručak.-

-Nema. Morat ćemo napraviti novi most. Ali nema svrhe, dok su čuvari ovdje.- rekao je Morgul, Još uvijek zastrašen iskeženim očnjacima vukova, pandžama pantera i zvukom kostiju iz Crnkinih šaka.

-Neka. Drugi lanac još stoji. Poslužiti će. Ali što je sa Worthakom? Ako je kako ti kažeš, on slobodan već petnaest godina, a ljudi su znali pričati o nekoj sili koja napada Vukodlake te skuplja Zaure i ljude pod svoju komandu i gospodari njima. Misliš li da bi to mogao biti on?

-Mogao bi biti, ako je imao petnaest godina vremena. Mora da je odlučio povratiti Crni mač prije no što te napadne.-

-Mačke mu! Što da radim? Ne mogu se boriti protiv njega, ne ako ima vojsku.-

-Ti si Crnka, zar ne? Misli! Što će on napraviti? On zna gdje si i kakvo je tvoje selo. Što misliš, koji će potez povući? On neće srljati kao muha bez glave u bitku.- reče pa pomisli -Kao ja, zamalo. Zašto mi se ovo događa? Otkud sav taj strah odjednom?-

-Hmmm.. Ako zna da živim u malom selu sa malo ratnika, i povrh toga da imam samo petnaest godina, neće uzeti preveliku pratnju.

Ipak, ako sam ja *ona* Crnka, on se boji i još pamti moć Zelenog mača, neće doći niti sa premalom pratnjom.-

-Tako je. I? Što sad?-

-Ne znam. Prvi potez je njegov. Čekat ću.-

-Možda. Ali imam jedan savijet za tebe, ali neću ga dati rado, i ne bez određene cijene.-

-Da.. Morala je negdje biti kvaka.- uzdahnu Crnka. Već se ponadala da će u čarobnjaku naći saveznika, a on je primjetio tračak razočarenja u njenim očima.

-Ne boj se, ne tražim previše. Samo svoju slobodu, pod uslovom da pobediš ovu bitku.- rekao je. Ali Crnka je bila još uvijek odviše nepovjerljiva zbog straha što mu je bio u glasu.

-Kakav si ti čarobnjak?I kakav si ti stvor uopće?Što može preživjeti toliko dug vijek?- upitala ga je odlučnim glasom. On joj nije znao odgovoriti, nije znao što reći, samo se zagledao u daljinu. Shvatila je. Shvatila je tko je on i shvatila je svaku njegovu laž.

Crnka ga pogleda. Zašto bi ga oslobodila?Zašto ne ode i ne ostavi starog mračnjaka njegovom gradu, pokvarenim mislima i zlim magijama, i ubuduće zaobilazi Južni dio šume od sada pa zauvijek, pitala se. Ali, nije joj bilo jasno nešto i to nije mogla shvatiti ma koliko se upinjala. Zašto je još živa?To je moglo biti zbog mača, no bila je u nesvjesti dovoljno dugo da je ubije. I tko je on uopće?Jer ono što je rekao o sebi je, osim imena koje je pristajalo njegovoj pojavi(Morgul je na jeziku Mačaka značilo "Mrtvac"), vjerovatno bilo daleko od istine. Premišljala je neko vrijeme a zatim je tiho rekla -Kakav savjet?-

Morgul se naglo okrenuo, kao da ne vjeruje i neko je vrijeme zaprepašteno promatrao Crnku, no njeno mumlanje ga je prenulo.

-Zašto..?- pošapće on.

-Možda iz znatiželje.- reče ona. -Ali svatko zaslužuje drugu priliku. Ja sam je dobila i dati ću je drugome ako mogu. Pristajem.-

On ju je neko vrijeme promatrao. Nekako se zahvalan činio taj pogled. *Mogla bih zažaliti zbog ovoga.*

-Pošalji glasnike da osmotre događaje izvan planine. Nemoj slati mnogo njih na jedno mjesto, Jer će biti otkriveni. Naš razgovor ne spominji nikome. I uvijek vodi sa sobom par

prijatelja kojima možeš vjerovati i koji će te zaštititi, kao ovi ovdje. Nemoj nikome vjerovati, osim starcu Šamanu, ali niti njemu nemoj spomenuti mene.-

Crnka je kimnula. -Moram ići, moji će se zabrinuti. To ću učiniti, što si rekao. Vidjet ćemo se.- reče i krene prema panteru, i podigne Loba na njega, a Agu zakači na svoja leđa. Nije više htijela komplicirati stvari.

-Tarek, ostani u gradu. Treba mi netko da pazi na ovoga ovdje.- prokrklja, Jer joj je Aga stezala grlo, pa se uhvati za lanac i spuže hitro niz njega. Panter je, međutim, uzeo zalet, veličanstvenim skokom proparao zrak i dočeka se na noge s druge strane vode. Imali su sreću, stražari nisu primjetili njihov bijeg. Tada Crnka zajaše Kuguara i pojuri prema selu. Morgul je neko vrijeme gledao za njom i za panterom, a zatim se okrenuo vuku.

-Pa, tarek, ako vam je to ime, ovaj grad je ponosan na vaše prisustvo.

Tarek nije razumio ni riječi, nikada nije čuo taj govor, mada je rečeno da su zvijeri starih dana razumjele ljude, ali ton kojim mu se čarobnjak obratio nije zvučao neprijateljski niti zlonamjerno, pa nije režao već je dozvolio Morgulu da ga ovlaš pogladi po plamenoj dlaci, a zatim ga je slijedio niz stepenice koje su vodile sa zida. Nije mu vjerovao, ali imao je zadatak, i nije htio pobjeći ne obavivši ga.

TAJNA STRAŽA

Crnka je ujahala u selo na Kuguaru s pratnjom od dva Plamena vuka. Mačke, koje su je već oplakale, odskočile su i gledale je u strahu, a zatim su je pozdravile glasnim uzvicima. Njena majka ju je zagrlila i plakala, a ostale Mačke su skakale u vis od veselja i obasipavale je pitanjima.

-Dosta, dosta!Hvala vam, ali ja moram pronaći nekoga, hitno!Gdje je Šaman?-Uzviknula je nadvikavajući žamor.

-Stari lav je u svojoj jazbini i ne izlazi iz nje otkako si otišla.-odvratili su oni. Crnka je projurila kroz gomilu, istovremeno misleći koliko ih je malo za obranu sela. Pojurili su uz padinu i uletjeli u spilju. Stari Šaman je pogledao u nju. -Milost, milost, duhovi!Smilujte se na moju starost!- vrisnuo je.

-Kakvi duhovi?Mačke!To sam ja, crnka, vratila sam se.-odgovorila je, više ljutito nego samilosno.

-Ti.. Vratila si se?On te je pustio..?Ili je mrtav..?Ili..- starac nije dovršio rečenicu.

-Ti si znao svo vrijeme!!Tko je on?I zašto mi ranije nisi rekao?Tako mu svih mačića!Mogla sam poginuti, a on šuti!-riknula je ona. Sada je bila iznervirana. Nervoza je bila jedna od njenih loših osobina, i vrlo je često obuzimala njen um.

-Čekaj, reći ću ti sve.. Samo malo pričekaj, molim te!-promućao je Šaman i nakon nekoliko minuta, kada se sabrao i smirio, počeo je govoriti drhtavim glasom.

Njegov izvještaj o Crnki, kraljici, se malo razlikovao od Morgulovog, osim u jednoj točki:Morgul nije spomenuo Worthakovog slugu koji je vodio njegove trupe u napad prije

no što se ovaj uopće pojavio na bojištu, i koji je bio zarobljen u ratu, a Šaman nije znao što je bilo s njim. Crnka je to sada i predobro znala.

Šaman je ustvari nagađao nešto o onome tko živi u gradu, ali nije nikome ništa govorio, a njegov stari prijatelj, vrabac Čip vidio je više puta jednu sjenku kako se šulja oko ruševina. Kada je Šaman dovršio, zahtijevao je da čuje Crnkinu priču.

-Ja i Kuguar smo sreli po putu tri vuka. Zajedno smo putovali dalje, a kad smo došli do dvorca Tarek, kuguar i Aga su ostali čuvati stražu, a ja i Lobo smo ušli. Nismo dugo lutali gradom kada smo ugledali jednu priliku kako zamiče iza ugla. Pojurili smo za njom, a ona je ušla u neku zgradu, i kad smo ušli vrata su se zalupila za nama. Bili smo u mraku, ali ja sam osjetila da nešto juri na mene, izmakla sam se i udarila u vrata koja su se otvorila i mi smo izjurili i pobjegli. Tarek je pošao u čopor javiti da će Lobo i Aga ostati sa mnom.-

To je sve što je Crnka tada rekla, i još se pitala nije li rekla suviše. No sada je bila sigurna u svoje pravo ja jer Morgulu i dalje nije vjerovala, mada je izvršila njegov savjet i odaslala ptice i vukove nadaleko u potragu za novostima o Worthaku. Često je pazila na put. Osim toga, ponašala se čudno. Nije se više zadržavala u razgovoru sa svojim sunarodnjacima, već je tiho i zamišljeno sjedila u kutu i razmišljala, čak je i nekoliko puta udarila svog najboljeg prijatelja u lov, borbi i igri, mačka Mas-ka, što se nikada ranije nije dogodilo. Ili je lunjala šumom vježbajući vještine mačevanja i borbe. Osim toga otkrila je da može kontrolirati životinje i mimo njihove volje kada je nosila mač, a on je mogao sijeći i tvrdu stijenu bez da igdje bude okrhnut ili otupljen.

Ona je i ranije često lunjala šumama, ali sada je stalno bila u pokretu i često je zalazila u grad. Trudila se proniknuti u

Morgulovu dušu, i otkriti može li mu zaista vjerovati. Ali nije uspjela iznaći ništa pokvarenog u njegovom držanju prema njoj, a on je uočio njenu sumnju i imala je osjećaj da je uvrijeđen i neveseo zbog toga. Zaista je bio onoliko prijateljski raspoložen koliko to jedan stvor kao on može biti, ali uz sve to Crnka nije saznala o njemu ništa više no što je saznala svojim prvim razgovorom s njime i, mada je bila sigurna da mu je srce zlo ponekad se pitala da li je tako.

Što se njega tiče on je Crnku isprva gledao kao vrlo odbojnu i opasnu i nije joj vjerovao ništa više no što je ona njemu, Još i manje, nije mogao biti opušten niti trenutka dok mu je ona bila na vidiku, ali ne zbog nekog očitog razloga koji je ona pokazivala, već više stoga što on nije poznavao prijateljstvo kao takvo kakvo je nametala Crnka, već su za njega prijatelji isključivo bili oni koji neće potegnuti mač na njega. A za nju nije bio siguran da zaista neće. Ali s vremenom je naučio, i to je za njega bio nov osjećaj, ili možda zaboravljen, biti žalostan kad je gledao pantera kako zamiče u šumu, i primjetio je da sa nestrpljenjem očekuje njen povratak. On je pokušavao ispitati Crnku i nije mogao shvatiti neke njene misli ili osjećaje o nekim stvarima, primjerice nije vidio ništa čarobnog u zalasku sunca, niti išta zastrašujuće u mrklom mraku kroz koji ona ništa nije vidjela, niti najmanje interesantnog u beskonačnom ležanju i piljenju u pauka koji plete mrežu, ali natjerala ga je da počne primjećivati stvari i osjećao se kao netko trgnut iz stoljetnog sna.

Ali na njemu je ležao smrtni strah od nečega i ma koliko ga Crnka pokušavala natjerati da o tome govori on nije htio ništa reći, Jer vjerovao je da ona ne zna ništa o njemu osim onoga što joj je on rekao. Ona je nagađala da se on boji Worthaka i Crnog mača, ali nije ga htjela siliti ni na kakav razgovor, jer je

primjetila postupne promjene na njemu i bojala se da ga ne slomi pošto je uočila da on zapravo uopće nije jaka ličnost, niti srčana, već da je vrlo krhke naravi, mada je zaista djelovao jezivo i nije mogla dokučiti zašto se tako ponaša, Jer više je izgledao kao kakav crni moćnik nego neki usamljen i sve u svemu jadan stvor. A zaista ona nikada nije vidjela nekoga da tako brzo mijenja raspoloženje:nekad je bio zastrašujuć i snažan, a već je slijedećeg trenutka gledao sa strahom u nju. I nije trpio nikakve prijetnje. Crnki su često kosti krckale same od sebe, nenamjerno, ali čim bi čuo taj zvuk trgnuo bi se kao opečen. Crnka je morala dobro proračunati svaki pokret kada je bila u njegovoj blizini. Dodire nije trpio, i držao se na odstojanju od nje. Jedino joj je ponekad stavio ruku na rame.

Da, on je bio kao pekmez od šipka, kako je Kuguar rekao:mek i žitak, sladak, ali nije propustio da ubode jezik i nepce onim majušnim iglicama koje bi zaostale u njemu nakon kuhanja.

-A ako mene pitaš, ovaj je dobro skuhan u kipućoj vodi, pazi šta kažem, i izgleda da ga jednostavno moraš kuhati i dalje!- rekao je Kuguar, ali Crnka nije shvaćala ništa od rečenog, ne za sada.

Ali o Worthaku je saznala nešto više, više nego o Morgulu. Znala je da je Worthak opasan i smrtonosan protivnik i vrlo moćan, sada možda moćniji no što je bio prije. Bio je besmrtn, i neranjiv, kako je rekao Morgul. Bio je neranjiv, Jer je umjesto srca imao kamen i niti kapi krvi ne bi poteklo iz njegovih rana, a one su zacijeljivale brže nego što su bile zadane. Crnka zaista nije znala što će učiniti kad se sukobi s njim. Poginuti ponovno, valjda.

Već je prošlo nekoliko mjeseci od Crnkina prvog posjeta Morgulovom gradu, kako ga je sada zvala, i iako je skupila

mnoge novosti o okupljanjima ljudi i Zaura, i o Vukodlacima u šumama, nije se desilo ništa neobično, sve do jednog dana kada je sjedila na jednom stablu u šumi. Bila je već jesen a lišće je umiralo, napuštalo svoje grane i tužnim šuštanjem tvorilo crveni sag na tlu šume. Mnoge gljive su se već pojavile, a Crnka se upravo sladila malim gljivicama slatka okusa koje su uzgajali mravi pod korom bukve, kada je začula šuštanje koraka i tih razgovor.

Srećom, drvo je imalo još nešto suhog lišća, a ona je bila odjevena u kožu planinskog sivog vuka boje bukova stabla. Pripila se uz deblo i načulila uši. Koraci su se približavali, a razgovor postajao sve razgovjetniji.

-Ova odvratna šumetina, puna Plamenih vukova, mačkurina, pantera i ostalih odurnih zvijeri!!- zarežao je jedan glas, dubok, krkljav i odvratan.

-Mir!Dovoljno nas odaje lišće i granje i još nam samo fali tvoja buka.- rekao je drugi glas, mnogo mekši i ugodniji, a zvučao je ponosito i donekle uvrijeđeno.

Prvi je nastavio gundati i mumlati za sebe, kad su se približili Crnkinom stablu.

Sada ih je dobro vidjela. Bilo ih je troje. Onaj prvi bio je odvratna izgleda:bio je visok, ali pogrbljen, lice mu je bilo odvratno iskrivljeno vučje lice, a gornje laloke kratke gubice bile su zategnute prema gore i pokazivale dva reda sniježnobijelih zuba od kojih su dva donja očnjaka bila neobično velika, i sezali su do malih, crvenih očiju, gotovo zakopanih u ružnu suru čekinjastu dlaku koja je na leđima visila u krpama, Jer bilo je vrijeme linjanja, a Vukodlaci (a to je bio Vukodlak) podliježu zakonima prirode. Dio mišićavog tijela bio mu je prekriven medvjedom kožom jednako odvratnom kao i njegova vlastita. Ruke su mu bile zaista

snažne: mišice na njegovoj ruci bile su kao Crnkine noge u butinama. Mogao bi ju zgniječiti bez ikakvog napora.

Drugi je, međutim, bio čovjek. Bio je nešto niži od vukodlaka ali bio je uspravan i koračao je ponosito preko lišća. O boku mu je visila duga kriva sablja kakve su nosili ljudi koje je opisao jastreb Arak i Crnka je znala da to ne donosi ništa drugo do zlo, i da su ovi vjerovatno uhode odaslate da vide što se događa u planini koju namjeravaju napasti. Ona nije znala da je to bio jedan od ljudi s mora, marićan, a da je znala bila bi mnogo zabrinutija, Jer oni su bili srčani borci, i nemilosrdni ubojice.

Treći je bio veliki sivi vuk i tiho je hodao iza prve dvojice. Istog časa kada su prošli staru bukvu njegovo je sivo krzno pocrvenilo od krvi a jedan disk mu se zaglavio upravo u vratu režući veliku žilu kroz koju je tekao

život. Ni vukodlak se nije na vrijeme snašao i završio je sa sjajnim nožem u prsima, ali čovjek je bio vičniji borbi nego prvo dvoje i misli su mu bile brze, isukao sablju i polako se kretao unazad pazeći na stablo koje je na neki čudesan način naučilo bacati noževe. No, ni on nije dugo živio. Crnka je skočila sa stabla i pojurila prema njemu, a on je, sav sretan što mu Mačka juri pravo na mač zamahnuo sabljom, i nasjeo na trik. Crnka je upravo to htjela, Jer mu je tijelo ostalo bez obrane od napada odozdo. Nekoliko milimetara od mača ona se namjerno okliznula po lišću i našla se ispod čovjeka te mu zarila mač u srce. Ustala je, obrisala i spremila mač, izvukla nož iz vukodlaka i pojurila prema selu. Sada je bila sigurna da su je izdali i sivi vuci, a oni su bili velika sila u planini. Jedinu saveznici na koje je mogla računati bili su tigrovi kojih je bilo jedva pedesetak, isto tako malobrojne pume i panteri, i nešto mnogobrojniji Plameni vuci i lisice, te nekoliko šumskih

lasica kojima je mogla vjerovati. Još dok je trčala prema selu prestigli su je Kuguar, lobo i Aga u pratnji malog sokola koga je Crnka poslala da motri na Jug, ne daleko od sela.

-Kra, kra!- zagrakta on -Vuci, vuci!Ljudi ljudi!Konji, konji! Zauri, zauri, vukodlaci..-

-Oni šta?Gdje?Tko?Kamo?- uplašeno je viknula Crnka.

-Kra, krak!Pet dana hoda, krak!Vojska njih, kraw!Konji, Jahači, strijelci, mačevaoci, vuci, vukodlaci, pješaci, Jahači, krak, kra-avk!Tisuće, tisuće, kraaa!-

-Koliko tisuća, reci koliko!!- viknula je glasnije.

-Četiri, četiri-kraoov-četiri!!-

Crnki su kroz glavu proletjeli brojevi-šest stotina Mačaka u selu, od toga pet stotina sposobnih za borbu,(jer su u Mačjim plemenima i žene borci), od toga sto mačonoša... Za pojačanje može dobiti oko dvjestotinjak velikih mačaka- tigrova, puma i pantera i još toliko Plamenih vukova, nekoliko lisica i lasica. Ali protiv četiri tisuće boraca, treniranih i naviknutih na borbu.. A selo ne može obraniti niti da su im snage izjednačene, Jer je dugačko, a usko.

-Sokole, sazovi tigrove, pume, vukove, pantere, lasice i lisice, svih koji hoće pomoći! Neka dođu u vučji tjesnac!Lobo i Aga, dignite Mačke na oružje!Kuguar i ja idemo u grad... Brzo!Nemamo vremena!!- viknula je, pojahala pantera i odjurila.

Aga, lobo i Soko su poslušali i krenuli suprotnim pravcem od Crnke.

-Na oružje, na oružje, neprijatelji stižu!- uletjela su dva vuka u selo urličući. Ono što su očekivali da će biti bezopasna igra s njihovom starom prijateljicom prerastalo je u opasnu pustolovinu. Mačke su se, međutim, uspaničile. Jurile su iz brvnara i u njih, vikale i zapomagale, zazivajući Crnku.

-Ne valja!Ovo je potpun raspad!- produhao je Lobo.

-Brzo!Zovi Šamana, ispričaj mu sve osim o Morgulu, reci da mu je Crnka povjerala vodstvo dok je nema!- odgovorila je Aga i čim je Lobo odjurio kroz

panični kaos ona poviče -Mir, mir!Ima pet dana vremena!Crnka ih je otišla promotriti, vratit će se!Ho!Ho!Mir!-

A Crnka je jurila kroz šumu na sjajnodlakom panteru. Zadivljujuće slike prirode su odmicale uz nju, ali ona se nije obazirala. Izletjeli su na proplanak, prejurili ga vrtoglavom brzinom i panter je poslijednjim snagama zapeo mišiće i odbacio se preko vode. Uspio je preskočiti jezero, koje mu se sada činilo užasno široko i odvratno. Crnka je skočila sa njega i pojurila kroz ruševine. Panter je legao u lokvu vlastiti pjene koja se cijedila iz dahćućih ralja.

-Morgul, tarek, hej!- vikala je bjesomučno jureći i spotičući se u kamenje.

Morgul je proučavao neke zapise na zidovima jedne ruševne kućerine kada Tarek zareži i pozorno uspravi uši i zalaja kao pas. Morgul se osvrne. To nije bilo ono režanje, pravo, kao kad bi se suviše približio vuku ili ga dodirivao duže od nekoliko sekundi. To je bilo veselo režanje, a Morgulu je zvučalo kao pozdrav.

Istog časa izjurila je u pogrbljeno-zapuhano-trčećem stavu Crnka, preskačući bršljanove koji su joj se pleli oko nogu. Stala je i borila se da dođe do daha.

-Polako, smiri se. Oni su došli, zar ne?Koliko ih je?Tisuću?- smireno je rekao Morgul, teškim i nespretnim skokom sišavši sa zida.

-Neee!- produhta Crnka -čee-če-če-tirrr-i!-

Morgul je gotovo sjeo. Tisuću bi savladali. Dvije teže, ali četiri! Nisu imali nikakvih izgleda. Sada se još jače pogrbio i izgledao je još odbojnije nego obično, i nemoćnije.

-Četiri tisuće! Zašto, zašto toliko? Saznao je, saznao je i sada će me ubiti. Saznao je da radim glupe saveze i pomažem njegovim neprijateljima. Sada će nas svih ubiti.- prošaptao je tihim, gotovo plačnim glasom. Skupio se uza zid gotovo klečeći i tiho zapomagao. Crnka nikad u životu nije vidjela ništa jadnije, čak je i vrabac u orlovim kandžama zadržao dovoljno samopoštovanja i ponosa da umre ćutke i bez kukanja. Da nije i sama bila u panici reagirala bi drugačije, Jer sada je konačno bila sigurna čega se on boji, ali nije na to uopće obratila pažnju, niti je imala ikakve volje biti taktična i smirena. Sada se našla ozbiljno iznervirana, i panika je prepustila mjesto ljutnji.

-Moramo smisliti nešto i to hitno, odmah, sad, ovog trenutka!- viknula je.

-Ne, ne! Ne možemo ništa, baš ništa!- prokukao je on, Još se jače skupivši, a u crvenim očima mu se vidjelo očajanje. Crnka to nije primjetila i osjetila je navalu krvi u lice i oči. Skočila je i uhvatila ga za ramena i tresla ga naprijed-natrag vičući iz sveg glasa koji se pretvorio u krkljanje i režanje.

-Nećemo se predati, nikada, i ti ćeš mi pomoći ili ću te pojesti, shvaćaš li??-Zauralala je bijesno, a pjena koja je u Mačaka označavala paniku i strah potekla joj je na usta. Odskočila je i piljila u njega crvenim očima podlivenim krvlju. Neko vrijeme su se gledali. Morgul se još tješnje skupio uza zid i uvukao u sebe dršćući. Crnka je dahtala i trudila se da se savlada i proguta navalu pjene koja je sada postala crvena, Jer je u bijesu nesvijesno zabila gornje ocnjake u usnu. Polako se

smirujući primjetila je Morgulov užasnut pogled, sada nije mogla odrediti da li se više boji nje ili Worthaka.

-U pravu si. Oprosti mi... Ja..- smumlao je on gotovo nečujno, pokušavajući se pribрати, ali nije ustao, Jer strah ili neka druga moć je ovladala njime.

-Znam sve o tebi. Znam tko si ti. Mene se ne moraš bojati. Ja sam izgubila živce. Dođi, moramo nešto smisliti.- rekla je Crnka uspjevši smiriti navalu pjene. Počeka malo, a zatim se polako okrene i poče koračati. Malo zatim Morgul ustane i poče lipsati za njom.

Krenuli su polako prema zidinama. Crni mač, razmišljala je Crnka. On skuplja i gospodari svima čija su srca crna kao i on sam. Hoće li se njen saveznik oduprijeti njegovoj moći, na to pitanje nije znala odgovor, ali je opažala da blizina mača ima koban utjecaj na njega. -Ako se okrene protiv mene, gotova sam.- pomisli ona nelagodno. Stajali su tiho na zidinama grada. Crnka je gledala na Jug, prema dalekim plavim vrhuncima i bavila se mračnim mislima. Morgul se teško oslonjen uz kamenu ogradu pokušavao sabrati i potisnuti strah. Još je uvijek drhtao kao šiba na vjetru.

-Selo nikad nećemo odbraniti od napada. Ne bismo uspijeli niti da ih je četiri stotine. Moramo se negdje drugdje smjestiti i organizirati obranu, inače nemamo izgleda.- rekla je Crnka smireno. Sada je dobila osjećaj kao da sluša neku staru priču i promatra neke događaje izvan stvarnosti i vremena u sigurnosti svoje kolibe.

-Zašto ih ne dovedeš ovamo?Grad sa zidinama i jezerom je lako braniti. Lakše od tvog sela. A osim toga tu su i čuvari, oni mogu biti od pomoći.- rekao je Morgul. Naravno, bio je u pravu. Grad će odbraniti i mala šačica dobrih strijelaca. No, Worthak nije bio netko koga valja podcjenjivati.

-U pravu si. Tako ćemo i učiniti, druge nam nema. Imamo samo četiri problema.-Reče Crnka turobno, ali nada joj je ponovno počela bujati u srcu, kao sunce koje proviruje kroz sivu zimsku mećavu i tmurno, olovno nebo.

-Prije bih rekao četiri tisuće. Koja?- odgovori on mračno piljeći u vodu.

-Prvi si ti. Niti jednu Mačku sa imalo mozga neće biti lako nagovoriti da dođe ovamo, u tvoj grad. Drugi si opet ti. Hoćeš li biti u stanju izdržati moć svoga gospodara?Treći je Šaman. On je tvrd orah i drži do sebe i svojih uvjerenja, i neće mi olakšati posao nagovaranja. On zna nešto o tebi, u najmanju ruku zna da si ti ovdje, mada nema pojma tko bi ti mogao biti, no on je oštrouman stari lisac. Četvrti je problem to što moj posao nije "obraniti se", nego uništiti Worthaka.-

Morgul se zamisli. On je ipak bio vojskovođa i to nije postao zbog neke srčanosti ili snage, već zbog umješnosti da razradi planove koji nisu mogli nikako propasti. I u Crnki je uočio tu nadarenost, mada ona još nije pokazala ništa što bi potvrdilo tu misao. Nakon nekog vremena progovori, ali glas mu je bio bez nade. -Prvo ćeš riješiti ti.. Priredi im nekakvu predstavu, pokaži im tko si, i poslušat će. Moraš ostaviti što jači utisak na njih, moraš ih se dojmiti, Jer ako se ne varam oni ne znaju tko si ti, ili to ne shvaćaju. Što se tiče starca, postupit ćemo ovako: pošto nagovoriš Mačke njega prvog dovedi ovamo, da mu dokažemo da ja nisam neprijatelj. Drugi problem je moj i ja ga moram savladati sam. A s četvrtim ćemo se pozabaviti kasnije, ali jasno je da ih se moramo otarasiti barem polovice prije otvorene borbe.- rekao je Morgul, prilično uvjerljivo, ali on nije imao vjeru ni u što više.

Crnka nije bila sasvim zadovoljna tim odgovorom, ali ga je prihvatila, dijelom i zato što bolji nije mogla naći. Pozvala je

Kuguara, ali ovaj se dovukao pjeneći, slineći, kašljući i hropčući. Tužno ju je pogledao i legao na bršljane. Više nije mogao i tu se nije moglo ništa više učiniti. On je bio panter, nije bio vuk, bio je brz, ali sprinter, a ne kao vuk, brz i neumoran trkač dugih šumskih puteva.

Ona čučnu do njega a on je slinavim jezikom pljusne po licu.

-Ništa nećeš postići ako ludom trkom ubiješ ovu životinju.- primjetio je Morgul i dodao -U ovom gradu ja nisam sam. Tu je i moj konj, uzmi ga, on trči brzo i neumorno kao vjetar i nosit će te i uz najstrmije litice i kroz najdublje šume nedostižnom brzinom. Avark mu je ime, hitro Kopito, i uistinu ga je zaslužio.- i on zovne ime konja nekoliko puta, i uskoro se začu bat kopita. Ispred Crnke se stvorila uistinu veličanstvena životinja: dlaka mu je bila sjajna i crna, a dugačka griva padala mu je niz snažni vrat, na čijem se kraju ponosito uzdigla kao vilinskom rukom oblikovana glava velika konja na kojoj su se sjajila dva crna oka. Moćna kopita su nemirno trupkala po zemlji jer tri su zvijeri bile pred njim, i bojao ih se, mada je Kuguar bio mrtav umoran a Tareka je poznavao. Crnke se on najviše bojao, tim više što je osjećao i strah svoga gospodara. Frknuo je i propeo se.

-Pozdrav, avark, hitro kopito! Žurba je velika, ponesi me brzinom, Jer moj je panter pao, umoran je, Jadan!- uzvikne Crnka, i straha nestane iz njegova srca. Crnka ga zajaše, prilično nespretno, Jer je navikla jahati Kuguara koji je bio jedva do plećke konju, iako je bio najveći panter koji je ikada hodao Zemljom. Konj se prope i pojuri prema kapiji. Ono što je Kuguaru bio opasan podvig, Avark je preskočio kao od šale, i neviđenom brzinom pojurio prema selu Mačaka. On je zaista bio brz i veličanstven konj, snažan i pouzdan, ali nije bio niti najbrži niti najljepši, Jer Ancarov, i mnogi drugi konji

ljudi i čarobnjaka su ga nadmašivali. Ali Crnki je on bio pravo čudo, a njegova brzina je ispunjavala njenu potrebu za hitnjom. Pred samim selom skrenula je i zaobišla ga, pazeći da je nitko ne vidi i ne čuje, te pojurila prema Šamanovoj pećini. Prije litice je sjahala i naložila Avarku da je čeka, a zatim se polako uzšunjala uz nju. Ušla je u pećinu i došla do mjesta odakle je starac izvukao Zeleni mač i opasač za koji je vjerovala da je bio kraljičin.

Tamo je pronašla što je tražila: jedan zamotaj odjeće. Razmotala ga je i žurno se riješila svoje odjeće od vučje kože i zamijenila je košuljom i hlačama od kože crnog pantera i prslukom zlatnožute boje išaranog crnim prugama, a tamo su bile i crne čizme koje su joj dobro pristajale. Mačke su prijateljevale sa tigrovima i panterima, pumama i još mnogim životinjama, ali kada bi koja od njih uginula nisu se ustručavale uzeti njenu kožu. To nije bio čin nepoštovanja, već zakon prirode i svatko je znao da ta koža više koristi živoj Mački nego mrtvom tigru. U toj odjeći osjećala se drugačije nego u ritama kakve je inače nosila, i bila je samouvjerenija nego prije.

Crnka je ponovo sišla sa litice, pazeći da je ne opaze. Zajahala je Avarka i pojurila prema selu, gdje je Šaman je upravo pokušavao smiriti Mačke i natjerati ih da se sprema za bitku, kad je crni konj rasjekao urlajuće mnoštvo i stao usred njega, a Crnka je isukala svoj mač, i on je zasjao zelenom vatrom. Mačke su začutale gledajući u Crnku koja je odjevena kao Mačka-ratnik starih dana izjurila pred njih na ogromnom crnom konju. Utisak je bio to veći što osim Šamana niti jedna od ovih Mačaka nije vidjela konja za čitavog svoga života, a Crnka je sada toliko ličila na onu drugu Crnku, kako su je opisivale stare priče, da niti sama toga nije bila svijesna.

Nekoliko je trenutaka potrajala grobna tišina, a zatim Crnka progovori glasno, a glas joj je izgledao moćan i uvjerljiv.

-Vidim da su vam Lobo i Aga prenijeli novost. Bit ćemo napadnuti jakom silom. Četiri tisuće vojnika Worthakovih stupa prema nama i nekako su do sada izbjegavali očima mojih stražara.- na ove riječi začulo se nekoliko uplašanih uzvika, ali većina Mačaka bila je i odviše zaprepaštena da bi pustila zvuka. Bile su u čudu samo što su čule za stražu, Jer one ničega nisu bile svjesne od onoga što je Crnka radila, i to je bio bod za nju.

-Mir!- nastavi ona. -U našem selu ima nas šest stotina, od toga stotinu nesposobnih za borbu. Dobit ćemo pojačanje od naših šumskih prijatelja, ali niti tada nas neće biti mnogo više od tisuću. I zato postoji samo jedna mogućnost: moramo otići u grad na proplanku, Južno odavde, i tamo organizirati obranu.- Mačke su sada bile potpuno obeshrabrene, i gledale su unezvjereno na Jug.

One su se dobro sjećale svih onih koji se od tamo nisu vratili, i nisu bile nimalo oduševljene idejom koju je Crnka upravo iznijela, pa je glasan žamor prošao je okupljenim mnoštvom. Mačke su dovikivale Crnki, kukale, i ona shvati kakav je strah na njima ležao od tog grada, iako nitko od njih nije znao što je u gradu niti čega se zapravo boji. Crnka je zahvaljivala svojoj sretnoj zvijezdi što ne znaju za Morgula. Šaman je upravo shvatio da se u gradu dogodilo nešto više od onog što je Crnka ispričala. On je to slutio, Jer nije bilo vjerovatno da Crnka pobjegne od bilo čega, ali svoje sumnje je zadržao za sebe. On je bio mudar, i bio je vođa Mačaka već tridesetak godina, a šezdeset i pet ih je imao na leđima, i nije znao je li pametno Crnki prepustiti vodstvo. Ali dok je on razmišljao Crnka je smirila žamo i uvjerila Mačke da nemaju izbora i da

je stari grad Zaura jedino mjesto sa koga obrana ima nekih, iako slabih izgleda nad moćnim protivnicima.

-A što je sa onim koji hodi noću?- uzvikne Šaman. On je također sumnjao tko bi mogla biti prilika koja se provlači ruševinama, i nije mnogo griješio u tome, Jer se upravo sjetio da je Ancar pošao prema ovom gradu, goneći zadnje Worthakove vojske koje su u gradu tražile spas, a sa njima je bio i vojskovođa Worthakov te da je on bio jedini koji je dospio do grada zahvaljujući crnom konju.

A Šaman je uočio na koju kartu igra Crnka. Trebalo je ostaviti utisak na Mačke, Jer ići iz sela u grad značilo bi ići iz mećave u vatru u njihovim očima.

-Onaj koji hodi noću je naš saveznik.- otpovrnu Crnka, shvaćajući smisao naziva -On će nam pomoći, a i da nije bilo njega ja nikada ne bih saznala za nadolazeće neprijatelje. I on te poziva, starče, da dođeš u grad prije tvog naroda i da se uvjeriš u to. Vi ostali, uzmite oružja, oruđa i namirnice koje možete ponijeti, i krenite za Lobom i Agom. Ja ću vas čekati u gradu.- vikne, obujmi starca rukama i podiže ga na Avarkova silna leđa i pojure, ali ne ka Jugu, već na Zapad.

Crnka je izrekla ove riječi brzo, i Mačke ih nisu shvatile ipa je to spriječilo novu navalu pitanja. Kad su Crnka i Šaman odjurili na velikom konju one su neko vrijeme razgovarale, ali utisak koji je Crnka ostavila na njih bio je suviše snažan da je ne bi poslušale, te su pokupile oružje i krenule na Jug, ne bez straha ali i ne bez nade. Slijedile su vukove koračajući u tišini.

RATNA LUKAVSTVA

Šaman se nije usuđivao reći ni riječi, već se grčevito držao za Crnku. Jurili su šumom sve dok se ispred njih kroz granje ne ukaže gola stijena, ulaz u Vučji tjesnac. A u njemu bilo je oko pet stotina različitih životinja, sjedeći, ležeći ili stojeći iščekivali su u tišini. Bili su tu plemeniti tigrovi i njihov snažni vođa Tag, pume i pantere ležale su po hridinama, a čopor Plamenih vukova polijegao je ispod njih. Najviša je bila jedna crna glava vuka potpuno sličnog Agi, ajant se zvao, predvodnik čopora, mudar i brz pljačkaš. Još su tu bile i lukave lisice, crvene i bijele i nekoliko krvoločnih lasica. Dabrovi, Jazavci, risevi i divlje mačke su se skupili u sjeni jedne stijene. Šaman je blenuo u to mnoštvo, a Crnka progovori: -Prijatelji! Zli dani dolaze, ali uz vas možda ćemo ih moći pobijediti. Molim sve one koji žele pomoći i boriti se, da krenu do grada na jezeru. Ja sada hitam tamo, ali imamo pet dana i vi ne morate ići uz mene.-

Ona okrene konja i pojuri prema gradu. Za koji tren konjska kopita su umjesto suha lišća grebla tamnu travu, i uskoro stigoše do samog ruba jezera, ali tu Crnka zaustavi Avarka i sjaše. Isuka mač i njime triput udari po površini jezera, a iz njega izroni, kao i kada je prvi puta prišla jezeru, džinovska lignja. No, ovaj put Crnka nešto prošapće, i liganj se postavi kao most između vratnica i kopna. Crnka prihvati uzdu i oprezno zakorači na lignju. Prešli su jezero i konj je konačno zakoračio na čvrsto tlo. To su bila najduža tri metra koja je Šaman ikada prešao.

Ušli su u grad i polako se kretali ruševinama, kad ugledaše visoku, u crno odjevenu zakukuljenu priliku, a uz nju i velikog vuka. Tada Šamanu srce brže zakuca, mada je Tareka uz tu priliku uzeo za dobar znak. Sjahao je, zapravo Crnka ga je spustila s konja, i pošao još nekoliko koraka dalje, a zatim zastao, neodlučan da nastavi. Morgul je odmah shvatio Crnkin znak i polako, držeći ruke što dalje od tijela što je mogao, a da ne djeluje upadljivo, krene prema Šamanu. Ovaj je stao kao ukopan, ali nije htio pokazati svoj strah. Crnka je shvatila da se Morgul pozabavio drugim problemom dok je bila odsutna, osjećao se jačim pa je stajao uspravno, ne zgureno kao inače, a sa lijeve strane ispod ogrtača bio je mač. Šaman, međutim, nije vidio ništa više od zlog glasnika iz davnina koji korača prema njemu. Ali Šaman je bio mudar i znao je da ga Crnka ne bi izdala, mada nije bio načistu da li ona zna što radi, pa je odlučio ne pokazati strah. Morgul je zastao pred Šamanom i pogledao ga u oči, a starac uzvrati pogled. Gledali su jedan drugog neko vrijeme razmijenjujući misli i Šaman je znao sve što je htio znati prije no što je skrenuo pogled. Sada je shvaćao sve što se ovom stvoru ispred njega događalo i znao je svaku njegovu misao, ali i znao je da je njegova vlastita moć manja od moći te prilike. Tada Morgul ispruži koščatu ruku sa upadljivo velikom šakom i stari Šaman je prihvati, nećkajući se. Crnka odahnu. Uspjela je.

Nekoliko sati kasnije Mačke su stigle pred grad. Uopće im se nije dopao izgled tog mjesta i ustrašeno su se skupile pred zidinama sa druge strane jezera. Mosta nije bilo. Odjednom voda zaključa i liganj se pojavi iz nje i ponovno se postavi kao most, a Crnka stane pred njega i nasloni se na vratnice.

-Ne bojte se. Dođite.- reče mirnim glasom dok ju je liganj pozdravljao podižući krake prema njoj i brboćući vodu kljunom koji je mogao konja presjeći nadvoje.

Ali Mačke nisu ušle dok Crnka nije prešla lignja i povelala ih preko. A u gradu, malo iza vratnica čekalo ih je još jedno iznenađenje. Tamo je stajao njihov Šaman, pokraj jedne jezive prikaze koja ih je odmjeravala crvenim žeravicama, i da ih Crnka i Kuguar nisu zaustavili bili bi bezglavo izjurili iz grada!

Sada je Crnka morala objasniti sve što se zapravo desilo u gradu kada je ona ušla prvi put i što se događalo nakon toga. Tada su se Mačke malo opustile, ali i dalje nisu vjerovala Morgulu, Jer ih je i samo njegovo ime plašilo. On se odmakao od njih, mada se Crnki to nije dopadalo, jer ne može imati vojsku koja se boji svog saveznika. Morgulu se to također nije dopadalo. Strah je jamac poslušnosti i on se nekad često služio njime, ali sada mu je gotovo bilo žao što ga se boje. Trudio se odgovoriti na pitanje “što mu se to događa”, ali bez uspjeha.

U večer stigla je velika vojska životinja. Crnka je lasice otposlala prema neprijatelju, a ostale je, osim Plamenih vukova koji su bili zaduženi da nalove hranu za slučaj opsade, smijestila uz zidine dvorca i cijelu su noć tigrovi, pume, panteri i još mnogo drugih životinja čistili bršljanove i slagali ih u hrpe, ali jazavci i dabrovi su se prostrli u jednoj velikoj zgradi te spavali i skupljali snagu. Morgul, crnka i Šaman su cijelu noć međusobno šuškali i smišljali planove, a Mačke su se osjećale nelagodno zbog toga, kao i zbog halabuke životinja, pa su malo spavale. Sutradan, čim je sunce pokazalo prvi sramežljivi sjaj na Istoku dabrovi u pratnji nekoliko Mačaka i puma krenuše ka šumi, Jazavci i vuci, koji su se

vratili sa bogatim zalihama, počehu kopati rupe na strelomet od zidina grada, a ostale Mačke i brzoprste vjeverice skupljale su bršljanove i plele duge žilave mreže. Lasice i kune su se vratile i jedna od njih pođe Crnki koja je sa Morgulom i Šamanom i dalje pokušavala odlučiti što im je najbolje činiti. -Zadatak je obavljen, cvrrrrr!!- prošuška lasica skočivši joj na rame.

U jednoj tihoj dolini zaštićenoj šumom bio je logor. Crni i zeleni šatori stajali su na sagu šušlavog lišća. Ali niti riječi niti zvuka nije bilo čuti. Vojska Worthakova nije nosila mnogo šatora, ali bili su veliki i u svaki bi stalo stotinjak Vukodlaka ili dvijesto ljudi. Ali te noći nešto se neobično desilo. Vukodlaci, ljudi i Zauri stajali su oko dva šatora, a u sredini stajala je visoka prilika odjevena u crni oklop i nosila je crni plašt, ali to nije bila sjajna crna boja, kao Crnkina odjeća, već je bila mrtvački crna, bez odsjaja ili živosti. Worthak je to bio, zli moćnik, i povratio je Crni mač i okrenuo ga na zlo jer mač je bio zamišljen da okupi sva zla stvorenja i na dobro ih usmjeri. Worthak ispusti silan krik. Nešto mu se odlučilo suprotstaviti. On je znao, osjećao je sada da ga je njegov bivši sluga izdao i sumnja ga je nagrizala. Ali on nije mogao učiniti *ovo*.

U dva šatora ležali su njegovi najbolji borci, ljudi i vukodlaci, a sada su izgledali kao da spavaju, ali su bili samrtnički blijedi i niti kapi krvi nije kolalo njihovim žilama. Svaki je na vratu imao po dvije malene rupice na koje je ona bila isisana. Lasice su bile u logoru noću i obavile Crnkin naum. Ona je dobro znala da borci koje lasice mogu ubiti neće mnogo utjecati na premoć protivnika, ali mrtvi u noći uplašit će ih dovoljno da im odagna san i da im pospanost buni oči u borbi. To je upozorilo Worthaka na ono što je već znao, da obrana postoji,

i da su vijesti koje je dobio od glasnika, a ticale su se njegovog nekadašnjeg sluge, točne i sigurne. Bio je sretan što je poveo toliku silu. Moći će se poigrati sa njim prije no što ga uništi. Ali mrzio je sam sebe što je ostavio Morgula dovoljno jakog, što ga nije slomio do kraja, Jer sada njegova neprijateljica ne bi bila spremna za borbu.

Te večeri Mačke i dabrovi su se vratili vukući novi most, a slijedeći sumrak pao je na mreže raspoređene ispred grada i prekrivene mekom travom, nevidljive, žilave zamke ispod kojih su bile duboke rupe. Sve je bilo spremno, a imali su još dva dana. Niti slijedećeg jutra nisu dangubili. Dabrovi su sijekli ljeske, Javorike i jasenje i dovlačili ih u grad. Lasice i vjeverice su zasijecale smreke i jele skupljajući ljepljivu smolu, vuci i panteri su se vratili sa još nekoliko Mačaka u selo i pokupili iz njega sve što se moglo upotrijebiti, kose, noževe, vile, sve što su Mačke ostavile. U gradu Mačke su od drveta koje su donijeli dabrovi radile lukove, strijele i koplja a neke su stavljale smolu u kotlove koji su služili za zagrijavanje ulja u starim danima a pronašle su ih u jednom starom skladištu. Sada su bile mirne i nisu se više bojale Morgula.

A on i Crnka su sa još nekoliko Mačaka vještih sa sjekirama pokušavali napraviti katapult, ali nisu imali dovoljno građe. Šaman je stajao na zidinama i odašiljao ptice prema neprijateljskoj armiji i primao poruke koje su mu one donosile.

-Čiv, čiv!Nisam kriv što sam -čiv- živ!- pozdravi ga jedan vrabac. To je bila omiljena uzrečica njegova roda, i starac mu uzvрати pozdrav, a vrabac nastavi -Čiv!Čudno, čiv!Logor!Napadaju u zoru, čiv, čiv!Nisam kriv što sam živ, čiv-čiv!-

To je bila vijest koju je Šaman očekivao, ali ne i takav način napada. Spustio se sa zidina i krenuo ka Crnki.

-Ovo je vrlo čudno. Čip kaže da su se ulogorili i da će napasti u zoru. Ja sam mislio da takva stvorenja napadaju noću, a ne danju.-

-Napadaju noću.- odvrati mu Morgul turobno, a glas mu zadrhta od straha. -Ali sada Worthak sigurno zna da sam ga ja izdao, i napast će *mene*, a ne vas. Nakon lasica, Jer samo sam ja mogao znati kako i gdje će se ulogoriti, on sumnja da ste vi sada ovdje, ali nije siguran, pa će krenuti u bitku pod suncem kada sam ja najslabiji. A Mačke su jednako dobri borci i noću i danju, pa se ništa ne mijenja.-

-Dobro.- smumla Crnka pa uzvikne -Svi ovamo!-

Mačke su prestale sa radom i pojurile su k Crnki. Nepovjerljivo su zastale, Jer još nisu potpuno vjerovale Morgulu, utišale se i čekale da čuju što Crnka ima reći.

-Neprijatelj napada u zoru- otpoče. -Sada se naoružajte i pripremite za borbu.

Ma što se dogodilo, morate se držati ovog plana...-

WORTHAK DOLAZI

Zora je zarudjela na istoku, a planine Zapada postale su ljubičastoplave.

Crnka je stajala ispod zidina i pripremala se za bitku. Opasala je crni opasač sa diskovima i stavila Zeleni mač u korice. Zatim je podigla jedan jednosijekli nož i stavila ga u čizmu od panterove kože, kakve su bile i hlače. Nož bio je jedina stvar koja nije pripadala onoj prvoj Crnki. Taj nož ostavio joj je njen otac kada je krenuo k gradu iz kojeg se nije vratio. Zapravo, on nije niti stigao do grada i Crnka je o njemu pitala i Morgula i čuvare, ali nitko nije znao što je bilo s njim.

Nož je bio dobro oružje, bio je iskovan nekada davno u danima prije kraljevstva Wantar, ali ne od crnog metala, već od posebnog željeza i imao je stravičnu namijenu. Bio je namjenjen vještima i brzim borcima. Oštar vrh omogućavao mu je da brzo sklizne u meso. Ispod obične oštrice dolazila je jedna nazubljena koja je zasijecala žile i pilila kosti. Na gornjem dijelu bio je ravan i nenaoštren, s kratke šiljcima povinutim unatrag koji bi zadavali užasne rane pri izvlačenju noža iz tijela, a spretniji ratnici bi ih privukli prema koži i zasijekli šiljcima pod samom kožom, te je odrali sa neprijatelja, i malo tko je doživio da njime bude dvaput udaren.

Morgul joj priđe.

-Moćan nož. Ali on ti neće biti od pomoći u ovoj bitci, ako ga ne sakriješ dublje u čizmu za slučaj da ostaneš bez oružja.-

rekao je. Očito je savjet bio na mjestu, ali Crnka je uočila zabrinut ton.

-Što je, morgule?Bojiš se sad kad je došlo do toga da moramo dići ruku na tvog gospodara?- upitala ga je čučnuvši i gurajući nož dublje u čizmu. On se zaglavio i grebao joj članak pa ga izvadi i pokuša ga ponovno namjestiti. Morgul klekne do nje, ali ona ne obrati pažnju na to.

-Ja moram birati, sada. Ja sam prodao svoju slobodu za moć i bit ću pod njegovom vlašću dok ne zapadnem pod vlast nekog drugog. A jedina je nada za mene Zeleni mač. Ako ti hoćeš... Biti moja nova gospodarica.-

-Ali meni ne trebaju sluge ni robovi!Takvi samo čekaju da izdaju svog gospodara. A, osim toga, ti si dovoljno moćan da mu se odupreš.- shvati da on kleči pred njom, i to je zbuni.

-Misliš?Ja nisam uistinu onakav kakvim me smatraš. Ostavio sam te na životu onog dana jer si mi ti tako naredila. Nemoj misliti da je sve ovo što sam do sada učinio plod tvoje moći da vladaš onima koji trenutno nisu u nečijoj vlasti, Jer ja ti ne pomažem zbog toga, već stoga jer si me ti izvela iz tame i samo si me jednom kontrolirala na taj način. Ali ja sada trebam tvoju pomoć. Ja ga ne mogu savladati. On to zna.- reče, a zatim tužno doda -Natjerat će me da se borim sa tobom. A to bi me ubilo, ako me ti ne bi. Molim te.-

Crnka se zagleda u tlo. Zašto da to učini?Ona je htjela Morgula kao prijatelja, ne kao nekog u svojoj vlasti, nekog tko nema pravo da sam misli i odlučuje. No, bila je začuđena njegovim povjerenjem u nju, Jer treba imati snage kleknuti i moliti nekoga, mada se pitala koliko je on često morao preklinjati samo da zadrži glavu na ramenima. Ali još manje se htjela dovesti u situaciju da mora s njim ukrstiti mač.

-Što bi Crnka učinila sada?- pomisli. Ona nije bila u stanju o sebi razmišljati kao o *onoj* Crnki. Najednom, odgovor joj je stigao iz onog mračnog kutka njenog mozga koji je pripadao njenoj prošlosti i prvoj Crnki iz kojeg je izišlo njeno poznavanje jezika i sve ideje, mreža, lasice, rupe, smola... Isukala je mač i rekla:

-Od danas pa za sto i jedan dan ti pripadaš meni, i samo meni, i nitko drugi ne može zavladatai tvojim umom ni tijelom.-

On je uistinu bio iznenađen samim time da se ona sjetila ograničenja i uspjela ostvariti i svoju želju i njegovu sigurnost. Ali bilo mu je i žao zbog toga jer je nejasno osjećao žalost što će ponovno ostati sam kada prođe vrijeme njegove službe njoj. Naime, oni koji jednom padnu pod vlast jednog od mačeva u sebi osjećaju veliku prazninu kada ona nestane.

Kroz zrak se prolomi oštar krik sokola. Crnka pojuri ka zidinama i uspne se uz njih, a Morgul ju je slijedio. Dolaze. Mačke su se pripile uz zidove da ne budu opažene i pripremile lukove. Crnka je postavila strijelce na zid i to su većinom bile žene-Mačke, i to ne zbog neke slabosti u borbi prsa o prsa, već zato što su im oči bile oštrije a ruke mirnije od muškaraca Mačje vrste. A oni su zbijeni uz vratnice sa moćnim tigrovima i brzim Plamenim vucima čekali trenutak kada će izjuriti preko mosta kraj koga je stajao jedan od dugozubih tigrova kratka repa, spreman da pregrize uže, uzbuđen pred borbu toliko da su mu mišići plesali ispod pješčanožutog krzna bez pruga a mali se kusasti rep divlje batrgao. Pume, pantere i risevi su bili na zidinama jer skokovi su im bili dugi i mogli su iskočiti na neprijatelja s vrha zida. Tu su bili skriveni i medvjedi, petorica njih, spremni da podignu lonce vruće smole. Dabrovi su bili pod vodom spremni da izgrizu tetive na nogama neprijatelja. Jazavci i lasice su bile pred kapijom sa

tigrovima i čekale su priliku da se zaletu pod noge neprijatelju. Osnova Crnkinog plana bila je da njena vojska ne bude viđena prije vremena, a sreća ih je poslužila jer vjetar je puhao Vukodlacima u leđa, i njihov njuh bio je beskoristan. Crnka izviri kroz rupu na grudobranu. Ogromna vojska zastala je u sjeni šume. Jedna prilika, crna, na velikom crnom konju prema kome je Avark koji se znojio ispod zidina čekajući Crnku izgledao malen i neugledan, polako krene ka zidinama. Vođen nekim svojim čulom ili čistom srećom taj grdni konj nije upao niti u jednu rupu, niti mu je kopito zapelo u mreži. Stao je nekoliko metara od jezera očito znajući što je unutra.

Jahač tada podiže pogled prema zidinama, i Crnka ga prvi put vidje, svog neprijatelja Worthaka, gledao je prema njoj, ali je nije vidio, i sumnjičavo je preletao pogledom preko zidina grada. Izgledao je daleko iznad Crnkinih očekivanja. Ona ga je zamišljala sličnog Morgulu, strašnijeg i groznog, ali sličnog. Za razliku od Morgula, Worthak se nije skrivao iza kapuljače i ogrtača, već je nosio crni oklop, crni plašt i šljem sa stravičnom bijelom lubanjom, a bio je mnogo veći i krupniji od Morgula. Morgul se uvijek držao pogrbljeno, mada je, odkad ga je Crnka prvi put vidjela sve češće hodao uspravan, ali ovaj je izgledao jak, a ne krhak kao Morgul. Osim toga, kretnje su mu bile zdrave i brze, a ne kao u njenog saveznika spore i nekako ukočene, mada se u Worthakovim kretnjama nije vidjelo ništa životno. Bio je visok, zaista visok, i krupan, i nadvišavao je Crnku gotovo za dužinu ruke, a ona je bila vrlo visoka Mačka.

-Da mi je znati što je ovo dvoje radilo zajedno, kad su toliko različiti.. Valjda su izjedali jedan drugog dok Morgul nije popustio.- pomisli ona, ali to je bilo daleko od istine, Jer ona

nije shvaćala prisilu i mučenje, ne još. A tada Worthak zaurla i Morgulov užasan i odbojan glas izgledao je kao zvuk potoka u ravnici nasuprot moćnoj matici planinske rijeke, koliko je taj glas bio hladan, užasan i odvrat. Mačkama se podigoše kose na glavama, a životinje se nakostriješiše, i trebalo im je puno samosavladvavanja da ne počnu bježati i jedino ih je smirivao pogled na Crnku koja nije osjetila straha već samo jezu od tog stvora.

-Pokaži se, morgule! Izdajniče, istupi!- uzviknuo je zapovjednim glasom. Nije htio ponovo zavladati Morgulom jer izgubio je moć nad njim kad je izgubio mač, već se htio poigrati njime, kao što se mačka igra s mišem, pa nije osjetio Crnkino prisustvo.

Morgul je pogledao Crnku, a ona počeka malo i Worthak nekoliko puta pozove

kad ona kimne glavom. Tada se Morgul pokaže i mirnim glasom upita: -Tko me zove, tko ometa moje tamnovanje?

-Ti!- vrisne Worthak -Izdajniče, tisuću puta proklet bio! Na koljena, i možda od tebe ostane koja krpica da puziš za mnom!- na to Morgul zadrhta, ali skupi snagu pa odgovori drhtavim glasom. Očito je dobro znao što ovaj sprema za njega i ispunio ga je strah.

-Meni ne treba ničija milost. A pogotovo ne tvoja. Ali moć ti je opala ako na mene vodiš toliku silu.- Worthak je bio iznenađen takvim govorom od strane jednog roba kakav je bio Morgul i bjes je zavladao njime, pa zaurla: -Silazi! Puzi do ovamo, ili ću te smrviti, i tebe i tvoje krasne prijatelje u onom odurnom selu! Kad mi padneš šaka od tebe neće ostati niti sjećanje! Silazi crve, ili će te moja vojska dovući ovamo u vučjim zubima!- ove riječi su Morgula zaista potresle, a osim toga, shvatio je da ga Worthak želi slomljenog jer ga je mogao

zbrisati sa lica zemlje do sada već stotinu puta otkada je došao. Ali Crnka i Zeleni mač koji su imali moć nad Morgulom sada su mu dali snage da se odupre strahu i progovori.

-Dođi, i dovedi svoju vojsku. To bi mogao i ne biti lak posao.- reče tiho, ali iako su riječi bile neuvjerljive, izazvale su efekt koji je Crnka htijela. Worthak se nasmija, a taj zvuk se učini Morgulu kao šibanje biča.

-Ha, ha, haaa!Dobro, robe!Kako hoćeš!Htio sam ti pružiti priliku da se iskupiš, ali ti si odbio moju milost. Neka bude kako želiš, crve!Ali ja ću imati vremena za tebe, o da, vremena i vremena, i tvoj jezik će biti mnogo mekši tada, i mnogo pokorniji, također. A i tvojih prijatelja. O da!- reče on i mirno odjaše prema šumi.

Morgula su podišli trnci na ove nagovještaje, i on se sagne pod grudobran, gdje je čučala Crnka. -Odlično. Sada samo da ovo proradi. Misli da si sam ovdje.-Prošušta ona i njen glas je zvučao mirno i samopouzvano, a i oštrouhe Mačke su čule njen tihi šapat i donekle im je podigao klonuli duh.

BITKA ZA GRAD

Za to vrijeme Worthak je stigao do svoje vojske. U sebi se smijao i Morgulov govor ga uopće nije uzbudio. On je dobro čuo strah u Morgulovu glasu, i znao je da ovaj nije uopće toliko kuražan koliko je htio izgledati i da su mu koljena klecala od straha. Worthak je bio bijesan, razumije se, ali bio je zabavljen, Jer nema ničeg zabavnijeg od praznih riječi u kut satjeranog i uplašenog roba. Uživao je u svojim mislima dok je polako jahao nazad u šumu.

Nije bilo ničega što ga sada može zaustaviti. Zelenog mača se nije bojao. Ta što mu može jedna petnaestogodišnja Mačka? Što može mače njemu, zlom moćniku koji ima Crni mač i svu silu vojske oko sebe? On je planirao mučiti i Crnku i svog nekadašnjeg slugu jer najgora kazna bila bi zlom srcu koje pronade lijek i prijatelja da se mora boriti protiv jedine osobe koja mu je pružila razumijevanje. A za Crnku će već nešto smisliti. On je htio ovladati Morgulom i natjerati ga da ubije, ili bar napadne Crnku, Jer on to ne bi podnio, bio bi slomljen i poražen, na milost i nemilost Worthaku.

Smijao se tome, Jer dobro je znao što je učinio od svog sluge, i znao je svaku njegovu misao. Smijao se u sebi ogavnim smijehom, i uvreda je uopće za sve lijepe stvari na svijetu taj zvuk nazivati smijehom. Riknuo je užasno, i njegova vojska isuče oružja.

Okrenuo je konja i pojurio prema dvorcu, ovaj put sa čitavom svojom silom iza leđa. Jedan od jahača izjurio je i stao

Worthaku uz bok. Očito je pronašao zamjenu Morgulu. Prejurili su livadu i našli se pred dvorom, prvo konjica, pa vuci, za njima vukodlaci i Zauri.

Ali, Jao!Upravo kada su bili blizu zidina, konji se počеше spoticati, padati, Jahači su preletali preko njihovih vratova i lomili svoje, ali Worthak nije pao, već se smeteno okrenuo dok je njegov novi vojskovođa projurio kraj njega a noge njegova konja su se splele u mrežu. Vuci su u jurišu uletjeli u kaos konja i ljudi i počeli gristi sve oko sebe šireći paniku. Vukodlaci su uspjeli stati i smušeno su gledali u hrpu vrištećih konja zapletenih u mreže bršljana i Sive vukove kako se trude bolno cvileći i skvičeći iskobeljati iz rupa u zemlji koje su se otvarale pod njima. Zauri su nekako smirili svoje guštere na kojima su jahali i koji su bili vrlo nemirni i razdražljivi, piljeći u smjesu koja je nastala pred njima.

Ali Worthak je bio moćniji, daleko moćniji no što je Crnka znala, moćniji čak i više od Morgulovih predstava o njegovoj moći. Podigao je ruku i pokazao prstom u mrežu i izrekao tiho neke riječi. Mreža je nestala, baš kao i rešetka kojom je Crnka bila zatočena u gradu, a vuci su izletali iz rupa koje su se zatvarale. Kaos se smirio, ali većina konja je polomila noge i dosta ljudi i vukova je poginulo izgaženo pod pomamnim konjima. Nakon kratkog zastoja i juriš je bio obnovljen, samo sada sa manje konjanika. Tada je Worthaka i njegove trupe snašlo još jedno iznenađenje. Sa zidina doprli su ratni pokliči, i strijele su zasule vojsku pred zidinama, a pet snažnih medvjeda izlilo je smolu po vojsci pod zidinama.

Ali smola nije donijela prednost, jer Worthak podiže ruku i iz nje pojuri plameni jezik te zapali smolu koja izgorje u zraku i ne dotače vojske. Tada njihovi strijelci, većinom ljudi, nakleknu i ispale kišu strijela na zidine, ali Morgul ustane i

izreče riječi magije, pa se vrtlog vode podiže iz jezera i zaustavi strijele na putu ka zidinama. Morgul se naglo spusti pod grudobran, baš na vrijeme, Jer jedna bijela munja proleti iznad njega.

-Dovraga, morgul! Pa zašto ga nisi uništio nego si bio njegov rob?!- upita Crnka.

-Ne mogu! Ja mogu zaustaviti strijele, ali ne mogu njega! Ja ne znam čaroliju stvaranja! A on nije upotrijebio mač, nego jednu stotinku svoje moći!-

-Čarolija stvaranja? Što je to?- Pomisli na tren Crnka.

Za to vrijeme Zauri su se, zaštićeni strijelcima, polako iz svog oblika preoblikovali u ogromnog morskog zmaja koji je pljusnuo u jezero i zaplivao prema drugoj strani grada. Zadatak mu je bio da zaokupi čuvare negdje drugdje i uništi ih te oslobodi prolaz Worthakovim trupama u grad. Svi Zauri nisu bili u tom zmaju već su ih još stotine kuljale naprijed. Uskoro most pade i Mačke pojure van na dušmane a ogromne životinje su skakale na njih sa zidova. Krv se proli i jezero pocrveni od nje, mačevi sjevnuše, koplja poletješe zrakom, strijelci sa zidina su gađali sumanuto, a samrtni krici proparaše zrak. Worthak je prekasno shvatio svoju pogrešku, shvatio je da su upali u klopku, da su izigrani, da je nasamaren od strane petnaestogodišnje Mačke i jednog roba. Za to vrijeme Morgul ponovno izazva vrtlog i voda svojom silinom povuče mnoge ljude i Vukodlake u jezerske dubine. Tog trenutka sav Worthakov bijes pripade Morgulu i obori se na njega, ali ovaj se izmakne munjama iz Worthakovih ruku u poslijednjem trenutku. Tada Crnka i Morgul skočiše sa zidina i Crnka zajaše Avarka, a Morgul pojuri prema vratnicama. Bitka je već bijesnжела pred njima, Jer je to bio jedini ulaz u grad, i on isuka mač. Oštrica se uzdiže i spusti nekoliko puta

opisujući neki znak u zraku i mačevi iskliznu iz ruku ljudi, a krivi noževi iz šapa Vukodlaka i oni u čudu zastadoše, ali Mačke i tigrovi nasrnuše još brže i snažnije i mnogi poginuše jer su goloruki stajali pred podivljalim Mačkama. Na mostu nastala zbrka: Vukodlaci i ljudi su padali preko dabrova i lasica, psovali su i vikali, gazili jedni druge, grizli, grebli, a Mačke su samo ubijale sve pred sobom u očajničkoj borbi.

I baš kada su Mačke malo uznapredovale začu se zaglušujući prasak lijevo od vratnica. Da se Mačke i Plameni vuci nisu brzo snašli neprijatelji bi prokuljali u grad jer Worthak je srušio zidine i napravio veliku rupu, a kamenje je popadalo u jezero i premostilo ga. Obrana se rasporedila i sada je bila slabija, no pume, panteri, risevi a i nešto vukova, napadalo je izvan vratnica onemogućujući koncentraciju sile na ulaze u grad. Strijelci sa zidina su trošili strijele a male Mačke su gađale kamenjem. Na mostu Morgul je sijao smrt među napadačima, a Crnka je stajala na raspuklini u zidovima i branila prolaz. Nije pokazala Zeleni mač već se branila oružjem koje je pokupila od mrtvih dušmana, ali Morgul je još uvijek imao Suinega, svoj mač od starine, i nije se morao brinuti o kakvoći oružja. Šaman je bio s njom i sam je bacao čini, ali to su bile slabe čarolije, i mogle su samo zbuniti protivnika. Jedina je Crnkina nada bila da uništi Worthaka i njegovu vojsku u prvom naletu, Jer kada bi dozvolili povlačenje neprijatelja i razrađivanje strategije ne bi više bili u stanju odbiti drugi napad. Dugo je trajala bitka, ginuli su vukodlaci, ljudi, zauri, ginule su i Mačke i njihovi životinjski saveznici, krv je tekla potocima, Jezero je bilo potpuno crveno ali obrana nije posustala.

Worthak je stajao postrance, duboko u mislima, ali niti jedna strijela odapeta na njega nije pogodila, već je skrenula svoju

putanju, a koplja su pucala na pola puta od njega i padala bezopasno na tlo. Vojska mu je bila desetkovana, njegovi sivi vuci su pali, neki su se pridružili Plamenim vucima i napadali vukodlake i ljude, zauri nisu imali vremena za transformaciju i ulazili su u borbu nespremno i nespretno, ginuli su bez da podignu mač, a buka borbe sa druge strane grada zamrla je. U borbu prsa o prsa stupili su sa oko tri tisuće vojnika, nakon lasica i zamki pred gradom, a sada ih je ostalo jedva tisuću. Ali strijelcima je ponestalo strijela, a i broj Mačaka bio je bolno smanjen. Worthak je bio smrtno ljut, Jer je od četiri tisuće vojnika ostalo jedva tisuću, gubio je bitku zbog svoje bahatosti i podcijenjivanja svojih dušmana! A osim toga, on se bojao Crnkine moći, i ne bi sada stajao po strani da je znao da ona nema pojma o moći koja je bila u njoj.

Odjednom njegova nada poraste: na hitrom konju jurila je u crni ogrtač odjevena prilika, hitajući kroz livadu pravo u bitku. Njegov vojskovođa izgleda nije slomio vrat, kamo sreće da jest, već se samo izudarao, i sada je, uhvativši konja, pojurio prema kapiji grada. Vukodlaci i ljudi odskočiše kada je on projurio kroz vratnice sa užasnim krikom na usnama, a jedini od branilaca koji se uspio snaći i pokušati ga zaustaviti da ne uleti u grad bio je Morgul. No, on nije imao konja, niti snage da zaustavi pomamnog jahača i jedva je uspio odskočiti od konja da ne bude pregažen kopitima. Jahač se očito namjerio upravo na njega i okrenuo je konja te ponovno nasrnuo naprijed prema Morgulu. Ovaj se sledio, Jer on nije bio netko tko može bježati od konja i običavao je ulaziti u bitku na konju, a ne napadati iz žablje perspektive. Crnka je uočila pometnju na kapiji i potrčala prema njima. Jurila je na jahača i uspjela ga presresti a kako se ničeg drugog nije mogla sjetiti, skočila je na njega sa tla i jednom ga rukom obavila

oko pasa željeznim stiskom, a drugom je dohvatila uzde i skrenula konja svojom težinom. Uspjela je srušiti jahača s konja i kada su pali na tvrdo tlo otkoturala se sa njega, skočila na noge i dohvatila mač koji je ležao na tlu, a pripadao je jednoj od Mačaka koje su pale u borbi. Ali i jahač se brzo uspravio i sa užasnim krikom pojurio ka njoj. U tom kriku bijaše nešto poznato Crnki. Nije uopće sličio na Morgulove uzvike, mada su izgledom bili slični taj jahač i njen saveznik, iako je jahač bio nešto niži. Ona se nikad nije pitala kako Morgul izgleda ispod ogrtača i nije to htjela saznati jer je vjerovala da to uopće nije lijep prizor, ali ovaj jahač je pobudio njenu znatiželju svojim krikom. Kada je dojurio do nje ona se hitro izmakne u stranu i propusti ga pored sebe, ali kako je projurio ona dokači mačem njegov ogrtač i povuče ga. Ovaj iznenađeno stade i okrete se ka njoj, ali Crnka je bila daleko više iznenađena od njega. Bio je prilično visok, izgledao je "sasušeno", kako je to kasnije izrekla Crnka, mesa gotovo nije imao, i podsjećao je na živi kostur, iako je imao široke grudi i ramena. Ali lice mu je unatoč koži koja je visila s njega i užasnih izbuljenih očiju koje su sjale bijelom vatrom nosilo crte nekadašnje plemenitosti. Crnka je možda ponekad nagađala kako bi Morgul mogao izgledati. Čak je i Morgul, koji je sve to promatrao, gledao sa izvjesnim gnušanjem i sažaljenjem. Tada taj stvor otvori ralje i ispusti neku vrstu režanja, a pjena mu navrne na usta. Crnka sada nije sumnjala više u svoju pretpostavku: u ustima je imao osim još nekoliko zuba i dva duga, bijela gornja očnjaka, a i pjena je govorila sama za sebe. To stvorenje koje je stajalo pred njom nekada je bilo Mačka. I to ogroman pripadnik njena roda, Jer nadvišavao ju je za gotovo dvije glave, a ona je bila vrlo

visoka za svoju vrstu. Odjednom joj puče pred očima, i ona se sa još većom nevjericom zapilji u njega.

-Oče..?- prošuška ona tiho. Morgul je uhvatio tu riječ i shvatio što se događa. Ona ga je često pitala za svog oca, ali on nije znao ništa o njemu, no sad je shvatio da je njen otac od straha za nju i Mačke krenuo na Worthaka sam, da ga uhvati još dok nije povratio svu svoju snagu, a odlazak u grad na livadi uzeo je kao izgovor. Bio je uhvaćen i mučen, nije se svojevrijedno predao, što je svjedočio njegov izgled. Morgul se sam predao, i iako je s vremenom slabio nije izgledao ovako užasno, a kad je moć mača pala sa njega on se polako oporavljao. A pošto je ovaj bio primoran na službu Worthaku nije bilo baš vjerovatno da će ga Crnkine riječi ganuti.

-Ubij ga! On se više ne sjeća! Ubij ga dok ne bude prekasno! Ovo više nije tvoj otac, to je ono što je Worthak napravio od njega! On ne misli, on samo sluša! Ne pomišljaj, ubij ga!!- vrisnuo je na Crnku. Ona ga je čula, i polako je, sasvim polako okrenula mač u desnici i uhvatila ga za oštricu te podigla kao koplje. Bacila ga je kroz zrak i on se uz suho krckanje kostiju zabio do balčaka u prsa odvratne prikaze. Crnka je čula Morgula kad je zavikao, ali nije znala što je rekao, ona je samo vidjela molbu u očima tog Mačka koji je sada bio sve samo ne Mačka, molbu da ga ubije i da mu prekrati muke užasne službe groznom gospodaru. On se stropošta na tlo, a ona se okreće prema vratnicama.

Mržnja joj je sukljala iz očiju, a bijes joj je zapeo mišiće koji su bolno stezali kosti, a one su se javljale glasnim krckanjem. Bjesomučno pojuri ka Avarku i pojaše ga.

Crnka pojuri naprijed ostavivši procijep na obranu drugim Mačkama. Morgul se vratio u bitku na vratnici i to uhvati krajičkom oka pa pokrene trupe koje su sa njim branile

vratnicu naprijed, te oni očajničkom snagom potisnu neprijatelja sa mosta i oni iznutra ga podigoše, a Morgul, koji se vani sastao sa Crnkom, prosječe put kroz neprijatelje i vrati Mačke u grad kroz rupu u zidu. Zatim zajaše jednog od konja koji su preživjeli zaplitanje u mrežu i nastavi borbu uz Crnku. Cilj im je bio doći do Worthaka.

Worthak je shvatio što se dešava i povjerovao je u uspjeh, iako mu je nada nestala kada je začuo samrtni krik svog sluga. Počekaao je da oni izbiju na čistinu, a zatim isuka Crni mač i uzvikne zapovjednim tonom: -Morgule, ti si u mojoj moći!Vežem te Crnim mačem i tvojom zakletvom!Ubij je!Naređujem ti!- ali on osjeti otpor, kao da je ukrstio mač sa nekim, i osjeti da mu ruka popušta. Odmah shvati što se dogodilo, shvati da se Morgul potčinio ponovno i da ne može doprijeti do njega svojom moći.

Morgul zastade, a Crnka odjuri k Worthaku. Ispusti bojni krik i Worthak pojuri prema njoj, ali u dubini svog crnog srca se bojao, Jer on je taj krik čuo i prije i sjetio ga se. Mačke, vukodlaci, ljudi i svi ostali ratnici prekinuli su borbu i gledali što će se desiti. Najednom svi kao da su zaboravili rat. Neki je čudan strah pao na njihova srca.

Crnka i Worthak su se približavali jedno drugom vrtoglavom brzinom, on je podigao koplje, a ona je vitlala oružjem Vukodlaka, štapom sa uskom, dugoljastom oštricom na svakom kraju. Susreli su se, crnka je držala oružje u desnici, ali Worthak joj priđe sa lijeve strane, no ona spuzne sa sedla tako da su joj noge ostale u uzengijama a tijelo joj sklizne niz konja. Ljevica joj je ostala zakačena za konjsku grivu, ali desnica sa spusti Avarku pod trbuh i oštrica se zarije u trbuh Worthakovom konju. On pade, a Crnka okrene Avarka i pojuri prema njemu. Worthak podiže crnu, užasnu ruku i iz nje

poletješe plave munje ka Crnki, ali ona se pripi uz konja i nastavi jurišati. Kad se dovoljno približila baci dvostruko koplje na Worthaka, ali on ga prelomi jednom munjom, a slijedeća pogodi pod Avarkova kopita i on posrne. Crnka preleti preko njegova vrata i dočeka se na leđa. Skočila je u zrak sa tla i stala u obrambeni stav Mačke: jedna noga bijaše savijena u koljenu, druga je bila izravnana i čitavim stopalom je dodirivala tlo, a ruke su joj bile razmaknute. Brzim pokretom isuka mač. Worthak sa krikom baci koplje na Crnku, a ona odskoči u stranu posegavši za opasačom i odbaci posljednji disk koji je ostao na njemu, ali disk se istopi u zraku. Tada on isuka Crni mač i dvaput njime zamahne po zraku i dvije crne sjenke poletješe ka Crnki, ali ona podiže Zeleni i njime udari sjenke, Jednu za drugom, i one nestadoše sa praskom.

Pojurili su jedno prema drugom i ukrstili mačeve. Neko vrijeme se ništa drugo nije čulo osim zvuka wantara kako udara jedan u drugi. Ali Worthak je bio prejak, prelukav i prepokvaren za Crnku. On je napadao, a ona se lakim skokovima odbacivala od njega i izmicala, kad on udari, potpuno neočekivano, Jednom od munja koje su iskakale iz njegovih ruku ka Morgulu.

Ovaj je očekivao tako nešto, i još jednom je izmakao, ali Crnka je bila zbunjena tim potezom i Worthak ju je dohvatio nespremnu te napao mačem. Zelene i Crne iskre pojaviše se pri tom sudaru, zeleni mač poleti zrakom i zabije se u zemlju nekoliko metara od Crnke. Bila je bez oružja, i nije bilo vremena da ga dohvati. Worthak nasrne naprijed, ali ona skoči visoko u zrak podigavši noge i skvrčivši ih ispod sebe uspije preskočiti mač koji je prosjekao zrakom ispod nje. Pala je ponovno na tlo i sjela što je brže mogla jer joj drugi udarac

zazvižda iznad glave. Tada Worthak podiže mač, spreman da udari treći put, ali Crnka na vrijeme leže i odkotura se po travi. Mač se zabije u tlo, a ona udari nogom u Worthakov trbuh i on otetura unazad, mada se može reći da je taj udarac u oklop više bolio Crnku nego njega. Crnka je ostala klečati na jednom koljenu i čekala je očajnički razmišljajući što da učini. Čitav život joj projuri pred očima, i najednom sjeti se onog trenutka pred bitku.”.. Ako ga ne staviš dublje u čizmu...”rekao je Morgul. Staviš *koga*?Grozničavo se pokušavala sjetiti.Worthak se već ponovno ustremio na nju. Što dublje u..?Odjednom se sjeti. Nož!Nož u čizmi!

Worthak je opet pojurio ka njoj. Brzinom munje izvukla je nož i bacila ga ka njegovim prsima. Nož pronade put i Worthak užasno kriknu, a Crnka pojuri ka Zelenom maču. Iščupa ga iz zemlje i podiže, držeći ga objema rukama, udari na Worthaka. On podiže Crni mač, ali Crna oštrica puče na dvoje, i njena krhotina se zabi u Worthakovo srce. Zeleni se mač podiže i odrubi Worthakovu glavu. Crnka se zaleti ka njemu i sruši tjelesinu nogama na tlo. Priskoči jednom Vukodlaku, istrže mu baklju iz ruku i zapali to tijelo koje se trzalo u samrtnim mukama. Ono plane kao luč i trenutak potom plamen nestane i nije bilo više ničega: niti tijela, niti glave, niti Crnog mača.

Crnka se uspravi i pogleda ka Morgulu, a on je sjedio na konju i sve to gledao nemoćan da pomogne ili da se pokrene. Crnka se okrete ka Zapadu, ka krvavom zalasku sunca koji je svojom umirućom ljepotom zacrvenio čitavo nebo. Podiže mač u zrak jednom rukom, drugu stisne u šaku, a iz grudi joj se zaori pobjednički krik Mačke, Jer njen je protivnik bio mrtav, i vičući okrene Zapadu leđa i skoči visoko u zrak rastegnuvši se koliko je mogla. Smijala se, a i Mačke i

životinje su sa njima slavile pobjedu. Šaman priđe Morgulu i tiho mu nešto reče, potom stisnuše jedan drugome ruku, ovaj puta iskreno i bez straha.

Usred tog slavlja začu se grom i iz zemlje iskoče plameni jezici, i sa njima ogromna crna prilika. Vatra je hučala, a prilika se smijala odvratnim, ali Crnki poznatim smijehom.

-Mačko, zar si mislila da mene možeš uništiti?!- zaurla užasnim glasom. Podiže mač, crni mač, ponovno sastavljen, i uperi ga u Crnku, a iz njega poletje zraka crne svjetlosti i pogodi je u grudi prije no što je stigla reagirati i obraniti se. Osjetila je užasan udarac u prsa i neka toplina joj prostruji tijelom. Slijedećeg trenutka poletjela je zrakom, a iza nje se otvorila sjajna pukotina, kao prolaz, i progutala je zatvorivši se sa praskom. Plamen je nestao, a Worthak je stajao na tlu i gledao ka mjestu gdje se nalazila pukotina. Tada se okrene prema Morgulu i Šamanu i naceri se ogavno.

SKOK

Putovala je kroz tunel zasljepljujuće svjetlosti, a užasna bol razdirala joj je mozak. Zнала je samo jedno: ne smije pustiti mač. Nije mogla razmišljati niti gledati, Jer svijest joj je bila ispunjena sjajem zidova rupetine koja se otvarala pred njom. Imala je osjećaj da je neka nevidljiva sila vuče naprijed i naprijed užasnom brzinom i nije se mogla oduprijeti.

U sobu je ušla djevojčica. Nije bila jako visoka, imala je lijepo tamno lice, kosa joj je bila visoko natapirana i crna, ali sa strana je imala po jednu crvenu prugu.

Nosila je traperice i tenisice i majicu na kratke rukave u bezbroj boja i šara.

Udarcem profesionalnog nogometaša šutnula je školsku torbu u kut. Na krevetu je ležao njen brat. Imao je kovrčavu smeđu kosu, nasmijano lice i smeđe oči, a obučen je bio u rasparane traperice i crnu majicu sa motivom smetilišta starog željeza. Torba se odbije od kuta i pade na tlo.

-I konačno dan koji smo svi čekali! Ivana Matković odbacuje knjige i prestaje učiti na pet minuta da proslavi kraj školske godine!- uzviknu dječak skočivši na krevet i plješćući rukama.

-Daj, sanjin, šuti!- odbrusi Ivana ljutito. Ona je u školi važila za najvećeg štrebera sedmog razreda, a Sanjin je bio najgori učenik osmog. Škola je bila gotova, a on je uživao zezati svoju mlađu sestru. Upravo se sjetio jedne "fore" i razjapio usta da je kaže, ali u tom trenutku začuše tih ali jasan zvuk,

kao da netko vrišti u daljini, a dopirao je *iz* plafona, i svaki trenutak bivao sve glasniji.

Odjednom na njihovom se plafonu ukaže široka i bolno svjetla pukotina, a djelovala je kao uzburkana površina mora. Iz nje urlajući ispadne neki čovjekoliki stvor, dugih zubi i tijela prekrivenog sitnim dlačicama, odjeven u životinjsku kožu i držeći dugi mač u ruci. To nešto sa tupim zvukom prizemlji na tepison i ostane tamo sjediti i mumlati poput medvjeda kada padne sa stabla. Ivana i Sanjin se zbiše svaki u jedan kut, previše uplašeni da bi išta rekli.

-Uhhh!Mačke!Gdje sam..?- smumlja Crnka trudeći se da navikne oči na gledanje, jer ih je svjetlost prolaza zaslijepila. Stavljajući mač u korice polako je ustala i ogledala se. Bila je u nekoj sobi, pred njom je stajao stol sa nekom čudnom napravom. Na bijeloj željeznoj kutiji stajala je jedna manja kutija po kojoj su skakala neka čudna, mala stvorenja i ubijala se međusobno, a ispod te kutije bila je jedna tanja, na kojoj su bile uredno poslagane male kutijice i na svakoj je bio ucrtan neki simbol. Ona oprezno dodirne glavu jednog bića koje je kao sumanuto trčkaralo i ispuštalo neke svijetle kugle koje su uništavale sve pred sobom, ali ne dotače ništa drugo do staklo, pa pokuca prstom po njemu.

-Hej!Ne diraj moj kompjuter, ti.. Što god da jesi!- uzvikne nešto iza nje. Ona se iznenađeno okrene i osmotri ga zelenim, prodornim očima, pa polako krene ka njemu. Pred njom je u kutu te sobe stajao čovjek, vjerovatno star isto kao i ona, a nije bio ništa viši od nje. Upro je leđima u zid a ruke je ispružio ka njoj, kao da se brani.

-O-Ostani gdje jesi!Ne miči se!Čuješ?- poviče on, ali Crnka je znala čitati ljudske osjećaje, kao i svaka životinja, a ona je ipak bila dijelom životinja, i bilo je jasno da uopće nije hrabar

niti opasan kako je htio izgledati. Ona nakrene glavu s jedne na drugu stranu, a to je Sanjina neodoljivo podsjetilo na njegovog Garova kada se nečemu čudi.

-Tvoj kj.. Kopjm.. Ko..- reče ona zapinjući, Jer nikada nije čula tu riječ, i nastavi polako hodati prema njemu, a on se još jače zbije uza zid.

-Hej!Pusti mog brata ti... Čudovište!-Začu se iznenadno još jedan glas, a Crnka odskoči i zapilji se u djevojčicu koja je stajala u drugom kutu. Ni ona nije izgledala opasno, a nije imala niti mač niti nož. Crnki je sve to bilo neobično, ta soba, neke čudne slike po zidovima, lopta u kojoj je bilo zatvoreno malo sunce, sve je to na nju djelovalo užasno zbunjujuće. Polako se počela povlačiti prema drugom kraju sobe. Najednom rame joj zape u nešto i gurne to, a sobu ispuniše užasno glasni zvuci koji joj utjeraše strah u kosti i ona odskoči od toga, padne na leđa i odgurne se još dalje od izvora tih tonova i ostade ležati.

Tada se dječak lagano pomakne i polako primače kutiji i pritisne je, a užasni zvuk se utiša, ali ne nestane.

-To je muzika. Ne moraš se bojati..- reče on oprezno, a u glasu mu je još uvijek bio prizvuk straha. Crnka se brzo pribrala i radoznao izraz se pojavi na njenom licu. -Muzi.. Ka?- upita.

-Da, muzika. Mada bi ovo metalic-urlanje koje on sluša prestrašilo svakoga. Ugasi to i stavi techno, pa te možda neće ugristi.- reče djevojčica. Dječak ne posluša.

-Techno.. Metalicurlanje?-ponovi Crnka tresući glavom. Pri izgovaranju druge riječi razjapila je usta toliko da su se vidjeli dugi očnjaci i ostali oštri zubi, a duge crne kandže su se zarile u tepison kada je pala.

-Š.. Što si ti?-Promuca Sanjin.

-Ja sam Mačka, a zovem se Crnka. I neću vas ugristi zbog... Metalicurlanja.- reče ona, sada se osjećala zabavljeno. Odjednom joj navre u sjećanje.

-Worthak.. Morgul.. Šaman!Vratio se!Gdje su?Gdje sam ja?-zaurla unezvjereno šibajući pogledom po sobi.

-Tko?Worthak, tko je to?I Morgul i Šaman?Jesu li oni tvoji prijatelji?Jesu li došli s tobom?U svemirskom brodu?- upita zapanjeno Ivana. Crnka ponovno zatrese glavom. Nije mogla odgovoriti na sva ta pitanja odjednom.

-Nisu.. Morgul i Šaman su prijatelji.. Svemirski brod?Što je to?Gdje sam?Što mi je to učinio?- promuca ona tiho.

-Crnka, ne možemo ti pomoći ako nam ne ispričaš kako si došla ovamo.- smireno reče Sanjin. Njemu je odjednom sinulo kako će postati slavan kao prvi dječak koji razgovara sa svemircem.

-Gdje sam?- zareži ona na njega.

-U-u Hrvatskoj, u Zagrebu, sada je šest uvečer, četrnaestog šestog tisuću devedeset i šeste.- uzvikne on brzo, ponovno u strahu od nje.

-Hrvatska... Zagreb... Tko ste vi?- upita ona, sva u zbrci.

-Ja sam Ivana, a ovo je Sanjin, moj brat.- reče djevojčica. Crnka se zamisli. *Hrvatska?Zagreb?*Što je to?Kakva je ono bila rupa kroz koju je prošla?Bila je potpuno smetena. Pa ta godina. Što to znači?To nije točna godina, ili ovi ovdje ne računaju godine kao i Mačke. I gdje je Worthak?

Odjednom vrata se otvore i neka žena uleti u sobu.

-Sanjin, ivana, kakava je to buk.. Buk-buk.. Buuu..- smrmlja, a zatim se poče polako povlačiti uza zid prema djeci držeći Crnku na oku.

-Brzo.. Dolazite ovamo!Pozvat ćemo policiju!Brzo!- vrisne ta čudna žena. Bila je toliko uplašena da joj se plava kosa

nakostriješila na glavi, a usta dobroano raširila i gotovo je izgledalo da će progutati nekoga.

-Mama, ovo je Crnka. Ne boj se. Samo nemoj praviti nagle pokrete niti vikati. Neće nam ništa.- reče Ivana moleći se da je to istina.

-Što je ovo?- vrisne žena.

-To je Mačka. Izgleda da se na njenoj planeti nosi životinjska koža.- reče Sanjin, pa pogledavši Crnku koja je ćulila uši da čuje muziku, Jer je Ivana promijenila kazetu, i ova muzika, techno, kako su rekli, se dopala Crnki, pa Sanjin doda: -I nemaju ukusa za muziku.-

Sada se žena malo smirila.

-Čudesno!- reče ona i krene prema Crnki koja je sada ustala i stala uza zid.

Plako ispruži ruku ka njoj, a Crnka je prihvati.

-Ja sam njihova mama. Mi smo Zemljani.- oduševljeno će ona. Crnka nije shvatila poslijednju rečenicu, ali joj se dopala ta žena. Ona tiho škljocne zubima.

-Ja sam Crnka, kraljica Mačaka. Moram se vratiti, inače je moj narod izgubljen. Worthak će ih uništiti.-

-Kako si došla ovamo?- upita žena.

-Ne znam.. Kroz neki tunel..Worthak me je gurnuo kroz njega zrakom iz svog mača.- smrmlja ona.

-Upala je kroz plafon, ali nije ostavila rupu!- uzvikne Sanjin.

-I što ćemo sad?- upita Ivana.

-Polako!Da vidimo!Policiju ne smijemo zvati, odvest će je u zatvor...- poče nabrajati mama. Crnka je sve to nezainteresirano slušala. Isukala je mač i zamahnula njime, ali ništa se ne dogodi. Sanjin je prestao slušati mamu i počeo promatrati što Crnka radi sa mačem. Očito ga je pokušavala natjerati da nešto učini, ali nije mogla.

-Mačke!Hoćeš li mi pomoći ili ne?- vikne ona maču. Mama i Ivana se zagledaše u nju.

-Kako ti mač može pomoći?- upita Ivana.

-To je Zeleni mač, moćni mač.- odgovori ona. -Worthak ima Crni i želi zavladatai svijetom. On me je poslao ovamo zahvaljujući moći svog mača. Ja se moram vratiti uz pomoć svoga, ali ne znam kako.-

-Yo!Imam ideju!Profesor Antun zna sve o mačevima!Odvedimo je k njemu!- vikne Ivana.

-Ma daj!Antun je običan čudak koji svijetu priča pričice!Gori je i od Tolkiena!Napisao je i napričao takvih gluposti da ih svijet nema!- reče Sanjin.

-Nije istina!On je poznati povjesničar!I jedina šansa za Crnku!- odvrati Ivana.

-Pošto nemamo izbora, odvest ćemo je k njemu. Ali kako?Ona je toliko.. Drugačija od nas!Svi će gledati za nama!- reče na to mama.

Uskoro su se vozili autom, čudnom brundajućom i smrdljivom kutijom koja se kretala na kotačima. Crnka se skupila ispod zadnjeg sjedala. Konačno su stali i izjurili iz auta. Ušli su u jednu od zgrada slijeva. Popeli su se na drugi kat, Jer Crnka nije htjela ući u dizalo i pokucali na jedna vrata. Otvorio im je postariji čovjek. Imao je bijelu bradu i bijelu kosu, a lice prekrivano tisućama bora imalo je mudar izraz. Gotovo su ga gurnuli u stan i zalupili vrata. Kada se podigao i natakao naočari, Ivana progovori.

-Profesore, ovdje se nešto vrlo čudno događa!- rekla je.

-Čudno zaista!- uzviknu on i priđe Crnki. -Ah, tu si, konačno!Očekivao sam te.-

-Očekivao?Kako...- poviče Sanjin.

-Polako!Uđite i sjednite!- uzvikne starac. Kada su sjeli i otpili malo čaja, on se okrete Ivani i Sanjinu.

-Nekada davno postojali su čarobnjaci. Jedan, vrlo moćan, Je od naročito metala iskovao pet mačeva. Podijelio ih je među narodima, ali jednog je ukrao zli čarobnjak. On je htio osvojiti svijet, ali su ga ostali mačevi potukli, i bio je proklet od kraljice Crnke, koja je i poginula u borbi sa njim.- tu djeca zapanjeno pogledaju Crnku, ali starac nastavi. -Kletva se sastojala od toga da on izgubi moć dok se Crnka ponovno ne rodi i ne uništi ga, ali ona je, eto, zabrljala, i on ju je poslao naprijed kroz vrijeme.-

-Ali zašto?- upita Crnka.

-Zamisli!Vrijeme nije paralelno, ono je kao piramida!Ti si bila na dnu, i smetala si mu. On te je poslao na vrh da čekaš da on osvoji svijet. Kada on osvoji svijet u prošlosti, promjene će se očitovati i u ovom vremenu i on će se istovremeno pojaviti i ovdje i tamo. Ovdje će se pobrinuti za tebe, a tamo će i dalje osvajati svijet, tisućama godina udaljen od tebe. To će se, iz određene točke gledišta, odvijati istovremeno.- reče starac.

-Ne... To se *ne smije* dogoditi!- vikne Crnka.

-Ali događa se.- ozbiljno će on.

-Što da radim.. Kako da ga spriječim u tom naumu?- upita ona sumorno.

-Ima načina. Gledaj.- reče profesor i sa police uzme jednu kartu. Na mjestu gdje su bili obronci Urala i Zapadno-sibirski nizina sada je bila jedna crna mrlja na kojoj je crvenim slovima pisalo "Worthakova zemlja". Sanjin razjapi usta.

-Toga tu nije bilo!- uzvikne on.

-To su promjene koje se događaju u Crnkinom vremenu, a očituju u ovom. Toliko je on uznapredovao za sada. Pazite:povijest se mijenja, a te promjene nije svijestan nitko osim nas. To si utuvite u glavu. I kako god bude rasla njegova zemlja na ovoj karti imajte na umu da se to događa u dalekoj prošlosti, i da ostali to neće primjetiti. Držat će vas za luđake. Teško je shvatiti vremenske skokove. Stvaraju užasnu zbrku u glavi. A mi smo sami protiv njega!- reče profesor zamišljeno.

-Sad znamo tko je Worthak, ali tko je Morgul?- upita Ivana. Starac posegne za jednom knjigom bez korica, očito vlastitim djelom. Otvori je i poče tražiti po njoj. Nije htio da vide da on zna.

-M, m, m... Mordred, morgana...- mumljao je u pola glasa -A, evo ga.. Lord Morgul, utvara Prstena.. Neće biti(zašto je ovdje, to je pogrešno, treba biti pod mu)... Morgul, morgul ...često ime za zla stvorenja, ima ih bar petnaest u ovoj knjizi. Aha!Morgul, čarobnjak pod vlasti Worthaka, izdao ga je i pridružio se Crnki, zatočen i mučen u tamnicama nakon njena odlaska. To je to.-

Crnka stegne šake i zagleda se u prazno stežući zube toliko da su zaškripali.

Koji način?Što moram učiniti?- upita ona mrko.

-Jedini način na koji možeš ispraviti Worthakova nedjela jest da se vratiš u onaj čas kada te je poslao u budućnost i odbiješ zraku mača i uništiš Worthaka. Ali da se vratiš, moraš otići ovamo.- tu profesor pokaže u jednu točku u crnilu na karti(tamo gdje je bio Magnitogorsk) -Tu je jedan grad u kojem je Worthak napravio svoju tvrđavu i iz nje moraš ukrasti onaj kristal koji je tebi bio dan kada si se rodila, Jer Worthak ti ga je uzeo dok ste se borili i *njime* te je poslao u

ovo vrijeme.- dovrši on svečano. Crnka je sada bila utučenija nego prije.

-Ali zašto mi znamo što se događa, a cijeli svijet ne zna?- upita Sanjin.

-Mi smo pod zaštitom Zelenog mača, a on je po moći ravan Crnom. Ali Crnka ga ne smije napasti, Jer bi on uništio kristal i Crnka nikad ne bi mogla poći nazad u svoj svijet, a ako bi ga i uspjela ubiti on bi se vratio, Jer ne bi uništila sve njegove kopije iz prošlosti, kao ni kristale. Ona se mora vratiti i uništiti ga iz korijena, a to je u bici pred dvorcem.-

-Ne!To je onda kada je ukrao mač.- reče Crnka tiho.

-Ni slučajno!- uzvikne profesor. -Tada bi tvoj saveznik Morgul dobio moć, i on bi ukrao mač, a kletve ne bi bilo i ne bi ga tko imao zaustaviti. Bilo bi još gore no što jest. Ti se moraš vratiti u točno onaj trenutak kada je crna zraka poletjela ka tebi i odbiti je. Ali pazi!On je kroz stoljeća gradio svoju moć i u ovom je vremenu moćniji nego u tvom!Ne možeš ga više pobijediti borbom prsa o prsa.-

-Kako ću doći do tamo?- upita Crnka. Odlučila je.

-Valjda kako *ćemo* doći do tamo?Jer sada smo svi upleteni, a njegovi stražari i uhode mile svijetom. Ovaj stan je utvrda koja ih drži podalje od nas, za sad. Na sveučilištu imam mali avion. Nekad sam bio lud za letenjem. Nije baš mlažnjak, ali poslužit će. Njime možemo doći do.. Samare na Volgi. Tamo ćemo kupiti konje i nastaviti oko Urala na Istok, a zatim na Sjever od Orska.- reče profesor istovremeno pokazujući na karti taj put.

-I mi idemo?Cool!- uzvikne Ivana.

-Ni slučajno!Vi ostajete ovdje, na sigurnom!- vrisne mama.

-Gospođo, oni idu, a idete i vi. Vaš suprug ostaje, Jer on nije pod zaštitom mača.Worthak se boji Crnke i u ovom vremenu a

ne zna sigurno niti gdje ju je odbacio, Jer tunel kojim je Crnka proletjela jest zapravo prostorno-vremenski prolaz kojim on još nije uspio ovladati. Raspitivati će se o njoj, a ako je netko drugi osim mene bio na oprezu i osjetio vibracije prolaza, za vas je bolje da vas nema.- strogo će profesor. -Štoviše, moramo krenuti odmah, Jer tko zna kakve je sluge on pokupio tim prolazom, a osim toga njegov teritorij se širi svakom potrošenom minutom.-

-Aha!Ali ipak meni još nešto nije jasno. Zašto treba uništiti Worthaka?- upita Sanjin.

-Jer je zao!Zar to nije dovoljno znati?- reče profesor.

-Zao?Ne... Ne jer je zao...- smrsi Crnka. -Što znači biti zao?Ili dobar?Dobrota ne može sama sebi biti svrhom, Jer svatko je od nas zao i dobar istovremeno. Ovisi samo o mjestu s kojeg gledaš, o točki na koju se postaviš. Ne, on krši mene i moja uvjerenja, želje, moj život, takođe. Zato ga ja želim uništiti. I svatko tko misli kao i ja. Nema dobra i zla. Dobro uvijek pobijeduje, Jer svatko misli za sebe da je dobar, a za neprijatelja da je zao. To je bit svega, rekla bih.-

-Ti si drugi Einstein!Teorija relativnosti!- vikne Ivana.

-Ne znam... Ja sam u kaosu... Čistom kaosu... Kada krećemo?- smrmlja ona u odgovor.

Mama je bila prestrašena i nije htijela ići dok je Crnka nije uprtila na rame i odnijela do profesorovog "Jaguara" koji je čekao u garaži. I profesorov pas Astor,(njemački ovčar ili Plameni vuk,) išao je s njima. Uskoro su vozili kroz noć do skladišta sveučilišta. Opresno su ušli u avion i poletjeli. Crnki je to bilo novo i nezaboravno iskustvo. Letjela je jednom i prije na Arku, jastrebu, ali to je bilo kad je bila mala, i nipošto ovako brzo ni visoko. Sletjeli su nekoliko puta zbog goriva i hrane, a pri zadnjem slijetanju natovarili su naprtnjače hrane i

vode. Za vrijeme leta ništa se neobičnog nije događalo, osim što su imali jedan neugodan susret sa MIG-om 29 koji ih je zamalo srušio jer im se radio pokvario i nisu se mogli identificirati ruskom pilotu. Znaka od Worthaka nije bilo, valjda nije očekivao da Crnka pronađe bilo kakve prijatelje u ovom modernom svijetu, pa nije pazio na jedan dvomotorni aviončić koji je polako ali sigurno letio u njegovu zemlju.

Konačno su sletjeli u Samari. Crnka se opet sklupčala ispod sjedala pilota i tako je dočekala noć. Uskoro se začuo šum otvaranja vrata i profesorova glava zaviri unutra.

-Idemo, imamo konje i za sada nas prati samo jedan Vukodlak, ali izgubit će nas kada krenemo.-

Odjahali su kroz grad, zapravo ruševine Samara, Jer nije bila "cigla na cigli" u njemu i neka sumorna izmaglica se vukla nad njim. Worthak nije gubio vrijeme. Njegova zemlja na karti se stalno povećavala. Od toga je Crnku hvatala panika. Izišli su iz grada i uputili se dalje po pustari. Nije bilo niti traga Sibirskoj tajgi, nije bilo drveća, nije bilo životinja, nije bilo čak niti trnja i lišajeva, sve je bilo mrtvo, samo je golo kamenje bilo nijemi svjedok ljepote koja se tu nekada nalazila. Jedino živo biće osim njih, astora i konja bio je Vukodlak koji ih je pratio. Kada su već zašli u pustaru mirisu Vukodlaka pridružiše se još dva prateća mirisa, a zatim još nekoliko.

-Imamo grupu Vukodlaka na repu.- reče Crnka njuškajući zrak.

-Takve stvari ne postoje.- odbrusi mama.

-O da, postoje! Postojale su u Crnkinom vremenu, a sada postoje i u ovom. I Zauri, također. Što ćemo s njima, crnka?- smrmlja profesor.

-Moramo ih se riješiti prije no što koji od njih pođe Worthaku. Ne smijemo biti otkriveni. Sačekat ćemo ih u onom usjeku.-

Cijelo vrijeme su jahali uz bok planine, dok nisu naišli na jednu pukotinu, kako su isprva mislili, ali nađoše da je to spilja, i to duboka, sa malim, uskim ulazom. Uveli su konje u nju, a zatim su se iskrali iz spilje i sakrili se između kamenja i stijenja. Uskoro su za njima dokasale odvratne zvijeri. Bilo ih je već desetak i većina ih je motrila okolo, ali dvije su se kretale četveronoške i to izvanredno brzo njušeći tlo. Oni su obično njušili zrak, ali sada im je vjetar puhao u leđa i odnosio mirise progonjenih u daljinu a ne u njihove njuške i jedino što im je preostalo jest njušiti sam trag.

Kada su ih ugledali, sanjinu i Ivani se podiže kosa na glavi i osjetiše mučninu.

Ali profesor nije nabavio samo konje, već i oružje. Sanjinu je dao veliku sablju a Ivani luk i strijelu. Mama je dobila samo jedan dugi nož, Jer ništa drugo nije htjela. Vukodlaci nisu imali mačeve niti koplja, već su uime napretka tehnologije nosili automatske puške, a profesor je Crnki objasnio sve o tom oružju. Ipak, imala je ideju. Uzela je kamen, poveći, i bacila ga na suprotnu stranu od one na kojoj su oni bili. Vukodlaci zapucaše na zvuk kamena i nisu pustili okidače dok njihove puške ne načiniše "klik, klik!"

Sad ili nikad. Crnka i Sanjin pojuriše na njih. Vukodlaci nisu stigli napuniti puške, pa su ubrzo savladani jer nisu imali ništa da se obrane od mačeva.

Uskoro je Crnka sa svojim pratiocima jahala dalje na Istok. Bila je mrzovoljna, Jer

otkrili su je još prije no što je prošao dan njihovog putovanja kroz Worthakovu zemlju, a osim toga, oni su imali puške, a

ona samo mač, mada je to bio Zeleni mač. Profesor je shvatio zašto je u brizi.

-Ne boj se pušaka. Uskoro će Worthak pokopati sam sebe u toj točki, Jer će se svijet boriti protiv njega a ne misliti na napredak, i te puške do sada neće biti niti izmišljene.- reče on.

-Niti gradovi, niti auti, niti avioni?Mislite, vratit će svijet u kameno doba?- užasnuto će mama.

-Unazad da, ali ne u kameno doba.- odvrati profesor.

-Ne bojte se, pronaći ćemo kristal, i ja ću se vratiti i uništiti ću ga. Kunem se.- zareži Crnka, odjednom odlučno i ljutito. Ali jedno pitanje je dugo zakopavala u sebi, ali više nije mogla, pa tiho smrmlja: -Što je sa Morgulom i Šamanom..?-

-Ne znam. Ne bih rekao ništa dobro.- reče profesor. Ona se trgne. Zaklela bi se da je ovo smrmljala na Mačjem jeziku. Ili nije?

Zastali su tek u podne u jednoj maloj kotlini, da pojedu i odspavaju, i u noći su opet krenuli. Jahali su naprijed jednom kosom, kad se odjednom jedan kamen pomakne, a zatim još jedan, pa još jedan, i počеше mijenjati oblik.

-Zauri!Brzo, zamnom!- vikne Crnka. Pojurili su naprijed koliko su konji mogli ići, ali Zauri se transformiraše u hitronoge vukove i jurišali su za njima. Crnka izvadi mač i zelena svjetlost pojuri iz njega, ali Zauri su je izbjegli i sve se više približavali. Grizli su konje za noge i ovi popadaše ostavivši svoje jahače na tlu prekrivene Zaurima. Čak se ni Crnka nije dugo opirala:okačiše joj se za noge i za ruke, a ona ih je neumorno tukla mačem, ali na kraju je poklekla. Ipak je uspjela spremi mač u korice i kada su joj sputali ruke i noge, mada ih je grebla kao luda, niti jedan Zaur joj nije mogao oduzeti mač. Svi koji su ga takli pali su mrtvi, ugljenisani i

isprženi, pa su odustali od tog nauma. Prebacili su ih preko konja i pojurili sa njima na Jug.

KRADLJIVCI U SIBIRU

Truckali su se tako tri dana, bez hrane i vode na znojnim konjima kroz pustaru. Tukli su ih, a najviše Crnku, i leđa bi joj uskoro izgledala poput zebre da nije imala prsluk od tigrove kože koja je bila toliko tvrda da je skretala udarce biča. Zauri su bili svuda oko njih. Smrdili su na žabokrečinu kada su bili u svom prirodnom obliku, i zarobljenicima je svijet bio odvratan, pogotovo mami, koja je bila očajna. Profesor nije mogao niti mrdnuti: sjetio se svog lumbaga, sanjin se nadao da će Crnka nešto smisliti, a Ivana se trudila prekinuti konopce. Crnka je međutim, bila vrlo zadovoljna obratom, Jer Zauri su ih vjerovatno vodili u neku utvrdu dalje od njihovog gospodara i nadala se da će, kad se riješi konopaca, moći uništiti to utvrđenje i saznati nešto o kristalu koji je Worthak uzeo od nje. Mirno je podnosila sve udarce i uvrede koji su joj "velikodušno" davani i smijala se u sebi. Nije htjela priznati da želi saznati i nešto o Morgulu jer joj se dopao taj stari zlotvor, gotovo ga je zavoljela kao prijatelja i ne bi podnijela da je mrtav. I Šamanova ju je sudbina zabrinjavala, ali nije bilo vjerovatno da je on još živ. On je bio Mačka, ne čarobnjak.

Treći dan, zapravo ujutro četvrtoga uđoše u jednu široku dolinu, a u njoj je bila tvrđva izgrađena od tamnog kamenja. Vrata su se otvorila i oni uđoše unutra. Zauri su ih

jednostavno gurnuli s konja i oni popadaše u prašinu. Svi osim Crnke. Ona se jednim akrobatskim saltom dočekala na svezane noge i odskakala nekoliko metara prije no što su je zaustavili. Tada se začuše trube-zapravo kakofonija zvukova koja je zvučala kao da je netko stao mački(kućnoj) na rep, i jedan ogroman Zaur istupi naprijed. Imao je, za razliku od ostalih Zaura koji su bili obučeni u kože kao i Vukodlaci, sjajan crni oklop a na glavi je imao prsten od željeza koji je predstavljao krunu.

-Na koljena, na koljena pred kraljem!- zaurlaše dva Zaura koji su držali Crnku i gurnuše je na koljena. Div ih pogleda, naceri se sadistički, pa krene k Crnki.

Čučnu i uhvati je za bradu i podigne njenu glavu tako da joj je piljio u oči. Naslađivao se svojom sposobnošću gledanja u oči svim živim bićima, što većina Zaura nije mogla i svojim talentom za mučenje.

-No, mače?Kako izgleda gledati smrti u oči?- upita on posprdno, glumeći zabrinutost za nju. Crnka ne reče ništa, samo mu se zapilji u oči. A tada se on, iznenada, osjeti nekako čudno, kao da mu neko gleda u misli, i uplaši se, i skrene pogled svojih mutnih, bijelih, vodnjikavih očiju sa Crnkinih prodornih zjenica. Izgubio je. A tada Crnka tiho odgovori.

-Interesantno je gledati smrti u oči. Ali zar ona misli da jedna mala Mačka nije dostojna da vidi njene oči?- upita Crnka glumeći skrušenost. Zauri na te riječi prasnuše u glasan, brbotav smijeh, ali veliki Zaur se nije smijao, o ne!Uhvatio je Crnku za vrat i počeo je gušiti svom snagom, i to mu je bila fatalna pogreška. Postavio je ruku na pogrešan način i Crnka izvi nekako glavu i ugrize ga za podlakticu divlje režeći. On je pusti i stade se bacakati i vrištati, ali Crnka nije puštala dok se povelik komad mesa nije otkinuo i ostao u njenim raljama,

a iz Zaurove je ruke potekla zelena, smrdljiva tečnost. Ona ispljune meso i duboko zareži, više smijehom nego režanjem, a Zauri su se cijepali od smijeha. Njihov je poštovani vođa urlao iz petnih žila trčeći u krug i zabijajući se u konje. Stao je Astoru na rep i ovaj ga je ugrizao za nogu pa je pretrčao nekoliko metara vukući psinu na nozi, a kad je psina pustila nožurinu odvratna mirisa hor smijeha se pojačao kad je pas počeo kihati, a vođa je odskakutao na jednoj nozi urličići još jače. I tako je, kada su već i Crnki suze navirale na oči od smijeha, veliki Zaur doskakutao do stražnjice profesorovog konja i zabio se leđima u nju, a konj se iznenađen takvom pažnjom propeo i ritnuo ga zadnjim nogama u njegovu stražnjicu tako da je proletio kroz zrak i pao na nos te nastavio vriskati valjajući se po tlu od boli jer se našao u hrpi debelog trnja koje je on njegovao za mučenje zarobljenika. I ostali su se Zauri valjali po tlu. Od smijeha. Jedva su uspjeli strpati u ćelije Crnku i ostale zarobljenike koji su također pucali od smijeha.

Kada se atmosfera malo smirla Crnka se još jednom nasmiješi vragolasto i ustane. Ruke i noge su joj bile slobodne. Ona je znala zašto radi gužvu. Oslobodila je i ostale i uskoro su se šunjali utvrđenjem i ubijali sve do čega su stigli. Zauri su se ozbiljno prestrašili i zbili se u glavnoj kuli. Crnka nije imala problema. Ovladala je vještinom rukovanja mačem i pržila je sve Zaure koji su joj stali na put. Ona nije voljela bespotrebno ubijanje, ne čak niti takvih stvorova kakvi su Zauri, ali ostaviti sada nekog tko će izlajati priču o njihovom dolasku na Ural bilo bi kao vlastoručno potpisivanje smrtne presude. Zauri su se očajnički branili. Protiv Zelenog mača nisu mogli ništa. A bio je dan i oči su ih boljele pa nisu jasno vidjeli šaćicu napadača koji su se trudili da ih iskorjene. Mama je

bila vrlo vješta sa štitom kojim je razbijala lubanje zaslijepljenih Zaura. Upali su i u glavnu kulu, toranj sa zavojitim stepenicama. Na vrhu su bili najveći i najdivljačniji Zauri, i tu se zapodjenu žestoka borba i Sanjin i Ivana su bili stjerani uza zid i primorani da se bore na život i smrt, mada su pokazali začuđujuću vještinu s mačevima. Svijet kakav su poznavali ležao je u Crnkinim rukama i to im je dalo snagu da se bore. Uskoro je ostao samo jedan Zaur, zbijen uza zid i spreman na borbu. Ivana je htjela pojuriti na njega, ali Crnka je zaustavi. On je bio borac, a ne pusti hvalisavac poput većine Zaura i mirno je držao mač. Crnka spremi Zeleni mač u korice i uze jedan od jednosijeklih mačeva mrtvih Zaura, koji joj je začuđujuće lagano ležao u ruci jer je bila svikla na ogromnu težinu Zelenog mača, i ovaj joj se mač učini kao perce.

Krene prema njemu, polako, a on se zajuri na nju. Ali ona se baci na leđa i udari ga nogama u trbuh i prebaci preko sebe, a on teško pade na tlo i od bola ispusti mač. To je bio prljav i sraman trik, ali Crnka je trebala obavještenja, a sada će ih i dobiti. Šutne mač od njega i okrene ga na trbuh, stane mu na križa i uhvati mu desnu nogu i slomi je bez imalo napora. On zaurla od bola, a Crnka mu zavrne lijevu ruku i prosikta: - Gdje su Morgul i Šaman? Govori!-

-Ne znam!- vrisne on, pa kad mu još jače pritegne ruku promrmlja -Ne znam tko su oni!-

Crnka je bila iznervirana i nije znala je li ovo bezobrazluk ili pitanje.

-Visok čovjek u crnom ogrtaču i stari Mačak, gdje su?- zareži ona uhvativši mu i drugu ruku. Astor joj je pružio potporu preživajući lijevu nogu tog stvora.

-Č.. Čovjek je u Gradu... U gospodarevim tamnicama... Mačak je mrtav!Pusti me!-

Progrglja on. Crnki navre krv u lice a oči joj se zacrveniše.

-Tvoj gospodar.. Nosi li išta oko vrata?- rikne.

-Ne znam sigurno.. Kažu.. Kažu da ima crni kamen na zmijskoj koži...- on zaurla. Mač zelene oštrice mu je odrubio glavu. Tijelo trzne i smiri se.

-Idemo odavde. Moramo se kretati brzo i izbjegavati ovakve susrete. Sada će Worthak znati da smo ovdje.- zareži ona pokušavajući se smiriti. Šaman je bio mrtav, a Morgul je vjerovatno proveo tisuće godina u mukama. Nije bila sigurna da ga želi ponovno vidjeti u stanju u kakvu je sada. Morala je uspjeti i vratiti se. Zbog njega i zbog Sanjina i Ivane i profesora i svih ljudi tog vremena, i onog prije i onog poslije. Morala je.

Jahali su na Sjeveroistok da nadoknade izgubljeno vrijeme i kretali su se što su brže mogli. Hrane nisu imali mnogo, ali trebala im je samo do Worthakove palače.

Nakon toga, ako Crnka uspije i obavi sve kako valja, oni će se vratiti u onaj trenutak prije njenog dolaska kroz prolaz. A ako ne uspije, hrana im neće biti više potrebna. Ostavili su tvrđavu iza leđa i kretali se uz rijeku Ural po ravnici.

Livade tamne travulje bile su mnogo rizičnije za otkrivanje, ali najednom nije bilo niti Zaura niti Vukodlaka. Nakon nekoliko dana Ural se približio naglim zavojem padinama planina, a zatim se isto tako naglo udaljio. Konji su bili zadovoljniji kada su se mogli napiti do mile volje, a tamna travulja bila je očito jestiva, Jer nisu popadali mrtvi. Ural se držao čitavog njihovog puta, tekao je zapravo iz jedne točke blizu Zlatousta, proticao kroz Magnitogorsk i iz njega kroz Orsk pa zatim iz brzog potoka prelazio u široku, lijenu rijeku i

putovao do Kaspijskog jezera. Stali su da zanoće u jednoj udubini u tlu. Crnka je proučavala kartu.

-Mora da smo već prošli Orenburg. Zapravo, ona tvrđava mora da je bila Orenburg sada.- reče Crnka. Mrlja na karti sada je progutala Samaru, i čitav dio onog što je bila Azija.

-Uskoro će stići i do Hrvatske.- sumorno će Sanjin.

-Ako nastavi ovako brzo sa širenjem i hoće.- odvrati Ivana.

-I propast će sve što su ljudi stvorili, i gradovi, i sela, i sve...- tužno reče mama.

Crnka je morala požuriti, inače će cijeli svijet biti njegov i imat će vremena da se posveti malom problemčiću zvanom Crnka. Ujutru su nastavili dalje. Sada su se kretali galopom uz rijeku i prelazili su puno više puta dnevno, ali malo je falilo da Crnkinim oštrim ušima pobjegne ritmičan zvuk pljuskanja vode.

-Sjašite, hitro!- prošišta, a zatim se obrati konjima na svom jeziku -Brzo, prijatelji!

Lezite u travu i ne puštajte zvuka! I ti, plameni- dobaci Astoru. Srećom, trava je tu bila visoka i konji su se zakamuflirali, kao i ljudi, a Crnka se zavukla u jedan bus šaša uz obalu. Uskoro su niz rijeku sišli čamci, široki i dugi, oko tridesetak njih u pravilnom redu, vođeni veslima i riječnom strujom i puni mrkih u brade obraslih ljudi. Polako su ih mimoišli i nastavili niz rijeku.

Crnka ih je motrila i nije dozvolila nikom da se pomakne dok nisu potpuno nestali sa vidika. Tek je tada polako propuzala kroz travu do svojih prijatelja.

-Ovo je bilo blizu, preblizu za moj ukus. Morat ćemo biti oprezniji od sada i kretati se malo udaljenije od vode. Sada će se saznati za pokor u tvrđavi i on će znati da nešto kreće ka njemu, neće mu puno trebati da shvati tko. Moramo pohitati,

inače ćemo imati cijelu njegovu armiju na vratu.- prošuška ona kroz zube. Profesor kimne.

-Kako si konje natjerala da leže mirno u travi?- htio je znati Sanjin.

-Ja govorim, osim jezikom ljudi, i jezikom Mačaka, a njega razumiju sve zvijeri i životinje, mada životinje obično ne slušaju Mačke. Osim toga, moj mač je gospodar životinja, i on može primorati svaku da učini i ono što ne želi. A može imati i utjecaj na ljude, ali slabiji no što to može Crni mač, pogotovo na zle ljude.- objasni Crnka.

-Zašto ima baš pet mačeva?- prošuška Ivana, u strahu da ih tko ne bi čuo.

-Oni su iskovani da gospodare svijetom, ali svaki od njih ima dio žive duše u sebi. Zeleni mač gospodari životinjama i onim nesputanim, snažnim životinjskim dijelom srca svakog živog bića. Žuti je gospodar dobrog, gospodar Sunca, gospodar dobrote u srcu. Ali Crni mač obuzima zla bića, Jer svaki čovjek, i Mačka i svako dišuće stvorenje ima svoj Crni, pokvareni dio. Crveni gospodari vatrom i plamenom u srcima, a Plavi onim plahim i plašljivim dijelom duha. Upravo ih je zato pet, da ne bi vlasnik jednoga mogao zavladatai svim živima. Ali osim Crnog i Zelenog, svi su izgubljeni i zato Worthak radi što želi i nitko ga osim mene ne može zaustaviti.-

U tišini su nastavili put. Trebalo im je vremena da svare Crnkine riječi. Uskoro uočiše da se nizina uz rijeku postepeno širi. Bili su blizu Orska, ali on je pao pod Worthakovu vlast. Morali su napustiti rijeku Ural i krenuti planinama Urala u što većem luku oko Orska i ponovno se približiti rijeci Ural, a zatim nastaviti uzvodno na Sjever.

Međutim, to kruženje nije se pokazalo nimalo jednostavnim. Morali su sjahati i voditi konje stjenovitim vrletima, biranje staze kojom su konji mogli ići bilo je mučan posao čak i za Crnku, naviknutu na šumu i brzo kretanje prirodom.

Odluka je morala pasti kada su otkrili da su skrenuli suviše Zapadno i konji su morali biti ostavljeni, mada se to Crnki nije nimalo dopadalo. Sada će, ako pronađe konje, Worthak znati koliko napadača ide prema njemu, a bez konja bit će usporeni i trebati će im mnogo više vremena da stignu do Magnitogorska. Trebalo im je četiri dana da kozjim stazama konačno stignu do Urala, sada hitre rijeke koja je jurišala nizbrdo u tisućama matica i slapova prepunih riba, ogromnih tamnih pastrva. Crnka je imala odvratn osjećaj da te ribetine motre na nju dok iskaču iz vode.

Planine su vrvjele Vukodlacima i Zaurima, ljudi su se držali uz rijeku, i bilo je i

suviše jasno da se moraju skloniti od rijeke i vratiti stijenama. Ali, tamo ih je čekalo novo iznenađenje. Upravo su izbjegli jednu patrolu Vukodlaka, kada ugledaše nekoliko ogromnih stvorova. Imali su ogromne ručetine i kandže prema kojima su Crnkine izgledale kao čačkalice. Koža im je bila žućkasto-smeđebijela, a lica su im bila mrka i izgledala su kao da ih je neko udario daskom posred nosa.

-Što je sada ovo?Kakvi su ovo stvorovi?- zareži Crnka.

-To bi ti trebala znati!- odbrusi mama.

-To su divovi, izgleda da ih je dovukao iz prošlosti, ili nešto slično. Grčke priče o Titanima, kiklopima i divovima nisu bez osnova.- odgovori im profesor.

-Ja ne znam što su, ali izgleda da su nas primjetili!Idu pravo na nas!- reče Ivana. Astor zareži strašno.

Međutim, to kruženje nije se pokazalo nimalo jednostavnim. Morali su sjahati i voditi konje stjenovitim vrletima, biranje staze kojom su konji mogli ići bilo je mučan posao čak i za Crnku, naviknutu na šumu i brzo kretanje prirodom.

Odluka je morala pasti kada su otkrili da su skrenuli suviše Zapadno i konji su morali biti ostavljeni, mada se to Crnki nije nimalo dopadalo. Sada će, ako pronađe konje, Worthak znati koliko napadača ide prema njemu, a bez konja bit će usporeni i trebati će im mnogo više vremena da stignu do Magnitogorska. Trebalo im je četiri dana da kožjim stazama konačno stignu do Urala, sada hitre rijeke koja je jurišala nizbrdo u tisućama matica i slapova prepunih riba, ogromnih tamnih pastrva. Crnka je imala odvratn osjećaj da te ribetine motre na nju dok iskaču iz vode.

Planine su vrvjele Vukodlacima i Zaurima, ljudi su se držali uz rijeku, i bilo je i

suviše jasno da se moraju skloniti od rijeke i vratiti stijenama.

Ali, tamo ih je čekalo novo iznenađenje. Upravo su izbjegli jednu patrolu Vukodlaka, kada ugledaše nekoliko ogromnih stvorova. Imali su ogromne ručetine i kandže prema kojima su Crnkine izgledale kao čačkalice. Koža im je bila žućkasto-smeđebijela, a lica su im bila mrka i izgledala su kao da ih je neko udario daskom posred nosa.

-Što je sada ovo?Kakvi su ovo stvorovi?- zareži Crnka.

-To bi ti trebala znati!- odbrusi mama.

-To su divovi, izgleda da ih je dovukao iz prošlosti, ili nešto slično. Grčke priče o Titanima, kiklopima i divovima nisu bez osnova.- odgovori im profesor.

-Ja ne znam što su, ali izgleda da su nas primjetili!Idu pravo na nas!- reče Ivana. Astor zareži strašno.

šunjajući se i nadajući se da će prije zore pronaći kakvu kotlinu ili spilju u koju će se zavući da provedu dan. Već su pali u očajanje i nisu se nadali da će se ikada izvući iz klopke kada jednog dana riješenje problema stiže iznenadno.

Zavukli su se bili u bunar usred jednog logora ispunjenog Vukodlacima i trudili se ostati neprimijećeni, kada dva Vukodlaka dokasaše do bunara i sjednu na rub.

Bili su obučeni u sjajne oklope i opasani dugim mačevima. Po držanju bilo je vidljivo da su oni zapovjednici čopora, a čopori su bile grupe od pet stotina Vukodlaka i pet stotina sivih vukova, a upravo su dva čopora prošle noći stigla u taj logor i Crnka nije imala kamo pobjeći, već je gurnula Sanjina, Ivanu, mamu i profesora u bunar i sama skočila za njima.

-Pronašli su pet konja?Pa zašto onda šalju tri čopora za uhodama?- zareži jedan glas, dubok i jeziv.

-Zar vi ovdje ne dobivate novosti?- reče drugi mekšim glasom, ali ništa manje odvratnim. Zvučao je nekako iscereno, kao da se ruga ovom prvom.

-Misliš o patroli?Pet ljudi može pobijediti deset naših na onakvom terenu.- nastavi prvi.

-Ne govorim o patroli. Nešto je ušlo u tvrđavu Zaura, dolje u livadama, i pobilo svih koji su tamo bili. Što?Sibirnjaci su stigli tamo čamcima tri dana kasnije, skoro su sjeli od iznenađenja. To nije bilo samo petoro ljudi. I, kažu da to nisu ljudi. Zauri su bili tamo ležali svi crni, kao da ih je netko prosipavao vatrom, šta li.- prošišta drugi.

-Da?Ali bilo je samo pet konja. Osim toga, sibirnjaci nisu za vjerovati im. Možda su ih oni poubijali i pospaljivali.- nastavi prvi. Drugi se sad iznervirao i duboko je zarežao, očito nije volio da mu netko proturiječi u takvim stvarima.

-Čuj, naredba jest da moramo otići prema ravnicama, tri čopora na broj i pronaći toga tko se usudio krenuti na gospodara, dovesti ih žive, bilo ih dvoje, petoro, osmero ili stotinu tisuća!- rikne on divlje i udari prvog Vukodlaka u leđa tako da ovaj tresne na tvrd kamen. Ovaj ustane i otkasa, a drugi je još uvijek sjedio i mrmljao u bradu pogrde i psovke cijelom svijetu, a pogotovu "onom crvu u koži Vukodlaka" i "odvratnim ubojicama koliko god da ih bilo".

Uveče Vukodlaci su otišli i konačno se Crnka mogla pozabaviti problemom izlaženja iz bunara, što nije bila neka velika poteškoća njenim dugim kandžama koje su greble stijenu i zabijale se u nju. Iskobeljali su se iz bunara. Nekoliko je Vukodlaka ostalo u logoru i zabavljalo se u jednoj kućerini. Crnka se tiho privuče kolibi s vucima. Bili su to čudni, ogromni vuci, možda su ih čak Vukodlaci koristili za jahanje. Nisu voljeli Crnku i nije ih pokušala nagovoriti da joj pomognu. Ona tiho otvori vrata kolibe i išunja se iz logora za ostalima koji su krenuli ispred nje. Odjednom, kao da su prošli krug logora nije bilo nikog više na vidiku. Već je bio jedanaesti dan nakon obilaženja Orska, kada se zemlja odjednom zaravna i u daljini se vidješe samo ogromni masivi planina. Bili su na jednom ogromnom stjenovitom platou, ali naziralo se još nešto:ogromne kule u daljini.

-Pa, stigli smo. Rekla bih da je to Magnitogorsk. Ili je bio.- reče Crnka.

-Da?I sada ćemo ušetati unutra?Žao mi je, zaboravila sam putovnicu, nadam se da ne naplaćuju carinu.- smrmlja mama. Crnka uzdahne. Zar je moguće da postoje stvorenja kojima baš ništa nije po volji?Imali su nekoliko tjedana iza sebe i svaki dan bio im je ispunjen besprekidnim gundanjem, kao da su nosili medvjeda u vreći i vukli ga za sobom. I sada kada su

nakon svih "Gdje je taj grad već jednom" stigli u njega opet nešto nije u redu. Crnka strese glavom. Ti ljudi su nevjerovatna stvorenja.

Sačekali su noć a zatim su pretrčali ostatak razdaljine. Pred njima bio je ogroman grad izgrađen od sivog kamena, a ledenjak koji je nekada tekao oko njega izvajao je čudesne, Jezive formacije crnih i sivih mrvičastih stijena koje su im pomogle u sakrivanju od očiju sa zidina. Polako obišoše grad, Jer čelo mu je gledalo na Jug, i tamo je jedino bila straža, ali niti s leđa mu nisu mogli prići jer se usjekao u jedno brdo koje kao da je bilo izrezano u kvadrat i nije se bilo svrhe penjati uz njega. Kada se nađoše na Zapadnoj strani Crnka shvati i zašto nema straže nigdje drugdje osim na čeonom zidu. Zidovi su bili visoki i tamni, klizavi, i nije bilo tog stvora koji bi se ispeo uz njih. Zaista, niti jedan drugi stvor osim Crnke. Skinula je čizme i ispružila kandže na nogama i polako krenula. Penjala se i penjala, proklizavala naniže, opet se pela, i nakon gotovo više od sata konačno se ispela na vrh zida. Ali mogla se samo grčevito držati za vrh, Jer na njemu bijahu tisuće željeznih šiljaka. Ona se uhvati za jedan od njih i podiže se na rukama te pusti kandže na nogama ostavši visjeti na jednoj ruci. Zatim isuče mač i prosječe prolaz kroz šiljke i uspne se na zid. Okrete se i spusti špag niz zidinu i podigne prvo Ivanu, pa Sanjina i zatim mamu i profesora.

-Ostanite ovdje. Ja ću dalje sama.- promrmlja Crnka.

-Ni slučajno! Idemo s tobom i ne možeš nas odgovoriti od toga!- reče Ivana.

Silazak sa zida nije bio problem, Jer su mnoge ljestve sa unutrašnje strane bile prislonjene na zid.

Šunjali su se gradom. Jedna patrola Vukodlaka ih je mimoišla, ali ih nije primjetila, Jer grad je imao tisuće uskih spletenih uličica u kojima se bilo lako sakriti ili zamesti trag.

-Što ćemo sada?- prošuška Sanjin tiho.

-Moramo naći palaču. To neće biti teško. Kad uđemo unutra moramo se došunjati do Worthaka i ukrasti mu kristal.- zareži Crnka kroz zube. Sve je bilo toliko očito, a ona mora objašnjavati i rizikirati da ih čuju. Nastavili su se šuljati tamnim ulicama i izbjegavati stražare koji su tu i tamo krstarili gradom. Došunjali su se do palače. Bila je to velika zgradurina i imala je samo jedne vratnice, a na njima bila je sva sila straže.

-Kako ćemo ovo proći a da nas ne uhvate?- upita mama, kojoj se ta avantura počela dopadati. Crnka je šutila, a Sanjin i Ivana nisu imali ideje.

-Sjećate se onog Zaura?Rekao je da su tu tamnice. Možda su baš u palači, zapravo ispod nje. Mogli bi naći kakav otvor i upuzati kroz njega!- prošišti profesor. Obišli su palaču, ali nije bilo ničega dovoljno širokog niti za štakora, a prozori su bili previsoki da bi se ispeli bez da budu uočeni. Vratili su se pred kapiju. Sjeli su i razmišljali.

-Treba ih odmamiti od vrata.- mudrovao je Sanjin. Ivana je stajala i promatrala ih neko vrijeme iz sjenke a zatim se vratila i sjela.

-Au!Šta je to?- prošišti ona.

-Sjela si na iglu?- nervozno će Sanjin.

-Yo!Tu je moj Walkman!I kazeta sa "future shocka" u Zagrebu!- gotovo uzvikne ona.

-Aha!Znači, ima i gorih stvari nego Vukodlaci i Zauri!- reče Sanjin.

-Mora da je mač sačuvao i sve što imamo od promjena!- tiho će profesor.

-Ljudi.. Ja imam naj-cool ideju kako da odvučemo vučice sa kapije!- reče Ivana montirajući zvučnike na walkman.

“This is techno party! Welcome to “future shock one” at Zagreb!” Zaurla neki neprirodan glas i pronese se cijelim gradom. Stražari skočiše na noge i stadoše osluškivati. Odjednom, zvuk techna potrese zidine, a stražari se ukoče od straha. Kada su se malo okuražili oprezno krenuše za zvukom. Nisu se mogli načuditi kako jedna takva mala stvarčica može proizvoditi takav gromovit zvuk, ali to im se dopalo, pa su počeli slušati i režati nekim zadovoljnim zvukom.

-Još malo pa će početi plesati. Sad znam za koga su radili techno.- reče Sanjin.

-Da, ali na metalic ne bi plesali niti oni!- odbrusi Ivana.

-Dosta vas dvoje!Idemo, brzo!- strogo podvikne mama. Zauzeti muzikom Vukodlaci nisu primjetili pet prilika koje su se ušunjale u palaču. Ali jedan se Vukodlak se zgurio u sjeni kapije, i sada je zarežao.

-Plameni, drž' ga!- vikne Crnka, a Astor se zajuri na njega i uhvati ga za vrat. Nije mu bila potrebna pomoć. Vukodlak se svali na tlo.

-Dobra ideja, ivana!Ali ovo je velika palača, moramo nekog pitati gdje je Worthak, inače ćemo ga tražiti godinama.- reče profesor.

-Idemo dolje. Tamo mora da su tamnice. Mislim da znam što ćemo.- protisne Crnka. Očito je imala neku zamisao koja joj je bila mučna, ali druge nije bilo. Pretrčali su do stepenica i stali se oprezno spuštati. Na straži je bio jedan div. Ivana nape svoj luk i prostrijeli ga kroz leđa. Nije stigao niti pisnuti. Nastavili su dalje kroz hodnike beskrajnih tamnica u kojima su bila

stvorenja izmučena toliko da nisu mogla niti zapomagati. Tijela su im bila prekrivena bezbrojnim ranama, ležali su na tlu ili se vukli po njemu, po licima su im plazili žohari, a svi su izgledali kao Crnkin otac onog dana kada ga je ubila. Naježila se od tog prizora. Na kraju hodnika bila je jedna ćelija, kao i sve druge prljava i vlažna.

Ali izgledala je prazna, osim jednog crnog ogrtača vezanog za zid i bijelog kostura. Tu Crnka jedva zatomi krik, željeznim stiskom bijesnih ruku razmakne rešetku i uskoči unutra. Rešetka nije bila čvrsta, ali to nije bilo niti potrebno za one kojima je bila namijenjena. Prisilila se da ne gleda u Šamanov kostur u kojem nisu bile dvije cijele kosti, već je prišla k Morgulu i tiho ga zazvala. On podiže glavu, ali sjaja očiju kojih se Crnka bila prestrašila kada ga je prvi put vidjela nije bilo. Čučnula je do njega, a on je nemoćnom, okovanom rukom uhvati za rame.

-Crnka... Jesi li to ti..?- upita on, a glas mu se slomi.

-Da, Ja sam.- reče ona, a bijes i žalost su joj se hrvali u srcu.

-Izgubili smo... Ostavi me... Bježi, ne možeš spasiti ništa više.- tiho, molećivo reče on.

-Morgule, slušaj me. Reci mi gdje je Worthak *sada*. Reci mi gdje je.- reče ona.

-On.. On je u svojim odajama... Na vrhu kule.. Bježi!- procijedi on, Jače stegne njeno rame, a zatim njegov stisak popusti i on se sruši na Crnku. Ona ga nježno spusti na tlo i ustane. Okrenula se, a oči su joj bile podlivene krvlju. Mačke su imale suhe oči i bijes se jedino očitovao u njima, i Crnka nije pustila suzu. Ali srce joj je plakalo. *Za sve sam ja kriva.* Izjurila je iz tamnice i krenula prema stepeništu kojim su došli.

-Idemo.- bilo je sve što je uspjela protisnuti kroz zube.

-Nevjerovatno.- prošapće profesor. -Taj stvor te je obožavao. Takvo nešto se nikad prije nije desilo sa nečim takvima kakav je on bio. Zaista neobično.-

Crnka ne reče ništa. Samo tiho zareža. Peli su se stepenicima uzbrdo i uzbrdo, kada čuše neke glasove. Bili su to ljudski glasovi. Borbu nisu mogli izbjeći. Ivana se zbijе uza zid i pritisne ga leđima. Odjednom, ona upadne u zid.

-Hej, ovamo!- zovne ih Ivana. -Pronašla sam tajni hodnik!- svi su se uvukli u hodnik i zalupili tajna vrata, a ljudi ih nisu primjetili. Stajali su u posvemašnjem mraku.

-Ovo je bilo zamalo.- reče mama.

-Da. Mogli bi nastaviti ovim hodnikom, možda nas dovede do Worthaka!- prošapće Ivana.

-Najbolje da tako i učinimo. Gle, tu je jedna baklja!- prosikće Crnka isukavši mač. Prisloni oštricu na vrh baklje i bljesnu zeleni odsjaj. Slijedećег trena baklja je gorjela veselim plamičcima. To je zaista bio sporedan, mnogima nepoznat hodnik pun jeke i tame, a zapravo je bio paralelan sa glavnim hodnikom i vodio je u istom pravcu, osim što u njemu nije bilo niti žive duše, dok su se iza zida neprekidno čuli koraci. Crnka shvati da su se prevarili, bar što se tiče dijela o napuštenosti hodnika. Bilo je unutra čudnih i odvratnih stvorova, i piljili su u njih iz mraka, siktali su i brbotali jezivo polagano se primicavši. Većinom su se držala izvan sjaja baklje i nisu se približavala suviše blizu. Već su se ispeli do jednog ravnog nivoa i stepenika nije bilo više, a niti zidanog kamenja, već se palača usjekla u stijenu i pod je bio stjenovit. Iznenada se dva ogromna uska oka pojaviše i začu se glasno siktanje.

Crnka odskoči i zagleda se u to, ali izraz lica joj se iz straha pretvori u smiješak.

-Sajg!Sajg, otkuda ti ovdje?Nećeš valjda ugristi svoju rođaku Crnku?- upita ona i krene ka očima, a one su bile usađene u glavu ogromne zmijurine. Ona se zaljulja i spusti glavu i dodirne Crnku palucajućim jezikom. Mama, ivana, sanjin i profesor su premrli od straha, oni nisu razumjeli Mačji jezik. Zmija napuhne svoju kapu na vratu, djelovala je kao kobra, ali bila je široka kao sekvoja, ili šira, a mogla je biti duga oko trideset metara.

-Csssrnkaaaa!Rođaka Ccssrnkaa!- prosikće zmija, Jer njihov je običaj da prijatelje zovu "rođacima", -Sssajg te possdravlja!Sssajg je ssretan što te ponovno vidi, hsss!Ali, ssajg vidi i ljudhee!Zzzar je Ccssrnka zarobljena, ili ssse druži sa takvim pokvarenim narodima, sssssss?-

-Vremena su se promjenila. A zar se ti družiš sa Worthakom?Zar to nije gore od ljudi?- reče ona, ne htijući ostati dužna zmiji, Jer iako je Sajg poznavao Crnku ona je dobro pazila da li je njegov trbuh pun ili prazan.

-Hhsssss!Hhsssss!Ssssajg mora biti ovdje, ssss!Inače Ssssajg umre od svjetla, ssssh! Jedina špilja za Sssajga!Sssajg nije Worthakov sluga, ali nije niti neprijatelj sss!-

Bilo je tipično za zmije da uzmu takav stav i da budu u sredini, i da po staroj "dok se dvoje svađa, treći izima plijen" prođu dobro u svakom ratu.

-Sajg, kamo vodi ovaj hodnik?U Worthakove odaje, zar ne?Hoćeš li mi pomoći ili ćeš me ubiti?-

-Hisss!Sssajg ne pomogne, sssajg ne ubije Ccssrnku!Sssajg ide spavati!Hsssss!Ssajg umoran!Ako sse ideššš ubiti ili predati na dobrom sssssi putu!Zbogom, rođako Ccssrnka!-

-Zbogom Sajg!- završi Crnka, a zmijurina se okrene i odgmiže.

-Isuse!Šta je to bilo?- vrisne mama.

-To je bio moj stari znanac Sajg, pećinska zmija. Kaže da smo na dobrom putu. Ali neće nam pomoći. Sajg nije uistinu zla zmija, ali nije mi drago što nam je iza leđa. No ipak je obećao da neće podići uzbunu.- reče Crnka.

-A ovi stvorovi što plaze za nama?Što su oni?- upita Ivana.

-Ne znam. Ja imam noćne oči, ali svjetlo baklje ih zbunjuje. Mogu biti mali Vukodlaci, ali ne vjerujem, Jer oni se ne boje svjetla. Može biti da su Sajgova djeca. Ili nešto gore, tko zna?- prošišti Crnka u odgovor, pa doda: -Moramo se kretati tiho, bit će da smo blizu Worthaku, a ne bih rekla da je on gluh kao tetrijeb!-

Ali imali su još dug hod i sada se činilo da je taj tunel vrludao i svojim putem neovisno od glavnog hodnika, a prateća stvorenja su nestala, i zrak je bivao sve topliji i zagušljiviji. I smrdljiviji.

Odjednom se ispod njih stvori provalija preko koje je vodio samo jedan konopac kojim se je trebalo zaljuljati preko provalije, ali on je bio pričvršćen sa druge strane. A na toj strani bila su i masivna vrata od tamnog čelika. Nisu mogli doći do njih.

-Odmaknite se.- reče Crnka. Prepusti baklju Sanjinu, pa ode nekoliko metara unatrag i procijeni daljinu.

-Crnka, ne budi luda!Ovo je bar osam metara široko!Ne možeš...- reče profesor.

-Preskočila sam tisuće godina. Zašto ne bih i ovu rupetinu?- otrese se ona.

Kuguar, gdje si kad mi trebaš? Potrči i odrazi se na samom rubu litice koja je vodila u dubinu. Poletjela je zrakom, zapahnu je tople, smrdljive pare iz zemljine utrobe. Letjela je iznad provalije, stravično dugotrajno, kada sa užasom shvati

da joj je skok prekratak za dužinu ruke. Počela je padati u dubinu, sve dublje i dublje.

Ali, sreća je bila na njenoj strani. Litica sa druge strane procijepa nije bila okomita kao ona sa koje je skočila, već se spuštala u dubinu sa blagim nagibom, i Crnka se uspije uhvatiti za nju. Nekoliko trenutaka je ležala na litici, a zatim se poče polako uspinjati uz nju. Tijelo joj je bilo bolno od udarca u kamen, ali nije se predala i konačno se uspjela uspeti uz stjenovitu zidinu. Otkočila je konopac i zaljuljala se na njemu nazad na onu stranu sa koje je skočila. Uskoro su svi prešli na drugu stranu i pitali se kako će otvoriti vrata. Ali ona su bila ogromna, i ispod njih je bilo dovoljno prostora da se jednostavno provuku. Našli su se u jednoj džinovskoj odaji na vrhu kule. Bila je izgrađena od sivog kamena, a po zidovima bili su izvješeni crveni i crni stjegovi. Pod je bio popločen kamenom koji je pjevao na dodir, i nitko se osim Crnke nije smio pomaknuti, Jer bi odzvanjanje bata nogu odmah podiglo uzbunu. Strop je bio visok i jeke su trčale njime i najmanji zvuk pretvarale u urlanje. Bila su tamo i još jedna vrata, mnogo manja od onih ispod kojih su se provukli, vjerovatno se kroz njih izlazilo na glavni prolaz.

A uza zid suprotan vratima stajao je ogroman prijesto od crnog kamena, a na njemu je sjedila orijaška prilika, i, činilo se, spavala. Na moćnim koljenima ležao je mač, crni mač, a sada je bio nekoliko puta duži od Zelenog, kao da ga je netko produžio, ali on se samo prilagodio svom gospodaru. Na glavi imao je i dalje onaj odvratni šljem, ali na njemu je stajala zlatna kruna. Oko vrata je imao kao noć crnu kamenu ružu ovješenu na tanku zmijsku kožu koja je bila razrezana i spojena sa čvrstim lancem oko njegove šije. Ona je izgledala nevažno na njegovu ogromnom tijelu, no Crnka je znala da je

to onaj kamen. Da, onaj kamen koji je ona dobila prije petnaest godina, točno na dan na koji se rodila. Ne, ne prije petnaest godina... Prije nekoliko tisuća godina.

A u naslonu prestola bile su četiri rupe i u njih su bili zabijeni Žuti, plavi i Crveni mač. U posljednju tebao je ući Zeleni mač. Crnka se strese kao od iznenadne hladnoće.

-Phhuuh! Izgleda da je Worthak još malo porastao- smrmlja ona za sebe.

Prislonila se uza zid i nečujnim korakom klizila ka tronu. Polako se došuljala iza njega i uhvatila se naslonjač, ispružila kandže i počela se tiho penjati. Bila je pedeset metara iznad tla kad joj ruka konačno zakači vrh naslona i zabije kandže na nogama u naslon. Oprezno uhvati lanac koji mu je bio oko vrata i privuče ga ustima. *Nemoj se probuditi.* Zabije zube u lanac i stegne.. Polako je popuštao... Klang! Lanac puče u njenim zubima i proizvede škrgutav zvuk. Ona povuče lanac i kristal joj se nađe u ruci. Ali u tom trenutku Worthak otvori oči i trgne ruku unatrag prema Crnki. Ona pokuša vrdnuti i opusti kandže da padne na tlo, ali ogromna šaka je stegne oko čitavog tijela i podiže je, zavitla preko glave i odbaci pravo u zid. Crnka je imala manje od sekunde prije nego što se razbije o zid i pretvori u kašu krvi i mesa. Sanjin skoči i pojuri prema njoj vrišteći, a Ivana odape strijelu na Worthaka. On se nasmije odvratno, ali smijeh mu zamre na usnama, Jer u onom trenutku kada se Crnka trebala razgniječiti uza zid u njemu se otvori sjajan prolaz i ona nestane u njemu. Worthak zaurla užasno i pojuri na Sanjina i Ivanu, Jer profesora i mamu još nije primjetio, ali oni se provuku kroz druga vrata i nastave bježati dok ne naletiše na Vukodlake u hodniku, i zametnuše borbu sa njima, i mnogo ih pade na stepenicama hodnika, i krv je tekla njima.

KONAČNA POBJEDA

Crnka ponovno proletje kroz sjajni tunel. Bol joj je bila sada već poznata. Trpila je i lebdjela kroz prolaz i odjednom ugleda otvor i kroz njega sebe kako stoji nasuprot plamenome stupu. Izleti kroz taj prolaz i stopi se sa svojom slikom u prošlosti. Uspjela je. Worthak podiže mač i iz njega pojuri zraka crne svjetlosti prema njoj. Ona isuče Zeleni mač i udari njime ploštimice tu svjetlost i ona se odbi u daljinu. Crnka pojuri na njega, skoči mu za vrat i otkine crni kristal sa njega, a zatim se odbaci od Worthaka i dobaci kamen Morgulu koji je sjedio na konju. Krajičkom oka ona ga pogleda, i Šamana pored njega, i osjeti neku radost u srcu. Ali, bitka još nije bila dobivena, i Crnka požali što nije upitala kako da uništi Worthaka jednom zauvijek, Jer nikakva povreda negovu tijelu ga, izgleda, nije mogla niti uzdrmati. Grozničavo preleti pogledom kroz masu ljudi, vukodlaka, mačaka i Zaura. Trebao joj je odgovor, *odmah*, Jer je Worthak zajahao jednog konja i pojurio ka njoj. A tada jedan ogroman Vukodlak stane uz Morgulovog konja i zalaja poput psa. Worthaku i Morgulu to nije ništa značilo, ali ona je razumjela mnogo od rečenog. Crnka se okrete i pojuri ka njima a Worthak joj je bio za petama. Sada će je zgaziti! Ali Crnka se okrete i okači za vrat konju i on je ponese, a ona nogama sruši Worthaka sa konja. No, i on se snađe i uhvati Crnku oko pasa dok je padao te i nju povuče za sobom. Oni padoše sa treskom, ali Worthak ne pusti Crnku već je jače stegne željeznim mišicama. Crnka ga udari šakom u šljem jer

ništa drugo nije mogla smisliti. Zaurala je od boli, a pluća su joj gotovo prsnula.

Ali Worthak u divljem bijesu ispusti Crni mač, a Vukodlak pojuri ka njima i zgrabi ga. Začudo, njega ne udari magija mača, on ga uhvati sa obje ruke, i varnice pojure uz oštricu i on se zajuri na Worthaka i udari ga mačem po leđima. Tada i Worthak rikne od bola i opusti stisak ruku, a Crnka se upre nogama o njegove grudi i odbaci se daleko istodobno gurajući i njega, ali on ne padne niti ne izgubi ravnotežu, već se okrete i udari Vukodlaka u glavu tako da je ovaj poletio nekoliko metara od mjesta gdje je stajao i pao na leđa skvičeći.

Crnka isuče mač i pojuri na Worthaka i udari ga sa boka ali on još nije pao.

Sada nije imao više vlast nad Crnim mačem, ali još je imao svoju moć.

-Morgule! Izvor njegove moći! Reci mi kako da ga uništim!- zaurla ona u strahu.

On je imao tajnu vječnog života i nepovredivosti, ali ga se moglo uništiti tako da mu se tajna, izvor moći na neki način uništi. Crnka nije znala kako, a panika joj je zamračila mozak. Nije moguće da je prošla tisućljeća, planine i vode samo da bi poklekla na kraju. *Šta je Morgul rekao? Ne, ancar je rekao... Antun! Srce.. Što sa srcem?*

Morgul je premišljao nekoliko trenutaka, a zatim polako reče: -Izvadi mu kamen iz grudi i pretvori ga u srce! Tada ćeš ga moći ubiti i običnim mačem!-

Izvadi mu kamen iz grudi? Pretvori ga u srce..? Kako? Crnka je bila očajna. Pojuri ka njemu i ispruži kandže. Zabi ruku u njegova prsa i stade je zabijati sve dublje u meso. Ali ono je bilo hladno, i niti kapi krvi ne poteče iz rana na tijelu. I gle! Crnka pod rukom napipa kamen u njegovom tijelu. Ali

nije znala što dalje! Panično se trudila nešto smisliti, kad je dvije ruke šćepaju za vrat i stanu gušiti. Grkljala je i pljuvala u samrtnim mukama, ali nije ispuštala taj kamen.

A činilo se da će prije ispustiti dušu. Zatvorila je oči. Nitko joj nije mogao pomoći. A tada u magli svoje svijesti ugleda samu sebe kako mačem bode u Worthaka, i on u nju, i kako je pala ali Crni je mač ostao u njenom tijelu i ugleda jedno poznato lice iznad sebe, lice profesora Antuna koji je sada bio obučen u neku čudnu odjeću. Isukao je mač, bio je to Žuti mač, uperio ga u nju i rekao razgovjetnim glasom: -Ne predaj se! Ti imaš moć! Ti si Crnka koja je pobijedila smrt i vratila se među žive samo snagom svojeg srca! Svoje dobrote! Ti i Worthak ste jednaki u svojoj moći! Sjeti se riječi! Riječi stvaranja! Sjeti se! Sjeti se! Ti to možeš! Ti možeš poraziti Worthaka!-

Riječi stvaranja! Ne znam riječi stvaranja! Ja nisam čarobnjak... Moram se sjetiti! - viknula je ona njemu.

-Sjeti se! Sjeti se! - reče on.

Odjednom vizija nestane, a njen mozak se nađe čudesno bistar. Otvori oči. Pred sobom je vidjela samo tijelo svog neprijatelja i ruke koje su je gušile. Duboko je zarežala, kao da ne osjeća stisak na grlu. I zaista, bol nije osjećala više, i kao da joj je tijelo bilo željezno. Polako otvori usne i pokuša nešto izreći, ali glas je nije htio poslušati. Upre svu svoju volju da progovori.

-*Yealt istul Hawagh!* - uzvikne odjednom iz sve snage. Pod rukom umjesto ledena kamena osjeti toplo srce i tekućina se proli po njenoj ruci. Krv šikne iz rana i popraska Crnkino lice. Ruke koje su je gušile ostaviše njen vrat i ona nemoćno tresne na tlo. Ali Worthak je rikao iz sve snage, a na njegovu se tijelu stadoše otvarati tisuće rana i krv stade liptati iz njih. Glava mu se odvoji od ramena i ostade visjeti na kostima

kičme, a urlik se pretvori u glasno krkljanje. Tijelo se bacakalo sa jedne strane na drugu, a kože gotovo da i nije bilo na njemu, golo je meso virilo iz oklopa koji postade prevelik za tu masu, i ona iskoči iz njega i stade skakati krkljajući po travi i pljujući krv. Tada i meso poče nestajati i kosti se pojaviše, oči ispadoše iz očnih duplji, tijelo pade na tlo i stade se trzati kao riba na suhom.

-Mačko! Hiljadu puta prokleta bilaaaa!- začu se užasan glas, a tijelo se pretvori u kostur i ne pomače se više. A bijele se kosti stadoše mrviti i nestadoše im pred očima pretvorivši se u finu prašinu.

* * *

Crnka uzdahne. Konačno je bilo gotovo. Bila je poprskana njegovom krvlju, ali i vlastitom koja joj je kapala iz usta. Gađenje i neka samilost bijahu joj u očima.

Pokuša ustati, ali zaglavinja i pade na koljena. Tijelo joj je bilo bolno, Jedva je disala, a prsni koš je gorio razdirućom vatrom. Osjećaj moći nestao je iz nje, i sada je osjećala posljedice svih pentranja, udaraca i padova. Ogleda se oko sebe. Muk je vladao svuda okolo, a Vukodlaci su tresli glavama, kao da ih je netko trgnuo iz sna. Ljudi su se čudili i gledali je kao da je pala sa neba.

Mačke su se prestrašeno povukle uz zidine. Morgul je piljio u nju. U očima mu je bila mješavina straha, zapanjenosti i zahvalnosti, ali i velike doze potčinjenosti. Crnka ga pogleda i shvati da je on jednostavno stvoren da nekome služi, i na neki joj je bilo i drago zbog toga. Zaista, Worthak je u jednom bio u pravu. Morgul je bio rob, i takav je morao i sada ostati. *Dobro kuhan pekmez od šipka.*

Ne dovoljno, srećom.

-Gadan kraj... Voljela bih da nisam bila ovdje da to vidim. Zaista da takav svršetak ne poželiš niti najgorem neprijatelju.- smrmlja ona sebi u bradu.

Ponovno je pokušala ustati, ali sada joj pritrči onaj Vukodlak i podiže je na noge. I Kuguar joj priđe i ona zajaše na njega jer bijaše preslaba da stoji. Nekoliko rebara bilo joj je slomljeno i desnica kojom je dohvatila Worthakovo srce bila je bolna, a noge je nisu htjele slušati. Ali pažnju joj privukoše dvije sjajne stvarčice u travi, i ona se saže sa pantera i uzme ih. Bila su tu dva okrugla dragulja, i sjaktali su divnim sjajem.

-Iz zla izišlo je dobro... Hvala ti, ancar!- uzvikne ona iz svega glasa držeći u rukama Worthakove oči. Bila je sigurna da ju je čuo, mada su ih sada dijelila tisućlijeća. Sada je znala magične riječi, znala je čaroliju stvaranja. I pobijedila je.

Stopila se sa onom Crnkom, konačno su bile jedno i znala je konačno sve što je bilo za saznati. Ispravila se i ponosito pogledala u one koji su još uvijek bili živi. Mrtve nije mogla gledati, postala je snažna, ali surovost nikada nije bila njezina osobina i gubici su bili bolni za obje strane. Nije više u njoj bilo onog prije i onog poslije. Sada je postojala samo jedna Crnka od Mača i nije bilo ničega više što bi je moglo omesti niti ugroziti-ne za sada.

Morgul sjaše i krene ka njoj. Kleknu i pruži joj tamni kristal. Nije joj više mogao pogledati u oči i malo njih je to kasnije uspjelo, a one su dobile neki zagonetan zelen sjaj jak gotovo kao crveni sjaj Morgulovih očiju. Znao je da se sjetila svega sada. I on se sam mnogo toga prisjetio, onih stvari koje je želio zaboraviti, kao njihov susret na Staroj planini tamo na zapadu. Nije znao što će ona reći sada, niti što će učiniti. Bojao se više no ikad prije.

-*Ti ćeš vidjeti kralja pantera, Ja neću.*- rekao je jedan stari panter Morgulu davno, davno prije, kada je bila još uvijek samo jedna Crnka, i ona se sada prisjeti tih riječi i dragih stvorenja iz prošlosti. Pogledala je pantera na kom je sjedila: bio je to najveći panter koji je ikada hodao Zemljom prije ili nakon svojih dana. Bio je kralj pantera i Morgul je dočekao da ga vidi. Stari se panter nije prevario u njemu.

-Ustani, morgule. Ja ne želim da itko kleči predamnom, niti ću to dopustiti, a pogotovo ne tebi. Da nije bilo tebe, Ja sam mogla dočekati sve ovo spavajući u svojoj kolibi!- reče ona i podigne ga na noge, pa doda -Što se mene tiče, sve ti je oprosteno. Što je bilo, bilo je: sada je samo jedna Crnka, ali ona se izmjenila nabolje, rekla bih.- zatim uze kristal. Nije vjerovao da će tako ispasti na kraju. A ipak, ona nije bila čovjek. Bila je Mačka. Mogla je opraštati i zaboravljati.

-Ovo je jedna vrlo opasna igračka... Zanima me što ću sa njime? Je li moguće da je i njega načinio Ancar da bi pobjegao daleko odavde i zatim ga bacio natrag ovamo, samo da meni donese još goru nesreću i težu bitku? Ili da mi pomogne?- smrmlja ona.

Morgul nije shvaćao niti riječ od onoga što je rekla. Jedino je Crnka znala što se sve događalo i nije htjela reći nikome ništa o drugom svršetku svih stvari.

Ona se trgne i baci kristal u zrak, i isuče mač i zraka svjetlosti poleti ka njemu. Kristal se rasprsnu u tisuće sjajnih komadića i njegova moć nestade.

Tada joj priđe Šaman i na glavu joj stavi zlatnu krunu, a u njoj bijahu tri dijamanta, zapravo tri rupe, ali u samo je jednoj bio dijamant. Ona je skine i u nju utakne ona dva koja su ostala od Worthaka, i zaista, oni su pristajali u rupe.

Tada Crnka vrati krunu na glavu, a Mačke podigoše mačeve i zavikaše gromoglasno.

-Živjela Crnka! Živjela kraljica!- urlale su one, i s njima sivi vuci i svi Crnkini saveznici. Sivi vuci nisu zaboravili zavadu između njih i Plamenih vukova, ali sada je nastupila neka vrsta primirja. Zauri su se odšunjali u tišini jer su se upravo sjetili netrpeljivosti između njih i Vukodlaka i bojali su se tog obračuna. Ljudi su bili ponosni i nisu niti pisnuli.

Vukodlak koji je uzeo Crni mač pristupi Crnki i pokloni se. Ona ga prijekorno pogleda zbog toga. Kakva im je radost klanjati se nekome?

-Ja sam vođa ovih Vukodlaka ovdje, i sada ponovno gospodar Crnog mača. Imaš moju duboku zahvalnost i moju ponudu za mir.- reče on, i mislio je iskreno, mada mu je glas bio gord. Crnka ga pogleda.

-Ja vjerujem tebi, vuče, da ćeš čuvati mač svojim životom i upotrebljavati ga mudro i razumno. Ne trebam tvoju zahvalnost, Jer da me ti nisi izbavio ja bih sada ovdje ležala slomljene kičme. Ali tvoj ću mir prihvatiti svim srcem!- reče ona. Vukodlak podiže ruke i udari stisnutom desnicom u dlan ljevice, a zatim skupi dlan i uhvati desnicu prstima i sagne glavu. Crnka ponovi taj pokret. To je bio znak polaganja oružja, desna je ruka bila uhvaćena lijevom i beskorisna, a saginjanje glave značilo je da onaj koji daje znak nije na oprezu. Tada se Vukodlak okrete na peti i ispusti jedan urlik na jeziku Vukodlaka, i ostali Vukodlaci i vuci krenuše za njim. A on uzjaše jednog smeđeg konja i pojaše ispred njih.

-A što će biti s nama?- upita jedan visok i snažan čovjek. Bio je isuviše ponosan, za Crnkino shvaćanje njegov je ton graničio sa bezobrazlukom.

-A što bi ti? Moju krunu, moj narod i ovaj grad da njime vladaš, koliko ti se vidi iz očiju. Imaš izbor: ostati ovdje i čekati da ti riješenje padne sa neba, vratiti se odakle si i došao ili promijeniti ton i biti moj gost. Izbor je samo tvoj!- zareži ona grubo.

-Ali zar ćeš nam tako odgovoriti? Vukodlacima, odvratnim i smrdljivim psinama, dala si Crni mač, mir i svoju naklonost, a nas tjeraš sa svog praga?- reče onaj čovjek.

-Ja nemam moć da dajem ili uzimam Wantar-mačeve, Vukodlacima je on bio namijenjen; dat je njihovom kralju Maurgrimu u starim danima, vraćen im je kada je Worthak bio proklet, i dan im je sada kada je mrtav. Oni su meni dali mir i ja sam morala uzvratiti jednako velikodušnim darom. A po tonum koji mi ti govriš, tvoj narod ovdje zaslužuje strijele u prsa. Zato ću ja tebi dati dar, ako imaš moć da ga uzmeš.- reče ona i isuče Zeleni mač i položi njegovu oštricu na rame, a držak okrene ka čovjeku. On lagano krene ka njoj nošen pohlepom i glupošću. Stajao je pred njom i ispružio drhtavu ruku prema maču, ali zaustavi je i ostane ukočen nekoliko centimetara od mača.

Zatim se polako povuče unatrag, ali Crnka je bila ljuća no što se činilo, i udari ga desnicom posred lica. On odglavinja, pozove svoje ratnike i odmaršira prema šumi.

I Mačke se okretoše i uđu u grad, ali Crnka i Kuguar se ne pomakoše. I Morgul je ostao sa njima.

-Pa, stari moj, bilo je u ovome svemu više nego što si ti vidio, i žalila sam više puta što nisi sa mnom.- reče ona panteru na Mačjem jeziku, tako da Morgul ne razumije. Ona nije namjeravala govoriti o onome što se desilo, a pogotovo ne o tome da je pronašla Šamanove kosti i da joj je Morgul umro

na rukama. To je zadržala za sebe, Jer gubici su ionako bili suviše bolni. Čitav je prednji dio livade bio prekriven tijelima i Crnka se pitala što će sa njima. Polako su krenuli u grad.

Onaj čovjek se okrene i sa ruba šume joj se zapilji u leđa. Ona to osjeti i nasmješi se umorno.

-Ljudi... Pet mačeva je iskovano a niti jedan nije njima pripao i sve zbog njihove gluposti. A ipak, oni će jedini ostati na ovome svijetu i sva će carstva i moći ostalih naroda ostati pokopani pod njihovim nogama duboko u prašini vijekova, i nestat će sa Zemlje zauvijek. Ali ljudi, oni neće moći održati svijet, oni nemaju nikakve mudrosti.- reče Crnka zamišljeno.

-Nemaju, ali ja vjerujem u tvoje proročanstvo. Oni će uništiti svijet ako je ono točno, njihov um neće moći prihvatiti mir, i cijela će zemlja biti jedno ratište. Ipak, neće biti vjerovatno da će sve nestati, kao što kažeš.- smrmlja Morgul.

-Pa, Ja sam prilično uvjerena u to. Ali ne znam što će biti sa mačevima. Bit će izgubljeni, vrlo vjerovatno, i njihova će moć biti protraćena, Jer niti jedan čovjek neće moći dodirnuti bilo koji mač. Oh, uostalom, nije niti važno. Mi smo dobili ovu bitku i nema razloga da srljamo naglavce u drugu. Tja, priroda mora da je bila vrlo umorna kada je stvorila čovjeka. Umorna i željna smrti.-

-Ne. Mada nije moje da propovjedam Mačji način vjerovanja u postanak svijeta, Ja bih prije rekao da je Priroda precijenila svoje snage u obuzdavanju svojih stvorova.- reče on, a ona ne odgovori. Oboje su bili na neki način u pravu.

1995. u Hrvatskoj je bijesnio rat. Sanjinov i Ivanin otac bio je u njemu. Prije njega bio je i zaljevski rat, "hladni" rat SSSR-a i SAD, rat u Velikoj Britaniji, prvi i drugi svjetski rat, građanski rat u SAD, ratovi s Turcima, križarski ratovi, osvajački ratovi Rimskog carstva a poslije njih i Arapa, huni,

tatari... Sve je to ona sada znala, sve je to rekao Ancar, ili Antun, kako su ga zvali u vremenu u kojem je sada bio, u toj 1996. godini. Tisuće su ratova prohujale Zemljom nakon Crnke i ona je to shvaćala, a imala je tek petnaest godina svog drugog života.

Morgul to nije znao. Ali Crnka je odbacila jednu misao. On nije bio čovjek. Čovjek ne bi ostavio na životu jednu Mačku bez svijesti, sa Zelenim ili bez njega. Ljudi su surovi i bezobzirni. Ivana i Sanjin, oni su bili iznimke. *Iznimke potvrđuju pravilo.*

Na mostu Crnka se okrene i podiže ruku držeći Zeleni mač, a on je sijao zelenom vatrom, i zaurla strašno. Iz vode iskoči orka i u veličanstvenom luku preskoči most i Crnku i pljusne natrag u vodu, a džinovski kraci se izdigoše iz vode i natkriliše je. Čovjek se okrete i nestade u šumi.

Navlačio se neki ledeni sumrak i Crnka krene prema zgradi gdje su se pored vatre skupile preostale Mačke i vidale rane. Sjela je uz vatru, a njen narod ju je gledao sa nekim strahopoštovanjem. Priđe joj jedna mala Mačka, mogla je imati pet godina.

-Crnka, hoćemo li se vratiti u selo, ili ćemo ostati u ovom gradu?- upita je.

Crnka je podiže na svoja koljena i nasmije se.

-A što bi ti htjela?- odvrati Crnka, ali uoči da sve Mačke očekuju odgovor.

-Ja bih ostala ovdje.- reče ova nesigurno.

-Da?Pa ja ne znam... Morat ćeš pitati gospodara ovog grada ako hoćeš biti sigurna. Ako se on složi da ostanemo i ja se slažem. Ali ne ćemo praviti račun bez krčmara!- odgovori Crnka i pokaže na Morgula. On je sa zanimanjem pratio taj razgovor iz jednog kuta, mada ništa nije shvaćao od rečenog.

Mačka mu očito nije vjerovala, i stisla se uz Crnku kad je ustao na Crnkin poziv i krenuo prema njoj, ali skupi hrabrost pa ga upita drhtavim glasom -Molim vas, možemo li mi ostati ovdje, u vašem gradu?-

Crnka mu prevede što je malena rekla.

-Ako se Crnka slaže, možete.- reče on, i osjeti se glupo što ga to uopće pitaju, Jer on je još uvijek imao biti Crnkin rob za sto dana. Ona ga pogleda i na neki je način znala da će on njoj ostati sluga ili bar prijatelj do kraja života, mada nije znala do kraja čijeg života, svog ili njenog. Kakav je on uopće stvor?Ancar je govorio da su takve promjene vrlo rijetke kod njemu sličnih stvorenja. *Oh, uostalom, šta je da je, neka je. Svatko ima svoju tajnu.*

-Pa, pripremite se da od ovih ruševina napravimo nešto dostojno naroda kakav jesmo!- vikne ona, a Mačke povikaše veselo.

-Oni će te još zavoljeti, morgul!- reče Crnka gledajući ga. Sjetila se što je rekao u onom dvorcu, okovan i slomljen, i svaki i najmanji trak nepovjerenja nestade među njima. Promjena se dogodila, ma koliko teško i ma kakva bila.

-Nije važno. Ne dok me ti ne mrziš i nisi moj neprijatelj.- odvrati on nesigurno.

Crnka se protegne i zadovoljno zarezži. Stvari su tekle svojim tijekom, na Morgulovo mišljenje nije mogla utjecati i bilo je najbolje ništa ne reći, Jer nije ga htjela sada povrijediti. Zatvorila je oči, nagnula se na zid i osjetivši njegovu ruku na svom ramenu utonula u zaborav sna.

* * *

Sanjin je stajao na krevetu. Bio se dosjetio jedne doskočice njegovoj sestri, ali sada ju je zaboravio. A tada se svega sjeti.

-Ivana, da znaš što sam sanjao!Kroz plafon je upala nekakva Crnka i...-

-Ali to nije bio san!I ja se toga sjećam!I puta na Ural!I mačeva, i zlog čarobnjaka!Ona se vratila nazad u svoje vrijeme i porazila ga!Uspjela je, i mi smo se vratili nazad!-poviče Ivana, potrči do stola i izvuče kartu svijeta, ali na njoj nije bilo one crne mrlje, bila je sasvim normalna.

-Sve je ponovno normalno!Uspjela je!Uspjeli smo!- vikne Sanjin.

-Djeco, kakva je to buka?- upita mama koja je upravo banula u sobu.

-Zar se ne sjećaš?Crнке i Zelenog mača?- upita Ivana.

-Naravno da se sjećam!A sada je sve u redu i nema nikakva razloga da se ne operete i presvučete!- reče ona i iziđe iz sobe.
Čovječe!

Sanjin i Ivana se pogledaju, izjure iz sobe i pojuriše u garažu. Slijedeći trenutak vozili su se biciklima kroz grad. Zastadoše pred jednom zgradom i pogledaše u prozor na drugom spratu. Na njemu se pojavi sjeda glava i značajno im kimne i nasmije se. Oni uzvратиše osmijeh. Profać se također sjećao.

Tada se vratiše kući i uđoše u kuhinju. A u njoj je sjedio visok, tamnopusat čovjek u maskirnom odijelu i smiješio im se.

-Tata!- viknuše oni i pojure mu u zagrljaj. On ih snažno stegne i izljubi. Konačno se vratio iz vojske. Mama se smiješila sa strane. Ivana i Sanjin se pogledaju iza očevih leđa i namignu jedno drugom. Njihov im otac nikada ne bi vjerovao što su doživjeli, niti kada bi mu rekli.

KRAJ.

SREDNJA ŠKOLA DELNA
KNJIŽNICA

L 1301

RAD

---

me

